

ÅF är ett ledande teknikkonsultföretag. Vi fokuserar på energi, infrastruktur och industri. Vår bas finns i Europa, men vår verksamhet och kunder finns i hela världen. Det som gör oss unika är våra medarbetare, våra nätverk och branschens största erfarenhetsbank. Vi brukar sammanfatta det med: ÅF – Innovation by experience.

ÅF | Årsredovisning 2012

Detta är ÅF

Flik 1	ÅF i korthet
2	Året i korthet
4	VD har ordet
8	Affärsidé, vision, mål och strategier
10	ÅF i världen
16	Medarbetare
	Omvärld och marknad

Verksamhet

22	Division Industry
26	Division Infrastructure
30	Division International
34	Division Technology
38	ÅF-aktien
42	Hållbarhetspolicy
43	Hållbarhetsredovisning
48	ÅF Green Day
50	Riskhantering och känslighetsanalys
55	Definitioner
56	Fem år i sammandrag, SEK
57	Fem år i sammandrag, EUR

Årsredovisning

58	Förvaltningsberättelse
62	Resultaträkning för koncernen
63	Rapport över totalresultat för koncernen
64	Balansräkning för koncernen
66	Rapport över förändring av eget kapital för koncernen
67	Kassaflödesanalys för koncernen
68	Resultaträkning för moderbolaget
69	Balansräkning för moderbolaget
71	Rapport över förändring av eget kapital för moderbolaget
72	Kassaflödesanalys för moderbolaget
73	Noter
102	Revisionsberättelse

Koncernens styrning

104	Ordföranden har ordet
106	Bolagsstyrningsrapport
112	Styrelse
114	Ledning
116	Årsstämma
117	Händelser och rapporter

ÅF i korthet

ÅF är ett ledande teknikkonsultföretag. Vi fokuserar på energi, infrastruktur och industri. Vår bas finns i Europa, men vår verksamhet och kunder finns i hela världen. Det som gör oss unika är våra medarbetare, våra nätverk och branschens största erfarenhetsbank. Vi brukar sammanfatta det med: ÅF – Innovation by experience.

Vår vision

Den bästa partnern för de bästa kunderna.

- ÅF har lösningen på varje teknisk utmaning
- ÅFs affärsmodell gör att vi överträffar konkurrenterna
- ÅF omsätter 1 miljard euro år 2015

Vår mission

ÅFs samlade tekniska kunnande skapar lönsamma, säkra och hållbara lösningar.

Vårt motto

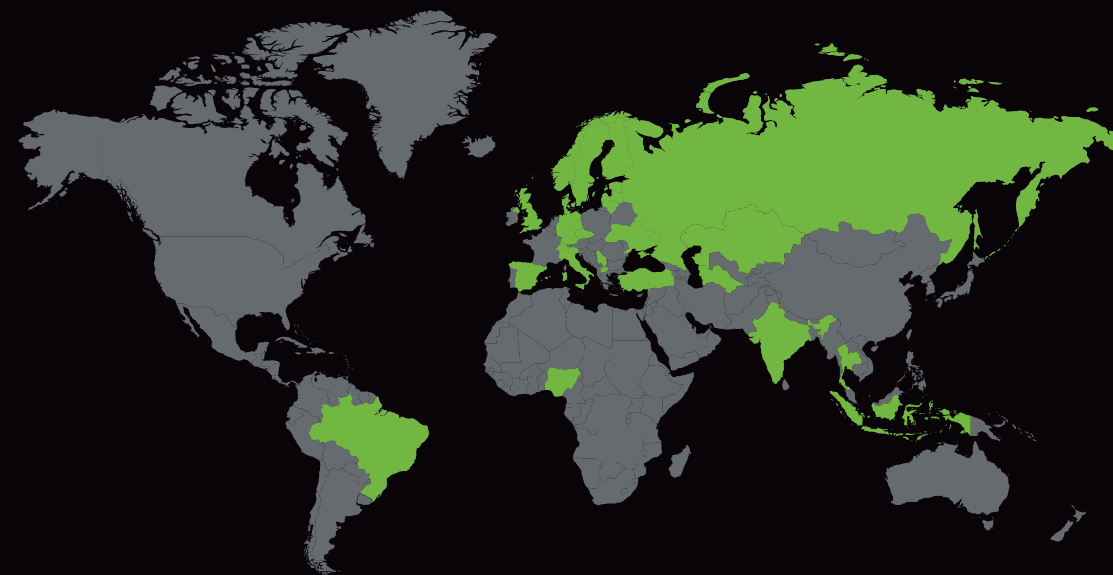
Innovation by experience

Våra kärnvärden

- Enastående medarbetare
- Teamwork
- Absolut oberoende

ÅF i världen

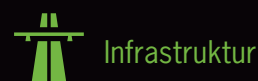
Här finns vi

Brasilien	Litauen	Sverige
Danmark	Makedonien	Thailand
Estland	Nigeria	Tjeckien
Finland	Norge	Turkiet
Indien	Ryssland	Turkmenistan
Indonesien	Schweiz	Tyskland
Italien	Serbien	Ukraina
Kazakstan	Spanien	Vietnam
Lettland	Storbritannien	

Våra 10 största kunder

Alpiq	Storstockholms Lokaltrafik
Ericsson	Svensk Kärnbränslehantering
Försvarets Materielverk	Trafikverket
Power Machines Russia	Vattenfall
Scania	Volvo Lastvagnar

ÅF erbjuder tekniska konsulttjänster inom huvudsakligen tre branscher

ÅF är en av de ledande i Skandinavien inom hållbara tekniska lösningar för byggnader och infrastruktur.

- Våra kunder finns inom
- Fastighetsmarknaden
 - Väg och järnväg

ÅF är ett av världens ledande energirådgivningsföretag.

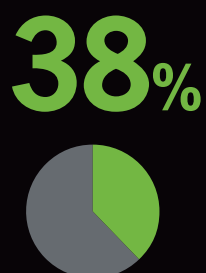
- Våra kunder finns inom
- Kärnkraft
 - Vattenkraft
 - Kraftvärme
 - Förnybar energi
 - Transmission och distribution

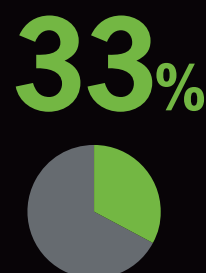
ÅF erbjuder ingenjörstjänster inom alla teknikdiscipliner i alla industribranscher.

- Våra kunder finns inom
- Försvar och säkerhet
 - Fordon
 - Gruvindustri
 - Livsmedel och läkemedel
 - Telekom
 - Olja och gas
 - Skogsindustri

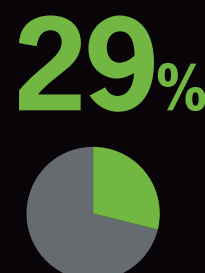
Andel av omsättningen

Andel av omsättningen

Andel av omsättningen

ÅF genom tiden

Händelser och rapporter

Green Advisor Reports

Läs in QR-koden i din telefon eller surfplatta och kom direkt till Green Advisor reports.

Finansiella rapporter

Läs in QR-koden i din telefon eller surfplatta och kom direkt till ekonomiska nyheter.

ÅF webbårsredovisning 2012

Läs in QR-koden i din telefon eller surfplatta och kom direkt till webbårsredovisningen.

Kalendarium 2013

Koncernhuvudkontor

ÅF AB
Besöksadress: Frösundaleden 2, Solna
Postadress: 169 99 Stockholm
Tel: +46 10 505 00 00

info@afconsult.com
För ytterligare adressinformation, www.afconsult.com

Året i korthet

Nettoomsättningen uppgick till

5 796

(5 124) MSEK

Rörelseresultatet uppgick till

481

(426) MSEK

Rörelsemarginalen uppgick till

8,3

(8,3) %

Resultat per aktie, före utspädning, uppgick till

10,13

(9,07) kronor

Utdelning per aktie¹⁾

5,50

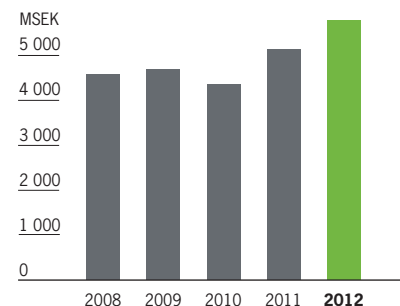
(5,00) kronor

Genomsnittligt antal årsanställda

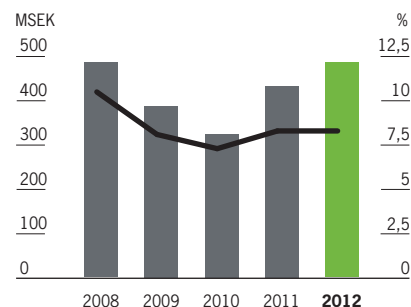
4 808

(4 367)

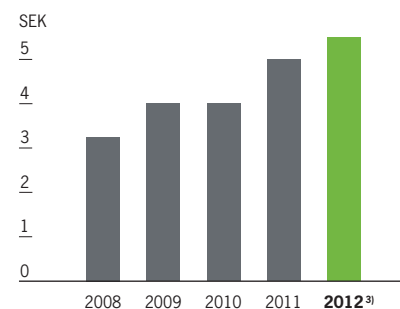
Koncernens nettoomsättning, MSEK

Koncernens rörelseresultat och rörelsemarginal exklusive reavinst¹⁾, MSEK

Utdelning per aktie²⁾

¹⁾ Avser försäljning av rörelse.

²⁾ En aktiesplit 2:1 gjordes den 2 juni 2010. Jämförelsesiffrorna är justerade.

³⁾ Föreslagen utdelning.

Sammanfattning	2012	2011
Nettoomsättning, MSEK	5 796,4	5 124,1
Rörelseresultat, MSEK	480,5	426,5
Rörelsemarginal, %	8,3	8,3
Debiteringsgrad, %	74,2	73,1
Resultat efter finansiella poster, MSEK	476,6	425,8
Genomsnittligt antal årsanställda	4 808	4 367
Eget kapital per aktie, kronor	87,32	72,38
Soliditet, %	45,5	59,4
Avkastning på eget kapital, %	13,3	13,0
Resultat per aktie före utspädning, kronor	10,13	9,07
Utdelning per aktie, kronor	5,50 ¹⁾	5,00

¹⁾ Föreslagen utdelning.

” Efter samgåendet med Epsilon är vi nu närmare 7 000 anställda som tillsammans genererar en omsättning på cirka 8 miljarder kronor.

ÅF i medvind

Här berättar Jonas Wiström om det senaste årets utveckling och starka tillväxt samtidigt som han blickar fram mot nya mål och utmaningar för ÅF. Hållbar teknik är framtidens tillväxtmotor. Erfarna och nytänkande ingenjörer är framtidens yrkeskår.

Jonas Wiström, hur sammanfattar du 2012?

”Precis som tidigare visade ÅF styrka i en osäker tid. Sett till resultat och omsättning var 2012 ytterligare ett rekordår för ÅF. Det fjärde kvartalet var, även det, det bästa någonsin i vår historia. Den enskilt viktigaste händelsen var naturligtvis samgåendet med Epsilon som dock inte nämnvärt hann påverka årets siffror. Men efter samgåendet är vi nu närmare 7 000 anställda som tillsammans genererar en omsättning på cirka 8 miljarder kronor.”

Säg något om utvecklingen i de tre branscher där ÅF verkar?

”Den fina utvecklingen inom infrastruktur fortsatte, både genom bra förvaltning av pågående projekt och genom att vi vann nya prestigefulla uppdrag. Sverige är en viktig motor men tillväxten har även varit bra inom övriga Skandinavien. I Norge stärkte vi våra positioner avsevärt genom förvärvet av Advansia, som är expert på att leda stora infrastrukturprojekt.

Inom industrisektorn befäste vi vår position som marknadsledande i Skandinavien. Många av uppdragen under 2012 handlade om att effektivisera processer och produktionsanläggningar, en verksamhet som behövs i alla konjunkturer. Däremot var utvecklingen något svagare inom forskning och utveckling samt IT.

Energimarknaden fortsatte att vara avvaktande, till stor del beroende på oro kring den ekonomiska utvecklingen. Avmattad elkonsumtion och osäkerhet kring framtiden har gjort det svårare att kalkylera på framtida projekt vilket minskat investeringsviljan. Geografiskt sett var utvecklingen i Skandinavien tillfredsställande medan verksamheten längre söderut i Europa påverkades mer av skuld krisen i eurozonen och osäkerheten kring hur framtidens energisystem ska utformas.”

Berätta om förvärvet av Epsilon?

"Samgåendet ger ÅF ytterligare drygt 1 600 duktiga ingenjörer och ett väl utbyggt nätverk av underkonsulter i hela registret från hungriga studenter som jobbar extra till erfarna partnerbolag med långtgående specialistkunskaper. Med de resurserna kan vi även i framtiden erbjuda den mest lämpade konsulten för varje uppdrag och leverera den bästa lösningen till kunden."

ÅFs mål är att omsätta en miljard euro år 2015 och uppvisa branschledande lönsamhet. Det börjar närma sig, vad blir nästa steg?

"Nu ska vi samla krafterna och ta tillvara på de synergier som samgåendet för med sig. Vi har mycket att hämta både på kostnads- och intäktsidan. Det är den enskilt viktigaste prioriteringen för 2013.

Parallellt med de insatserna ska vi rikta blicken framåt. Under 2013 kommer vi att inleda arbetet med att formulera en ny framtidsvision – den som ska leda vår väg fram till 2020 och därefter."

ÅF har vunnit allt större projekt de senaste åren, till exempel Förbifart Stockholm och ett vattenkraftprojekt i Schweiz med ordervärden på flera hundra miljoner. Vad beror det på?

"I takt med att ÅF har vuxit har vårt strukturskapital i form av samlade kunskaper och erfarenheter också vuxit. Det har stärkt vår konkurrenskraft när det gäller att driva stora projekt effektivt med hög kvalitet. Idag erbjuder vi både resursförstärkning kring kundernas egna projekt eller så tar vi ett helhetsansvar för stora projektleveranser. Här kommer vårt nätverkskoncept att ha betydelse för vår framtida leveransförmåga och tillväxtpotentialer."

ÅF genomför uppdrag i över 80 länder. Hur arbetar ni för att förhindra mutor och korruption?

"Under 2012 hamnade hållbarhetsfrågorna i fokus i näringslivet. Vi fick se en rad affärer segla upp. ÅF har länge insett att vi tar betydande affärsrisker om vi inte tar de här frågorna på yttersta allvar. Som en del av vårt hållbarhetsarbete finns det därför en obligatorisk webbase-rad hållbarhetsutbildning som alla medarbetare ska genomgå, den omfattar förstås också miljöfrågorna. Vi har även byggt in rutiner i affärsverksamheten. Vi har utökat vår riskanalys i anbudsskedet så att vi fångar upp uppdrag som behöver en djupare 'sustainability screening'. I screeningen identifieras hållbarhetsrisker som behöver hanteras. Vi har dessutom skapat ett whistle blowing-system som medarbetare kan och bör använda för att anmäla avvikelser. Genom den kanalen kan en fråga hamna direkt hos styrelsens revisionsutskott utan att behöva passera olika chefslager."

Under 2012 firade du 10 år som VD för ÅF.

Berätta vad du ser!

"ÅF har vuxit kraftigt och det har skett under stigande lönsamhet. Idag är ÅF tolv gånger så mycket värt som när jag började. Det är naturligtvis glädjande.

Men roligast av allt är ändå att ÅF blivit en så attraktiv arbetsgivare. Från att ha legat på plats 85 bland Sveriges företag blev vi 2012 den femte mest populära arbetsgivaren av samtliga företag när unga yrkesverksamma ingenjörer väljer drömarbetsplats. Vi har till och med kommit in på Europas topp-50-lista bland populära arbetsgivare oavsett bransch. Vi är idag en av Sveriges största och mest attraktiva arbetsgivare för ingenjörer. Den utvecklingen är jag stolt över. Jag har ett fantastiskt arbete. Att få jobba i ett starkt team, med enastående medarbetare och kunder som ställer höga krav är mycket utvecklande. Det tänker jag ofta på."

Vad kan kunder, medarbetare och aktieägare vänta sig de närmaste åren?

"Vi ska intensifiera samarbetet med våra kunder och bredda vår roll som leverantör till att också bli en partner till dem. Med ett ömsesidigt förtroende ska vi tillsammans skapa de mest effektiva lösningarna på framtidens utmaningar. Ju mer lönsamhet vi bidrar med åt våra kunder desto framgångsrikare blir vi.

Framtidens samhälle måste bli mer hållbart och leverera ökad välfärd till sina allt fler invånare. Jag är övertygad om att vägen dit går via en kombination av tekniska landvinningar och modiga politiska beslut. Erfarna och nytänkande ingenjörer kommer att spela en nyckelroll för den hållbara tillväxt världen behöver.

Avslutningsvis vill jag tacka kunderna för det förtroende de visat och alla medarbetare som bidragit till att flytta fram våra positioner. Det var många som gjorde extraordinära insatser under 2012.

Trots att det finns konjunkturella orosmoln är det med stor glädje och nyfikenhet som jag blickar framåt från den robusta plattform vi har byggt tillsammans. Vi har alla förutsättningar att fortsätta att vara framgångsrika."

Stockholm i mars 2013

Jonas Wiström
VD och koncernchef

AFFÄRSIDÉ

ÅFs samlade tekniska kunnande skapar lönsamma, säkra och hållbara lösningar.

ÅF bidrar till en långsiktig utveckling av industri och samhälle. Vi som har varit i branschen i mer än hundra år kan lyfta blicken.

Vår samlade erfarenhet placerar ÅF i frontlinjen för teknikutvecklingen. Men ÅF levererar inte alltid den tekniskt mest avancerade lösningen. Ibland är det i stället det beprövade som fungerar bäst. ÅF utsätter inte sina kunder för experiment.

Vårt absoluta oberoende av leverantörer och andra samarbetspartners garanterar den bästa lösningen.

Därför skapar ÅF lönsamma, säkra och hållbara lösningar för kunderna.

KÄRNVÄRDEN

- Enastående medarbetare
 - Teamwork
 - Absolut oberoende
-

MOTTO

Innovation by experience

VISION

Den bästa partnern för de bästa kunderna.

- ÅF har lösningen på varje teknisk utmaning.
- ÅFs affärsmodell gör att vi överträffar konkurrenterna.
- ÅF omsätter 1 miljard euro år 2015.

ÅF har lösningen på varje teknisk utmaning

ÅF förfogar över mer än 100 miljoner ingenjörstimmars samlad erfarenhet. Denna erfarenhet och alla lösningar dokumenteras i vår unika kunskapsbank, ONE, tillgänglig för varje medarbetare. Detta innebär att:

- varje ÅF-medarbetare kan använda hela ÅFs kraft.
- ÅF är redo för varje teknisk utmaning, nu och i framtiden.

ÅFs affärsmodell gör att vi överträffar konkurrenterna

ÅF tar inte betalt för tid, utan för skapat värde. Det ökar produktiviteten i våra projekt och sänker kundens kostnader. I våra uppdrag är partnerskapet centralt. Det är som partner vi kan leverera verkligt värde: Rätt kvalitet till lägsta totala kostnad.

Våra enastående medarbetare ligger steget före med sin tekniska kompetens, sitt affärsmannaskap och sitt absoluta oberoende.

För våra kunder och konkurrenter är det tydligt att vi på ÅF kräver mer av oss själva. Vi ska vara vinnare.

ÅF omsätter 1 miljard euro år 2015

ÅF ska bli Europas ledande teknikkonsultbolag. Med det menar vi att ÅF ska vara det mest lönsamma bolaget bland de största aktörerna i branschen.

Tillväxttakten ska vara fortsatt hög. Vi ska växa organiskt och via förvärv. Vi ska vara noga med att förvärvsobjekten bidrar till ÅFs lönsamhet och kultur.

Långsiktiga mål**Finansiella mål**

ÅF ska vara mest lönsamt av de närmast jämförbara bolagen i branschen och uppnå en rörelsemarginal, EBIT, på minst 10 procent över en konjunkturcykel.

ÅF ska över tid vara nettoskuldssatt. Nettoskulden ska dock ej överstiga 40 procent av eget kapital.

Tillväxtmål

ÅF ska omsätta 1 miljard euro år 2015.

Medarbetarmål

Bättre balans mellan könen. Ett delmål är att andelen kvinnliga konsulter och chefer ska uppgå till minst 25 procent år 2015.

Personalomsättningen, baserad på egen uppsägning, ska uppgå till 7–13 procent.

Alla medarbetare ska ha ett utvecklingssamtal per år.

Hållbarhetsmål

ÅF strävar efter att bli ett mer hållbart företag. Tre övergripande hållbarhetsmål utgör en bas för företagets hållbarhetsarbete.

År 2015 ska ÅF

- ha halverat företagets CO₂-utsläpp (basår 2009, per individ).
- alltid erbjuda kunden alternativ för en mer hållbar lösning på dess uppdragsförfrågningar.
- vara den teknikonsult som kunden anser bäst löser framtidens utmaningar.

Under 2011 lanserades en hållbarhetspolicy i företaget och på den ett processramverk för mer hållbara projekt och uppdrag.

Läs mer om ÅFs hållbarhetsarbete i GRI-redovisningen på sidorna 43–47.

Strategier

Verksamheten ska bedrivas decentraliserat

- under ett och samma varumärke.
- med gemensamma processer och system.
- med gemensamma värderingar och gemensam kultur för att säkerställa ett samverkande ÅF som utnyttjar koncernens stora erfarenhetsbank.

ETT ÅF är en stor och gemensam kunskapsbank för alla medarbetare som gör att ÅF kan öka lönsamheten för kunderna och bidra till säkra och uthålliga lösningar på olika typer av problem.

ETT ÅF är en gemensam arbetsplats där man uppmuntras att göra karriär internt, till exempel i ett annat land eller med nya tekniska utmaningar.

ETT ÅF är en gemensam försäljningsorganisation, där hela ÅFs utbud av tjänster kan erbjudas till kunderna.

ETT ÅF är en bas för ÅFs företagskultur och gemensamma värderingar.

Förvärvsstrategi

ÅFs förvärvspolicy tar utgångspunkt i ovanstående. Ansträngningar ska göras för att utveckla verksamheten så att varje möjlighet till realiserbara synergier tas tillvara. Sådan expansion ska ske med konsekventa krav på lönsamhet.

Verksamhetsstöd och gemensamma processer

ÅF utvecklar ständigt sin konsultverksamhet och sina förutsättningar för väl genomförda uppdrag. Ambitionen är att säkerställa en långsiktig, framgångsrik samt hållbar utveckling för kunderna och för ÅF.

När en kund ger ÅF ett uppdrag är det troligt att ett liknande uppdrag utförts tidigare i ÅF. ÅFs verksamhetsstöd är därför utformat för att säkerställa att kunskap och erfarenhet kan delas obehindrat i verksamheten. ÅFs IT-plattform ONE ger stora förutsättningar för att denna delning av information ska kunna ske. ONE fungerar som en motor för samarbete inom ÅF, med kunder och eventuella underleverantörer. ONE säkerställer ett framtida modernt arbete inom ÅF med processer, projekt och kunskapsåtervinning som frigör tid för utveckling och nytänkande i kundprojekten. ONE är webbaserat och tillgängligt inom hela koncernen och utgör också ÅFs intranät.

ÅFs centrala processramverk är utformat för att kvalitets- och miljösäkra ÅFs verksamhet och för att säkerställa att uppdragen utförs i överensstämmelse med lagar och krav. I processramverket ligger ÅFs verksamhetsledningssystem med rutiner, instruktioner och gemensamma arbetsverktyg som säkerställer ISO-certifiering avseende miljö och kvalitet (ISO 14001:2004 och ISO 9001:2008).

Ulrika Lundgren är chef för Mergers & Acquisitions på ÅF med lång erfarenhet av strategi- och förvärvsfrågor från både finansmarknaden och industrin. Hon leder det operativa arbetet med ÅFs fortsatt långsiktiga satsning på tillväxt genom förvärv. ÅFs balansräkning är rustad för fler förvärv som matchar strategin att vara nummer ett eller två på den marknad koncernen väljer att verka på.

FAKTA OM SAMGÅENDET

- Cirka 1 700 konsulter från Epsilon integreras i ÅFs divisioner Technology och Industry.
- Epsilon har 26 kontor i Sverige och 2 i Norge.
- Den initiala köpeskillingen uppgick till 1,7 miljarder, av vilka 850 miljoner betalades kontant och resten med 5 985 915 nyemitterade B-aktier i ÅF. Tilläggsköpeskillingen kan maximalt uppgå till 1,1 miljarder kronor.
- Familjen Dan Olofsson är genom ägarbolaget Danir nu kapitalmässigt den störste ägaren i ÅF och röstmässigt den näst störste ägaren; Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse är röstmässigt störst.

Ett samgående för framtiden

Den 18 oktober 2012 presenterades nyheten. ÅF går samman med Epsilon. Men företagen hade börjat nosa på varandra långt tidigare och var imponerade av vad de sett. Under sommaren hade uppvaktningarna intensifierats. Snart stod det klart: det här var två parter som passade perfekt för varandra. Tillsammans kunde de ta täten.

Den industriella logiken var klockren. Bolagen kompletterade varandra med kompetenser och kundbas. Dessutom passade företagskulturerna ihop. Rent tekniskt genomfördes samgåendet genom att ÅF förvärvade Epsilon av Danir, ett bolag som ägs av IT-profilen Dan Olofsson med familj.

Ulrika Lundgren är ansvarig för förvärvsfrågor på ÅF och även en av projektledarna för integrationsarbetet. Hon berättar om affären:

"ÅFs strategi är att vara nummer ett eller två inom de marknadssegment där vi verkar. Förvärvet var väl i linje med detta och stärker positionen både för division Technology och division Industry. Epsilon är starka inom produktutveckling och genom samgåendet förändrar vi spelplanen och kan skapa den marknadsledande ställning vi eftersträvar. Cirka 80 procent av Epsilons medarbetare blir nu en del av Technology som efter integrationen blir den största divisionen i ÅF. Övriga 20 procent ingår i division Industry. ÅF och Epsilon blir ett av norra Europas ledande teknikkonsultbolag med en stark plattform för framtida lönsam tillväxt. Den nya koncernens erbjudande integreras under ÅFs allt starkare varumärke."

"Vi räknar med att kunna realisera cirka 50 miljoner i kostnadssynergier och minst lika mycket till i intäktssynergier. Vi ska välja det allra bästa från varje del av organisationen och utveckla det ytterligare. Ett exempel är Epsilons nätverkskoncept. Ett systematiserat sätt att arbeta tillsammans med underkonsulter ger tillgång till en mycket stor resurspool som snabbt kan komma kunderna till godo. I nätverket finns närmare 16 000 personer.

Reaktionerna på samgåendet har varit mycket positiva från kunder, medarbetare och finansmarknad."

A man with a shaved head and a light beard is smiling and looking towards the camera. He is wearing a dark grey suit jacket over a light-colored shirt and a patterned tie. He is sitting in a red upholstered chair. The background is a blurred office or modern interior with large windows.

” Med ett stort, och kanske framför allt brett, företag som ÅF i ryggen, vet man att det alltid finns någon att rådfråga i kniviga situationer.

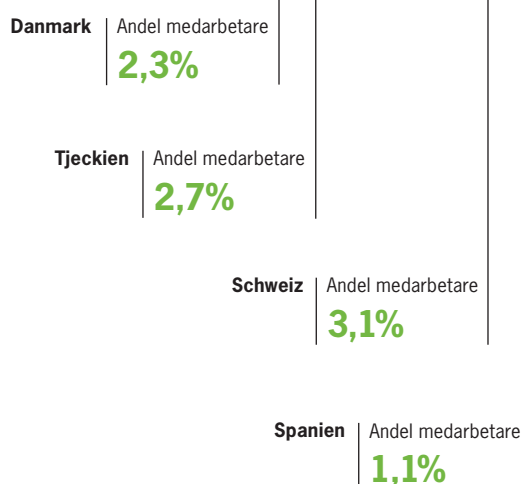
Stefan Wertheimer är civilingenjör med inriktning på automation.

Han är projektledare inom logistik och automation på ÅF i Göteborg efter att ha arbetat utomlands ett par år. Utanför jobbet gillar han att golfa, fiska och umgås med sin ettåriga dotter.

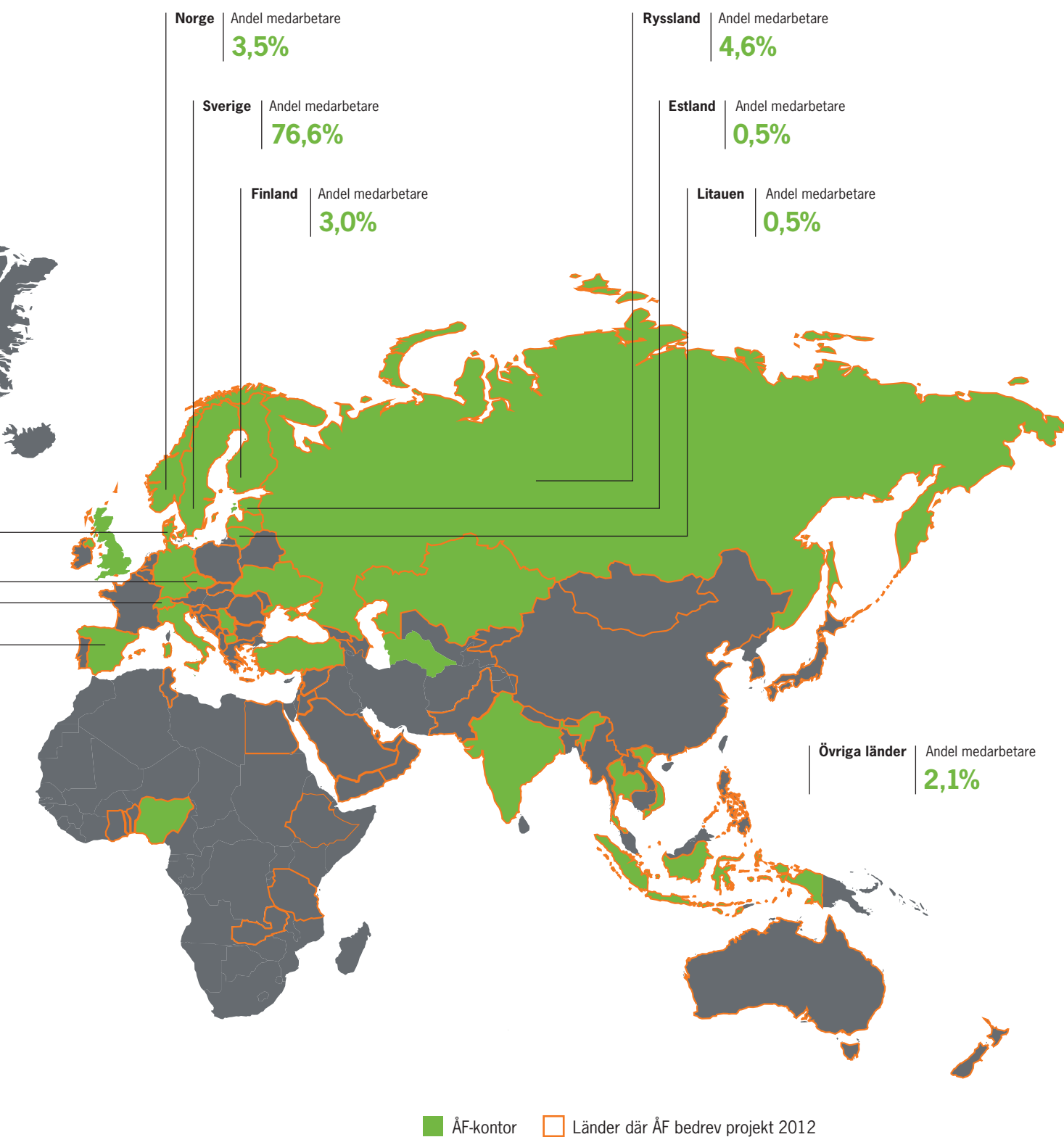
”Jag vill bli utmanad med spännande uppgifter varje dag, så att man alltid fortsätter utvecklas. Med ett stort, och kanske framför allt brett, företag som ÅF i ryggen, vet man att det alltid finns någon att rådfråga i kniviga situationer. Och känslan är att man alltid ställer upp. ÅF är en trygg arbetsplats som kan ge mig de utmaningar jag behöver. Dessutom finns det goda möjligheter att avancera eller prova på något nytt, saker som uppmuntras på ÅF.”

ÅF i världen

ÅF har totalt cirka 6 900 medarbetare i mer än 100 städer i ett 20-tal länder och fyra världsdelar; Europa, Asien, Sydamerika och Afrika. Under 2012 utförde ÅF projekt i drygt 80 länder.

Läs in QR-koden i din telefon eller surfplatta och kom direkt till ÅFs kontor i världen.

Enastående medarbetare

ÅF har vuxit kraftigt de senaste åren, både tack vare en växande attraktionskraft som arbetsgivare och som driven strukturell motpart vid företagsförvärv. Företagskulturen och varumärket är viktiga byggklossar när internationaliseringen och tillväxten fortsätter. Målet är tydligt: HR-arbete (Human Resources) ska stödja tillväxt, bidra till ökad lönsamhet och erbjuda kvalitetssäkrade HR-processer.

ÅF har många stora och prestigefyllda uppdrag som innehåller utmanande och utvecklande arbetsuppgifter. På ÅF arbetar ingenjörer med många års samlad erfarenhet av teknisk problemlösning tillsammans med unga ingenjörer som har ny kunskap från de bästa universiteten och högskolorna. Både den tekniska och den affärsmässiga sidan av konsulternas arbete utvecklas löpande.

Internationaliseringen av koncernen fortsätter och det för med sig att systemen, rutinerna och metoderna kring medarbetarfrågorna blir allt mer internationella.

ÅFs företagskultur

En medarbetare på ÅF är en person som överträffar kundernas förväntningar med sina lösningar och sin kombination av tekniskt kunnande och affärsmannaskap. En medarbetare på ÅF är också en bra kommunikatör, lagspelare och lyssnare. Det är en person som är positiv, håller fast vid löften och som visar respekt för kunden.

BRANSCHENS STÖRSTA ERFARENHETS BANK

- ÅF är en internationell arbetsplats med egna etableringar i ett 20-tal länder.
- Totalt antal anställda vid årets slut 2012 var 6 867.
- Under 2012 genomförde ÅFs medarbetare uppdrag i drygt 80 länder.

En arbetsplats att trivas på

ÅF har ett långsiktigt och målmedvetet HR-arbete på alla nivåer i företaget. Med hjälp av regelbundna medarbetarundersökningar tar ÅF pulsen på koncernen. Medarbetarna ska trivas, kunna vara stolta över sitt arbete, ha förtroende för sin chef och känna positiv gemenskap med sina arbetskamrater. Det är krav som ställs på en modern arbetsgivare. På frågan om hur många som trivs på företaget ger närmare 82 procent av medarbetarna sin arbetsgivare högsta betyg.

För att stimulera en god personalpolitik, lönesättning, jämställdhet och arbetsmiljö, arbetar ÅF med samordnade rutiner, regelverk och värderingar.

En balanserad könsfördelning

ÅF strävar efter en balanserad könsfördelning. Ett första delmål är att 2015 ska andelen konsulter och chefer som är kvinnor uppgå till 25 procent. Varje gång en chefstjänst ska tillsättas ska det minst finnas en kandidat som är kvinna i urvalet.

Vid årsskiftet 2012/2013 var:

- Andelen konsulter som är kvinnor 20 (20).
- Andelen chefer som är kvinnor 17 (18) procent.
- Andelen rekryterade kvinnor bland de medarbetare som arbetat mindre än ett år 22 (25).
- Andelen medarbetare totalt som är kvinnor 22 (23) procent.
- Av ÅFs tio stämموvalda styrelseledamöter var tre kvinnor, det vill säga 30 procent.

Många utvecklingsmöjligheter

Arbetet som konsult på ÅF erbjuder stora utvecklingsmöjligheter som till exempel olika yrkesroller, utvecklingssteg, möjligheter att arbeta på olika platser på hemmamarknaden och internationellt. ÅF erbjuder tre identifierade karriärvägar: projektledare, specialist/expert och chef. Inom varje karriärväg finns en rad olika roller, nivåer och utvecklingssteg. Under 2013 genomförs ett projekt för att ytterligare utveckla karriärmodellen inom ÅF.

Oavsett karriärväg finns det stora möjligheter att utvecklas inom sin roll och även växla mellan rollerna, till exempel mellan projektledare och specialist.

Karriärvägarna är ett stöd för att skapa individuella mål och handlingsplaner, vilket bland annat sker vid det årliga utvecklingssamtalet mellan chef och medarbetare.

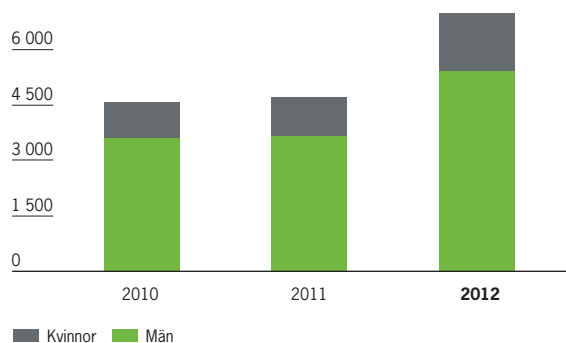
ÅF Academy

ÅF Academy är ÅFs egen utbildningsorganisation som stödjer ÅFs karriärvägar och utveckling av konsultrollen. Här finns grundkurser och specialinriktade eller individanpassade vidareutbildningar. Allt genomsyras av ÅFs syn på gott affärsmannaskap. Både interna och externa personer fungerar som lärare och föredragshållare. Under 2012 hölls utbildningar kring bland annat ledarskap, säljträning, affärsmässighet och service.

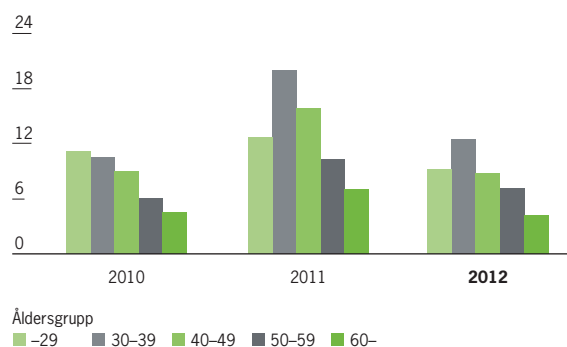
Certifiering

På ÅF Academy utbildas ÅFs projektledare för att bli certifierade enligt den europeiska certifieringsstandarden IPMA på fyra nivåer: A, B, C och D. Under 2012 certifierades ytterligare 42 projektledare. ÅF befäster positionen som det bolag i Sverige med flest IPMA-certifierade projektledare.

Antal medarbetare alla anställningsformer

Personalomsättning egen uppsägning fördelat på åldersgrupper, %

Personalomsättning baserad på egen uppsägning. Totalt 2012: 9,2 (14,6) procent.

Business Executive Leadership Programme

ÅFs företagsledarutbildning, Business Executive Leadership Programme (BELP), är ett samarbete med IFL som riktar sig till utvalda chefer inom koncernen. Programmet sträcker sig över ett år och ger deltagarna djupare förståelse för ÅF som företag och kunskaper om strategi, internationellt ledarskap och kommunikation. Utbildningen arrangeras med jämna intervall, ungefär vartannat år. Under 2013 sker urval av personer till nästa omgång som startar under 2014.

Utbildningssatsningar inom kärnkraft

ÅF Nuclear Academy är en kompetenssatsning inom kärnkraft för att möta de ökande kraven från myndigheterna och kärnkraftsindustrin. Utbildningarna leder till kompetenscertifiering på fyra nivåer och har rönt stort intresse och uppskattning från industrin, samtidigt som utbildningen erbjuder spännande utvecklingsmöjligheter för

den individuella medarbetaren. Utbildningarna och certifieringsmöjligheterna är även öppna för kunder och andra intressenter. Under året genomgick 60 personer utbildningen. Totalt har cirka 400 personer certifierats sedan starten. Förutom certifieringarna har skräddarsydda utbildningar genomförts för olika intressenter inom kärnkraftsindustrin.

ÅFs lönebildningsmodell

I Sverige arbetar ÅF och de fackliga organisationerna sedan några år tillbaka med ett eget system för lokal lönebildning. Grundprincipen i systemet bygger på att den närmaste chefen har en klar uppfattning om löneutrymmet i förhållande till sin egen verksamhets lönsamhet, marknadssituation, efterfrågan, prestationer och utveckling. Lönekriterier, processer och tidsplaner är väl kända och accepterade av både medarbetare och lönesättande chefer.

Åldersfördelning

Åldersgrupp, år	Andel i procent				
	2012 män	2012 kvinnor	2011 män	2011 kvinnor	2010
-29	14,4	5,4	11,4	4,2	13,4
30-39	23,8	7,4	21,7	7,7	31,5
40-49	18,3	5,4	20,5	6,4	27,2
50-59	12,2	2,7	14,6	3,4	17,5
60-	9,0	1,4	8,4	1,7	10,4

Medelålder

	Andel i procent		
	2012	2011	2010
Medelålder totalt	41,2	42,8	43,3

Anställningstid

Anställningstid, år	Andel i procent		
	2012	2011	2010
-2	37	30	22
3-5	23	27	33
6-10	19	17	18
11-20	14	16	16
21-	7	10	11
Medelanställningstid	6,4	7,5	7,9

Sjukfrånvaro, %

	2012	2011	2010
Sjukfrånvaron inom ÅF	2,0	1,9	2,1

Resultatet är att cheferna känner ökat ansvar för att lönerna sätts efter tydliga motiveringar. Dialogen mellan arbetsgivare och anställd blir också bättre, bland annat på grund av att utvecklingssamtalets betydelse ökar.

Systemet kräver noggranna funktioner för uppföljning och ÅF har ett väl utvecklat lönerevisionssystem som stöd.

Under 2012 uppmärksammade arbetsgivarorganisationen Almega ÅFs lönebildningsmodell genom att dela ut "SM-guld i lönebildning" till ÅF.

Rörlig lön och koncernbonus

Inom ÅFs divisioner finns olika system för rörlig ersättning till medarbetarna. Ersättningen kan antingen vara baserad på divisionens resultat eller vara kopplad direkt till den personliga prestationen.

Ytterligare förmåner

Det finns även förmåner som medarbetarna kan få del av som varierar mellan länderna beroende på kultur och skattelagstiftningar. Exempel är tjänstepension, attraktiva försäkringar, tjänstebilsmöjligheter och diverse rabatter. Samtliga medarbetare har även möjlighet att hyra någon av de fritidsstugor och lägenheter som ägs, förvaltas eller hyrs av ÅFs personalstiftelse.

Talent Greenhouse

För att nå målen kring organisk tillväxt är rekrytering en prioriterad fråga. Under 2012 införde ÅF ett nytt globalt rekryteringssystem, Talent Greenhouse, som hanterar både extern och intern rekrytering. Den interna arbetsmarknaden har blivit synligare och de som söker externt kan enkelt se vilka lediga jobb som finns på ÅF. I systemet kan kandidater prenumerera på information om intressanta jobb, göra intresseanmälan och lägga in sitt CV i en databas som de anställande cheferna kan göra sökningar i.

SVERIGES BÄSTA TEKNIKKONSULT

I 2012 års Karriärbarometer utsågs ÅF till Sveriges mest populära teknikonsult. Bland samtliga svenska företag kom ÅF på femte plats.

Karriärbarometern görs årligen av undersökningsföretaget Universum, världsledande inom mätning av Employer Branding. Personer som deltar i undersökningen är "young professionals", med civil- eller högskoleingenjörsexamen som har jobbat 2–8 år och är högst 40 år gamla.

Över 3 000 ingenjörer medverkade i den svenska undersökningen och 6 000 i den europeiska.

Utbildning, %

	2012	2011	2010
Post examina licensiat eller doktor	3,7	3,7	3,8
Akademisk examen	57,5	54,1	52,6
Annan eftergymnasial utbildning	15,6	16,4	15,5
Gymnasial utbildning (inkl. grundskola)	23,2	25,8	28,1

Läs in QR-koden i din telefon eller surfplatta och kom direkt till ÅFs karriärsidor.

” Arbetsgivarerbjudandet är ett sätt att vässa vårt redan framgångsrika arbete med Employer Branding och ett värdefullt stöd i vår kommunikation med blivande medarbetare.

Greta Björling är civilingenjör från KTH och har tidigare jobbat på division Technology. Idag är hon projektledare för ÅFs Employer Branding och ansvarar bland annat för att föra ut arbetsgivarerbjudandet till alla på ÅF som möter blivande medarbetare på mässor, events, möten och i olika marknadsföringskanaler.

Så ska ÅF hitta fler enastående medarbetare

Employer Value Proposition. Målet var att mejsla ut ett sant och attraktivt erbjudande istället för en massa olika versioner och personliga ”magkänslor” som tidigare kommunicerats kring ÅF som arbetsgivare.

För att hitta just sanningen och inte bara tomma ord genomfördes ett antal undersökningar och gruppintervjuer med ÅFs anställda för att få svar på frågorna. Vad är attraktivt när ingenjörer väljer arbetsgivare? Varför stannar ÅFs medarbetare så länge? Varför rekommenderar de sina vänner att söka till ÅF? Vad skiljer ÅF från konkurrenterna?

När frågorna var besvarade och plattformen genomarbetad hade ÅF fått fram ett antal konkreta budskap och visuella uttryck som kan anpassas till olika målgrupper och marknader. En palett av erbjudanden, associationer och värderingar som kan kommuniceras så att kandidater får en god bild av ÅF som arbetsgivare.

ÅFs ARBETSGIVARERBJUDANDE I KORTHET

Passion. Om du har roligt i livet presterar du bättre. Därför uppmuntrar vi dig att göra det du är bra på. Det är när du gör det du brinner för – på jobbet och på fritiden – som både du och vi blir vinnare. Det är våra passionerade medarbetare som skapar ÅFs kreativa miljö där tankar och idéer får flöda fritt.

Lagspelare. På ÅF vet vi att framgång kräver samarbete och har därför många genuina lagspelare i vårt team. En genuin lagspelare är någon som är duktig på sitt jobb, brinner för sitt område och som gärna delar med sig av sin kunskap till andra.

Hjärtat i teknikvärlden. Det är på ÅF det händer! Vi är marknadsledande och därmed hjärtat i teknikvärlden. Där teknik finns, där finns också vi. När du jobbar hos oss får du tillgång till en ovärderlig kunskapsbank och en omfattande kollektiv kunskap. Oavsett vilken expertis du söker finns den inom ÅFs fyra väggar. På ÅF kommer du att utveckla din kompetens både på djupet och på bredden.

Mest lämpade konsulten för kundens bästa

Christer Carmevik, ansvarig för ÅFs partnernätverk, ger sin syn på det nätverkskoncept som nu är på väg att gradvis föras ut i ÅFs verksamhet:

Berätta om nätverkskonceptet?

"Genom vårt nätverk kan vi erbjuda våra kunder en större bredd och spets i vår leverans. Vi fungerar som en karriärpartner för ingenjörer genom hela yrkeslivet, från studenter till erfarna tekniska specialister och erbjuder möjligheter för ingenjörer som söker nya spännande utmaningar. Genom nätverket blir vi en än mer attraktiv arbetsgivare och kan erbjuda de mest attraktiva samarbetsformerna och en karriärutveckling genom hela yrkeslivet. Samtidigt blir vi en starkare och mer flexibel leverantör som kan erbjuda en god leverans i både låg- och högkonjunktur."

Hur många handlar det om?

"Vi har över 16 000 oberoende partner och specialister i vårt nätverk. Samtliga kvalitetssäkras genom CV-kontroll, intervjuer och kundreferenser."

Vad kommer det att göra för ÅFs tillväxt?

"Nätverket är ytterligare en motor för ÅFs tillväxt. Det ökar effektiviteten i organisationen, bidrar till att generera nya affärer och ger oss en stark organisk tillväxt. För ÅF som helhet adderas nytt bränsle till affärsmodellen och vi räknar med att konceptet kommer att bidra starkt till ökande omsättning."

NÄTVERKETS FEM DELAR

- ÅF Future riktar sig till ingenjör- och systemvetarstudenter och erbjuder en möjlighet att få relevant, teknisk arbetslivserfarenhet vid sidan av studierna och en möjlighet till ett första riktigt jobb som ingenjör.
- ÅF Emeritus består av ingenjörer och seniora tekniker som har gått eller är på väg att gå i pension. Här finns möjlighet att bidra till kundernas framgång, inte för att man måste utan för att man vill och känner att man har mer kvar att ge på egna villkor, dvs under perioder som passar och med det man tycker är mest stimulerande.
- ÅF Alumni utgörs av tidigare anställda som erbjuds ett inspirerande utbyte mellan specialister i olika åldrar.
- ÅF Kandidat riktar sig till erfarna ingenjörer och systemvetare med examen och som är intresserade av en framtid antingen som konsult på ÅF eller som anställd hos någon av kunderna via ÅFs rekryteringstjänst.
- ÅF Partner riktar sig till samarbetande bolag och egna företagare, konsultföretag och oberoende specialister, som vill samarbeta med ÅF. Den här delen av nätverket är störst sett till antalet personer och härigenom kan ÅF erbjuda kunderna ytterligare spets och bredd. De som är underkonsulter får en väg in till roliga, spännande och intressanta uppdrag.

Omvärld och marknad

ÅF är ett ledande teknikonsultföretag som fokuserar på energi, infrastruktur och industri. Basen finns i Europa, men verksamhet och kunder finns i hela världen. Det som gör företaget unikt är medarbetarna, våra nätverk och branschens största erfarenhetsbank. ÅF har en devis som sammanfattar positionen: Innovation by experience.

Fyra divisioner i tre branscher

ÅF erbjuder tekniska konsulttjänster inom huvudsakligen tre branscher: infrastruktur, energi och industri. Fyra divisioner samarbetar för att skräddarsy de bästa lösningarna och de starkaste teamen till kunderna.

Division International har en inriktning på tekniska och finansiella konsulttjänster inom energisektorn, från rådgivning kring affärsupplägg till att implementera kraftverksinvesteringar som omfattar många olika miljöaspekter.

Division Industry är norra Europas ledande industrikon-sult med tjänster inom processteknik, automation, industriell IT, elkraft och mekanik. Divisionen är även ansvarig för ÅFs energierbudanden i Skandinavien.

Division Infrastructure har en ledande position inom konsulttjänster för infrastrukturell utveckling i Skandina-

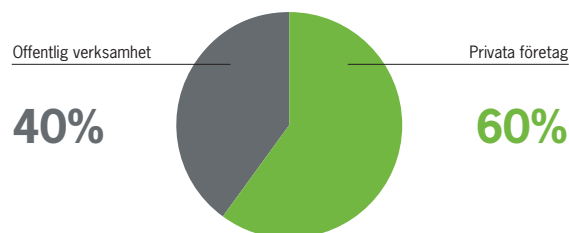
vien med kunder inom industrin, offentliga sektorn och fastighetsmarknaden.

Division Technology har sin huvudsakliga verksamhet i Sverige och är ledande inom produktutveckling och försvarsteknik. Ställningen är stark även inom telekom och IT.

Kunder

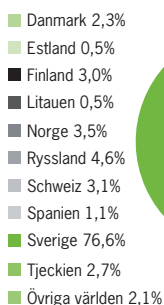
Varje år utför ÅF mer än 30 000 uppdrag åt mer än 12 000 kunder. Uppdragens storlek varierar från några få timmar till sammanlagt flera hundra tusen timmar. De tio största kunderna under 2012 var Alpiq, Ericsson, Försvarets Materielverk, Power Machines Russia, Scania, Storstockholms Lokaltrafik, Svensk Kärnbränslehantering, Trafikverket, Vattenfall och Volvo Lastvagnar. De svarade för cirka 30 procent av omsättningen.

Kundstruktur – omsättning fördelad på kunder 2012

Geografisk spridning

Andel medarbetare per land, december 2012

ÅFs verksamhet blir alltmer global. Egna etableringar finns i ett 20-tal länder men verksamhet och kunder finns i hela världen.

Ökad internationalisering

ÅFs verksamhet blir alltmer global. Egna etableringar finns i ett 20-tal länder men verksamhet och kunder finns i hela världen, under 2012 utförde ÅF uppdrag i mer än 80 länder.

Tillväxten har skett både genom förvärv och med organisk tillväxt. Viktiga nycklar för att lyckas har varit att utveckla en enhetlig struktur för kompetensutveckling, interna erfarenhetsbanker, intranät, varumärkesidentitet och att föra ut gemensamma värderingar och mål i organisationen. Varje del av ÅF arbetar med stor självständighet, vilket gör att den lokala förankringen är god samtidigt som den globala strukturen tillför styrka och stabilitet.

Drivkrafter för tillväxt och förändring

Det har i flera år pågått en konsolidering i teknikonsultbranschen som ÅF tagit aktiv del i. Den utvecklingen bedöms fortsätta.

Den ökade konkurrensen inom området ställer krav på effektiv resurshantering vilket fört med sig ökad sourcing från länder med andra kostnadsstrukturer.

I övrigt räknar ÅF med att urbanisering samt fortsatt stora moderniseringsbehov av energi, industri och infrastruktur kommer att driva tillväxten framöver. Storleken på den typen av projekt är ofta omfattande vilket gynnar stora marknadsaktörer. Samtidigt ser den långsiktiga efterfrågan på råvaror och energi ut att vara hög vilket ställer ökade krav på effektivitet och resurshantering.

Vikten av ett starkt varumärke

ÅF har under ett antal år arbetat målmedvetet för att föra ut sina erbjudanden och värderingar. Varumärkesarbetet har resulterat i starkt ökad kännedom och erkännande från kunder, medarbetare och övriga intressenter. Det har också underlättat fusionsarbetet med förvärvade bolag och rekrytering av yngre medarbetare från universitet, högskolor och konkurrenter.

Enligt undersökningsföretaget Universum har ÅF på tio år gått från att vara Sveriges 87:e mest attraktiva arbetsgivare för yrkesverksamma ingenjörer till plats nummer fem. Bland Europas teknologer är ÅF med på listan bland de femtio mest populära arbetsgivarna.

FYRA DIVISIONER I TRE BRANSCHER

- Division Industry är Skandinavians största industriteknikkonsult.
- Division Infrastructure har en ledande position inom konsulttjänster för infrastrukturell utveckling i Skandinavien.
- Division International har en inriktning på tekniska och finansiella konsulttjänster inom energisektorn.
- Division Technology är ledande i Sverige inom produktutveckling och försvarsteknik med en stark ställning även inom telekom och IT.

Ledande inom skandinavisk infrastruktur

Vad gör ÅF?

ÅF erbjuder en rad tekniska konsulttjänster för projekt som är knutna till samhällsbyggnad och infrastruktur i näringslivet och den offentliga sektorn. Positionen är idag ledande inom fastighets-, bygg- och anläggningssektorerna. Exempel på anläggningar är vägar, tunnlar och trafikplatser. ÅF har även omfattande kompetens när det gäller spårbunden trafik. Många av projekten har stark präglning av miljöhänsyn och effektiviseringsbehov.

ÅF har vuxit starkt inom området de senaste åren och det är framför allt de stora offentliga investeringarna som har varit motor för tillväxten. Exempel är omfattande uppdrag för Nya Karolinska Sjukhuset, Förbifart Stockholm, Citytunneln och Västlänken Göteborg. Inom fastighetsidan har inte minst ständigt ökande behov av energieffektivisering bidragit till ökad efterfrågan på ÅFs tjänster.

Här finns ÅF

Skandinavien och Tjeckien är hemmamarknader.

I Skandinavien är kompetensen heltäckande inom samtliga infrastrukturella områden. Vi är en av de ledande aktörerna på marknaden i Sverige inom infrastruktur, särskilt inom fastighetssidan, och ÅF bygger stegvis upp sina erbjudanden även i Norge och Danmark.

I Norge har ÅF en mycket stark position inom projektledning vilket kommer att stärka ÅFs roll som projektledare i hela Skandinavien. Till exempel projektleder ÅF en omfattande ombyggnad av flygplatsen Gardermoen i Oslo. Se sid 28–29.

Med Danmark som bas bygger ÅF ett mycket starkt och internationellt koncept inom belysning. Men även andra delar av ÅFs erbjudanden inom infrastruktur växer stadigt på den danska marknaden.

I Tjeckien har ÅF en stark position inom väg och järnväg och en god plattform för fortsatt expansion.

Därför väljer kunderna ÅF

ÅF har stor bredd på sina erbjudanden. Omfattande erfarenhet av genomförda projekt inom en rad olika områden kommer kunderna till godo genom att ÅF kan föreslå rätt lösningar till förutsägbara kostnader. ÅFs tillväxt de senaste åren har också lett till att företaget nått en kritisk massa för att kunna axla rollen som projektledare för omfattande stora projekt.

Marknadsläge och utblick

De skandinaviska kundernas intresse för miljöåtgärder och energieffektiviseringar är stort.

I Sverige pågår en rad mycket omfattande infrastrukturella projekt med en investeringshorisont som sträcker sig flera år framåt. ÅF har vunnit många uppdrag i förstudie- och designfasen för dessa och har därmed ett bra utgångsläge inför de närmaste åren.

Även i Norge och Danmark fortsätter investeringarna i infrastrukturen att vara omfattande vilket ger goda tillväxtmöjligheter för ÅF.

Sammanfattningsvis bedöms de långsiktiga tillväxtmöjligheterna som fortsatt goda.

En av världens främsta energikonsulter

Vad gör ÅF?

Inom energiområdet erbjuder ÅF ett komplett spektrum av tekniska och finansiella konsulttjänster inom förnybar energi, kärnkraft, vattenkraft och termisk kraft, samt även tjänster kopplade till kraftöverföring, studier av olika marknadsmodeller och energipolitiska frågor.

Tjänsterna kan omfatta ett projekts hela livscykel från förstudier och design till genomförande och driftsättning.

Typiska uppdrag är utredningar om energimarknader och att ta fram beslutsunderlag för investeringar i nya eller befintliga kraftverk. Projekten är ofta knutna till kundernas miljösträvanden för bättre energiutnyttjande och renare drift. ÅF erbjuder även renodlade drifts- och förvaltningstjänster. Kunderna är både privata och offentliga, till exempel investerare i energisektorn, regeringar och banker.

ÅF har också omfattande kompetens kring förnybara energislag som biomassa, avfall samt sol-, vind- och vågkraft även om dessa fortfarande är en liten del av totala energimarknaden.

Här finns ÅF

Norden, Schweiz, Tjeckien, Spanien, Ryssland och Baltikum är hemmamarknader.

ÅF har en stark ställning ur ett globalt perspektiv och är världens sjunde största konsultföretag inom energisektorn med över 2 000 pågående projekt i mer än 70 länder samt en ledande position på sina hemmamarknader.

Därför väljer kunderna ÅF

ÅF har mycket omfattande erfarenhet av olika energimarknader, energislag, tekniska lösningar, kraftverk och geografiska marknader. ÅF har också mycket avancerade kunskaper inom vissa spetsområden där ÅF anlitas för punktuppdrag.

ÅF har lagt stor vikt vid att utveckla sina ramverk kring hållbarhet och ansvarsfullt företagande. Företaget bedömer att det är ett vägval som kommer att få allt större betydelse för kundernas val av leverantör.

Marknadsläge och utblick

Sett till ett globalt perspektiv var energimarknaden fortsatt avvaktande under 2012. Ekonomisk oro och fallande energipriser förde med sig att investeringsbeslut sköts på framtiden på grund av finansiering. Särskilt dämpade är investeringarna inom kärnkraft, efter Fukushima-olyckan i Japan 2011. Vissa delmarknader har dock visat god tillväxt, till exempel transmission och distribution, kärnkraft i Brasilien och vissa projekt på Balkan. I Sverige och övriga Norden har ÅF haft en relativt stark efterfrågan, ofta relaterat till effektivisering av befintliga anläggningar.

ÅF bedömer att den svenska och nordiska marknaden kommer att visa fortsatt god efterfrågan under 2013 och att osäkerheten består på den globala marknaden, särskilt i Europa.

Skandinavien största industrikonsult

Vad gör ÅF?

ÅFs erbjudanden gentemot de industriella kunderna omfattar allt från produktutveckling till utveckling av industriprocesser. Branschspridningen är omfattande, från fordonsindustri till läkemedelsbolag.

Många av projekten har olika hållbarhetsaspekter knutna till sig, från produktutveckling där miljöhänsyn byggs in i hela produktionskedjan till att skapa effektivare processer som förbättrar prestanda, energiåtgång och arbetsmiljö. Inom industriautomation är ÅF en av Europas ledande aktörer. Inom avancerade tekniska beräkningar har ÅF byggt upp Sveriges största kompetensbas, till exempel för att optimera produktionsprocesser och materialval.

Här finns ÅF

Sverige, Norge och Danmark är hemmamarknader.

ÅF är marknadsledande i Sverige och Skandinavien största leverantörsoberoende konsult inom sitt område. Eftersom Sverige är en ledande industrination inom många olika branscher har ÅF överlag en stark ställning där.

I Norge har offshoreindustrin en stark ställning och i Danmark är positionen världsledande inom vissa segment i livs- och läkemedelsindustrierna. ÅF fortsätter att stärka sina positioner inom de här nordiska tillväxtbranscherna.

Därför väljer kunderna ÅF

ÅF har stor kapacitet inom industrin vilket gör att ÅF ofta bjuds in att konkurrera om de riktigt stora projekten.

Den skandinaviska tillverkningsindustrin finns på många olika platser och här spelar ÅFs geografiska spridning en viktig roll för att tillgodose kundernas behov av snabba och erfarna konsulter. Den stora branschspridningen och det faktum att ÅF har genomfört liknande uppdrag många gånger tidigare gör att återköpsfrekvensen är stor bland kunderna.

ÅF erbjuder också en tilltalande mix av modernt högteknologiskt spjutspetskunnande och djupa kunskaper om väl beprövade industriella metoder.

Marknadsläge och utblick

Marknaden under 2012 var stark eller stabil inom de flesta marknadssegment med undantag för stål och telekom som var vikande. I norra Sverige visade ÅF god tillväxt inom gruvsektorn.

Trots ett osäkert och blandat konjunkturläge i omvärlden räknar ÅF med fortsatta behov av löpande effektiviseringar, kapacitetshöjning och miljöförbättringar på de befintliga anläggningarna. Kompetensen inom hållbarhetsanpassning skapar konkurrensfördelar. Vissa industrier står inför fortsatt stora behov av strukturomvandling, till exempel skogsindustrin som breddar sin verksamhet från massa- och pappershantering till att också erbjuda biobränslen och elenergi samt inte minst inom gruvindustrin där det pågår många nya projekt.

A portrait of Anna Åhlund, a woman with blonde hair and bangs, wearing a black blazer over a blue top and a gold necklace. She is smiling and looking towards the camera. The background is a blurred office setting.

” ÅF har mycket kunskap inom de flesta teknikområden, vilket gör att det alltid finns någon att fråga om hjälp.

Anna Åhlund är civilingenjör inom bioteknik.

Hon arbetar som projektledare och projektplanerare på ÅF i Göteborg med placering på Ringhals kärnkraftverk. På fritiden gillar hon att klättra, åka skidor, friluftsliv och att resa, allt tillsammans med vänner.

”Jag är en lagspelare som vill få utmaningar och nya lärdomar av mitt jobb och känna att jag bidrar, både till mitt företag och mina kollegor. ÅF har mycket kunskap inom de flesta teknikområden, vilket gör att det finns alltid någon att fråga om hjälp. Bredden gör också att du som medarbetare kan hitta nya utmaningar internt.”

Division Industry är Skandinavians största industriteknikkonsult med ett komplett erbjudande och brett kunnande inom samtliga branscher och anläggningstyper. Verksamheten finns geografiskt nära kunderna. Ställningen har länge varit dominerande i Sverige och nu växer divisionen kraftigt även i Danmark och Norge.

Nyckeltal	2012	2011
Rörelsens intäkter, MSEK	1 662,0	1 525,6
Rörelseresultat, MSEK	194,8	178,4
Rörelsemarginal, %	11,7	11,7
Andel av intäkter, %	29	29
Genomsnittligt antal årsanställda	1 342	1 263
Rörelseresultat per årsmedarbetare, TSEK	145	141

Ovanstående historiska siffror är justerade, proforma, i enlighet med de organisationsförändringar som genomfördes per 1 oktober 2012.

Andel av omsättningen

29%

Fakta om division Industry

- Erbjuder ingenjörstjänster inom alla tekniska discipliner och i alla industribranscher.
- Drygt 1 750 medarbetare efter integrationen med Epsilon.
- Hemmamarknad är Sverige, Norge och Danmark.
- 15–20 procent av uppdragen sker utanför hemmamarknaderna, där skandinaviska konsulter utför uppdrag i över 40 länder.

Möt Per Magnusson, chef för division Industry:

Varför ska man anlita din division?

"Vi har kompetens, resurser och erfarenhet att hjälpa våra industrikunder att bli mer miljöanpassade, säkra och lönsamma. Vi känner stor stolthet över att som ett leverantörsberoende ingenjörsföretag alltid kunna erbjuda våra kunder de för dem bästa lösningarna.

Vad är du mest nöjd med under 2012?

"Jag är nöjd med mycket vi har gjort 2012, först tänker jag på alla fina tekniska lösningar våra ingenjörer har tagit fram som har stärkt våra kunders konkurrenskraft. Jag är också nöjd med att våra kunder och medarbetare är så positiva till oss i de undersökningar vi genomfört, det ger en stark framtidstro."

Vad är viktigast under 2013 och framåt?

"Nu ska vi se till att få en bra integration med våra nya kollegor från Epsilon, målet är att våra kunder snart ska se att ett plus ett blir mer än två"

Marknadsetta som skapar lönsamhet och miljöanpassning

En komplett partner som kan alla branscher och industrianläggningar

Division Industry erbjuder ingenjörstjänster och projekt som effektiviserar och moderniserar industri- och energianläggningar. Om en industri måste öka produktiviteten, öka kvaliteten i sin produktion eller effektivisera sina industrianläggningar så kan Industry hjälpa till med både studier om hur det ska göras och sedan genomföra själva ombyggnaden. En växande andel av uppdragen är miljörelaterade.

Industry är störst i Sverige och ett av de största ingenjörsföretagen i Norge och Danmark inom industri- och energiprojekt. Exempel på teknikdiscipliner är processteknik, tekniska beräkningar, reglerteknik, industriell IT, automation, elkraft, mekanik, rörkonstruktioner och besiktningar.

Den främsta framgångsfaktorn är den mycket stora erfarenheten av industri- och energiprojekt. När en kund behöver hjälp är det sannolikt att ÅF har genomfört något liknande projekt förut. En annan framgångsfaktor är aktiviteten som arbetsgivare. Divisionen anställde närmare 300 nya högt kvalificerade konsulter under 2012.

Kunderna finns i alla industri- och energibranscher. Deras värld är hårt konkurrensutsatt och deras kunder, ägare och övriga intressenter ställer krav på effektivitet, miljöanpassning och säkerhet. De väljer att antingen integrera ÅFs konsulter i sin egen organisation eller ge ett helhetsuppdrag åt ÅF för en hel funktion eller leverans.

Division Industry har idag cirka 3 000 aktiva kunder. De tio största står för cirka 35 procent av omsättningen. Eftersom projekten är stora och tidsbestämda varierar listan från år till år. Exempel på betydande kunder är ABB, Boliden, Bomhus Energi, Eon, Forsmark, LKAB, Metso, Ringhals, Siemens och Stockholm Vatten.

Aktuell utveckling – stark skandinavisk industri

2012 var ett bra år för svensk industri och många kunder genomförde omfattande investeringar i sina produktionsanläggningar, vilket visar på stark framtidstro trots konjunkturella orosmoln. Det är också ett tecken på att effektivisering betalar sig i alla konjunkturlägen.

Samgåendet med Epsilon som genomfördes under slutet av 2012 förstärker divisionen med geografisk bredd och kompetens. Samgåendet förde också med sig initiativet att ÅF och Epsilon inom division Industry samlar hela koncernens resurser inom avancerad beräkningsteknik och därmed skapar norra Europas största enhet för beräkningstjänster.

Andra viktiga nyheter under 2012 var att ytterligare uppdrag vanns avseende kärnbränsleförvaringen i Forsmark, att ÅF vann ett uppdrag från Stora Enso, att ett stort uppdrag vanns från NKT Flexibles (National Oilwell Varco) i Danmark samt att ÅF vann ett betydande genomförandeuppdrag från Ringhals avseende ett omfattande kabelbyte i en kärnreaktor. Andra händelser var att Division Industry öppnade ett nytt kontor i Östhammar för att vara nära det växande näringslivet i den regionen och ett nytt kontor i Pajala för att öka närvaron gentemot gruvindustrin. Utöver dessa öppnades ytterligare några mindre kontor.

An aerial photograph of the Kiruna iron mine in Sweden. The image shows a vast, open-pit mine with terraced levels, surrounded by a rugged landscape with some snow patches and industrial infrastructure. The sky is clear and blue.

ÅF tar gruvdriften till ny nivå

För att säkra framtida tillgång av stora kvantiteter järnmalm i Kirunagruvan investerar LKAB i en ny gruvdriftnivå med betydande kapacitet. Brytningen sker över 1 000 meter under jord. På 1 365 meter under jord finns den nya spårnivån där malmen forslas tre kilometer på tåg till krossning och vidare transport till ytan. ÅF fick i uppdrag att simulera och verifiera de olika konstruktionsfaserna för den nya gruvan. Det omfattar utrustning, bemanning och de processer som används i hela kedjan från brytning till förädling ovan jord. Den nya driftnivån är dimensionerad för att kunna bryta 35 miljoner ton järnmalm per år. ÅF genomför även liknande uppdrag internationellt.

Thomas Emanuelsson är projektledare hos LKAB och ansvarig för ett av delprojekten på den nya huvudnivån 1 365 i Kirunagruvan.

Vilka är de största utmaningarna kring det här projektet?

"Det är att bygga en anläggning som projektets kund är nöjd med och att anläggningen klarar att producera efter ställda krav."

Varför valde ni ÅF?

"Vi bedömde att ÅF arbetade med rätt verktyg för att simulera tågtransporter på den nya nivån."

Hur ser du på samarbetet med ÅF?

"Vi har ett nära samarbete vid förändrings- och verifieringsarbeten som genomförs i simulatör. Arbetet tillsammans med ÅF fungerar mycket bra, en del beror på ÅFs förståelse av vår process i gruvan och att vi pratar samma 'språk'. Vi är mycket nöjda med uppdragen ÅF har genomfört åt LKAB."

Division Infrastructure erbjuder tekniska lösningar för framtidens samhälle. Lösningarna är till stor del präglade av modernaste teknik, avancerat ingenjörskunnande och mångårig erfarenhet av industriella processer och projektledning.

Nyckeltal	2012	2011
Rörelsens intäkter, MSEK	1 892,1	1 522,6
Rörelseresultat, MSEK	207,2	115,8
Rörelsemarginal, %	10,9	7,6
Andel av intäkter, %	33	29
Genomsnittligt antal årsanställda	1 435	1 284
Rörelseresultat per årsmedarbetare, TSEK	144	90

Ovanstående historiska siffror är justerade, proforma, i enlighet med de organisationsförändringar som genomfördes per 1 oktober 2012.

Andel av omsättningen

33%

Fakta om division Infrastructure

- Uppdragen handlar om allt från förstudier, utredning och strategisk planering till design, konstruktion, projektering och projektledning. Samhällsbyggnad och energieffektivitet är prioriterade tillväxtområden.
- Sverige, Norge och Danmark är hemmamarknader.
- Cirka 1 700 medarbetare arbetar på ett 60-tal kontor i Sverige, Norge och Danmark. Därutöver utförs uppdrag över hela världen, till exempel i Ryssland och Kina.

Möt Mats Pålsson, chef för division Infrastructure:

Varför ska man anlita din division?

"Vi erbjuder kvalificerade tjänster och lösningar för framtidens samhälle. Våra enastående medarbetare ligger steget före med sin tekniska kompetens, sitt affärsmannaskap och sitt absoluta oberoende. Vi har resurser, passion och förmåga att fånga upp, förstå och omsätta våra idéer i konkreta förslag åt våra kunder."

Vad är du mest nöjd med under 2012?

"Tillväxten är central för vår verksamhet och vi har stärkt våra positioner genom totalt fem förvärv och drygt 300 nya rekryterade medarbetare under 2012. De två större förvärven är Bygganalys och Advansia. Bygganalys har en stark marknadsposition inom Byggekonomi och inom projekt- och bygglösning som stärker och kompletterar vårt tjänsteutbud. Förvärvet av Advansia förstärker ÅF på den nordiska infrastrukturmarknaden samt i Norge, där ÅF efter förvärvet blir 250 kvalificerade medarbetare."

Vad är viktigast under 2013 och framåt?

"Både förvärven här på Infrastructure och samgåendet med Epsilon breddar och fördjupar vår kompetens och möjliggör för oss att kombinera och på så sätt stärka våra erbjudanden till befintliga och nya kunder. Det är en hisnande tanke att jag och alla mina kollegor på ÅF nu har cirka 7 000 kvalificerade konsulter i ett världsomspännande nätverk i ryggen."

Skandinavisk marknadsledare inom teknik, projektledning och hållbarhet

Lösamhetsinriktade erbjudanden med hållbarhetsfokus

Det finns ett starkt behov av hållbara lösningar i alla områden inom samhällsbyggnad, från vägprojektering och intelligenta hus till expertis inom belysning och akustik. ÅFs mångåriga erfarenhet av industriella projekt, affärs-mässiga paketeringar av tjänster och fokus på hållbara lösningar har bidragit till framgångarna och tillväxten de senaste åren.

Divisionen har sex affärsområden: Belysning, Installation, Ljud och vibrationer, Miljö, Samhällsbyggnad samt Projektledning. Affärsområdet Installation är marknadsledande inom rådgivning, design och projektering av belysningslösningar i Skandinavien. Affärsområdet Installation är Sveriges ledande konsult för tekniktjänster inom ny- och ombyggnad av kommersiella, industriella och offentliga fastigheter. Ljud och vibrationer har unik spetskompetens inom buller-, vibrations-, och akustikfrågor. Miljö erbjuder miljökonsekvensutredningar och tillståndsärenden inom alla branscher. Projektledning har lång erfarenhet och stora resurser med driva projekt inom de flesta samhällssektorer. Inom Samhällsbyggnad finns experter med bred kunskap som hjälper våra kunder att projektera vägar, broar, hamnar, dammar och järnvägar.

Divisionen har cirka 6 500 kunder inom sektorerna infrastruktur, transport, bygg, fastighet, miljö, och energi. Fördelningen är jämn mellan privata och offentliga kunder. De tio största står för cirka en tredjedel av omsättningen. Exempel på kunder är ABB, Bravida, Sandvik, Skanska, SKB, Stockholms läns landsting och Trafikverket.

Aktuell utveckling – stark tillväxt

Under 2012 var utvecklingen fortsatt mycket god inom samtliga affärsområden. Viktiga orsaker till det är en politisk enighet om att en väl fungerande infrastruktur är starkt bidragande för den ekonomiska utvecklingen i Norden. Det innebär ett högt och stabilt investeringsläge i såväl ny infrastruktur som i drift och underhåll. Konjunktursäkerheten är låg och orderläget långsiktigt.

Viktiga nyheter under 2012 var att ÅF vann uppdraget att utveckla en komplett belysningslösning för Nya Slussen i Stockholm, att ÅF vann ett betydande projekt i Danmark kring tekniska konsulttjänster för den 19 kilometer långa Fehmarnbelt-tunneln mellan Danmark och Tyskland, att fler nya uppdrag för Nya Karolinska sjukhuset i Stockholm vanns och att ÅF i samarbete med White arkitekter tog hem ett av huvudkontrakten för Västlänken i Göteborg. Dessutom genomfördes flera förvärv, varav de två största var Stockholmsbaserade Byggsanalys med kompetens inom projekt- och byggledning samt Advansia som har en marknadsledande ställning i Norge som projektledare för omfattande om- och nybyggnadsprojekt som till exempel flygplatser, terminaler och sjukhus.

Gardermoen växer med hjälp av ÅF

Oslo Lufthavn Gardermoen är Norges största flygplats. Över 22 miljoner passagerare reste via flygplatsen under 2012. Men behoven är långt större. Oslo Lufthavn AS har därför beslutat om att kapaciteten ska öka upp till 28 miljoner passagerare i ett första steg fram till 2017, en investering som omfattar över tolv miljarder norska kronor och påverkar alla delar av flygplatsen. Bara själva terminalen byggs ut med 117 000 kvadratmeter. ÅF fick genom det nyligen förvärvade bolaget Advansia uppdraget att projektleda alla faser i om- och utbyggnaden: design, konstruktion, inköp, installation, test, dokumentation, utbildning av personal, uppstart och överlämning till drift.

Thorgeir Landevaag är chef för driftskoordineringen på Oslo Lufthavn AS och ansvarig för koordineringen mellan flygplatsdriften och den omfattande utbyggnaden.

Varför valde ni ÅF (Advansia)

"Det här är ett stort projekt som kräver kirurgisk precision. Vi valde ÅF (Advansia) efter en omfattande bedömning av pris, kvalitet och tillförlitlighet. Deras kompetens i förhållande till den roll vi sökte i kombination med deras erfarenhet av att genomföra större och komplicerade projekt var viktig för beslutet."

Ge en kort utvärdering?

"Vi upplever ÅF (Advansia) som en professionell organisation med kvalificerade medarbetare, med en blandning mellan yngre och mer erfarna. Projektet är mycket omfattande men trots det har det hittills löpt utan större störningar eller negativa konsekvenser för verksamheten. Projektet löper enligt schemat, en del ny infrastruktur är redan i drift."

Hur fungerar personkemin?

"Vi har ett nära samarbete som vi upplever som professionellt och bra. Vi har en öppen, ärlig och direkt stil. Vi är alla ödmjuka inför den uppgift vi har framför oss. Och vi vet att vi inte lyckas var och en för sig – vi lyckas tillsammans."

Division International ansvarar för ÅFs verksamhet utanför Skandinavien och erbjuder tekniska konsulttjänster inom energi, industri och infrastruktur. 95 procent av omsättningen kommer från energisektorn där divisionen är en av världens ledande teknikkonsulter.

Nyckeltal	2012	2011
Rörelsens intäkter, MSEK	1 307,1	1 308,9
Rörelseresultat, MSEK	54,6	74,8
Rörelsemarginal, %	4,2	5,7
Andel av intäkter, %	23	25
Genomsnittligt antal årsanställda	1 138	1 046
Rörelseresultat per årsmedarbetare, TSEK	48	72

Ovanstående historiska siffror är justerade, proforma, i enlighet med de organisationsförändringar som genomfördes per 1 oktober 2012.

Andel av omsättningen

23%

Fakta om division International

- Internationella konsult- och ingenjörstjänster. Fokus på energi med djupa specialistkunskaper inom alla energiområden och samtliga energislag, både traditionella och förnybara.
- Cirka 1 250 medarbetare.
- Schweiz, Finland, Tjeckien, Spanien och Ryssland är hemmamarknader. Lokala kontor i 19 länder och pågående projekt i över 70 länder.
- Samtliga uppdrag utförs utanför Sverige, Norge och Danmark.

Möt Roberto Gerosa, chef för division International:

Varför ska man anlita din division?

"När det gäller energi har vi mer än 1 500 pågående projekt i över 70 länder. Det handlar om 65 000 megawattimmar elproduktion, varav 30 000 är under konstruktion. Det finns bara några få företag i världen med en sådan erfarenhet. Oavsett energislag, projektskede, geografisk placering – vi har gjort det förut! Att anlita en konsult är som att gå till läkaren – fråga om han eller hon har genomfört den föreslagna åtgärden tidigare. Och hur det gick!"

Vad är du mest nöjd med under 2012?

"2012 var ett mycket svårt år på våra marknader och verksamhetsområden. Ändå lyckades vi bemästra situationen, förmodligen bättre än många av våra konkurrenter. Det tackar jag min ledningsgrupp och mina medarbetare för. Vi har lyckats sätta ihop ett bra team i vår nya division och jag är stolt över vad vi åstadkommit."

Vad är viktigast under 2013 och framåt?

"Vi behöver framgångsrika projekt, framgångsrika kunder och medarbetare som presterar toppresultat. Därför kommer vi att fortsätta att investera i våra medarbetares kompetens. Så länge vi levererar goda resultat i våra projekt kan jag inte se några större hot. Det finns ett behov av våra tjänster och så länge vi fortsätter att generera goda referenser så kommer kunderna att välja oss."

Global spjutspets och brohuvud för ÅFs expansion

Ledande rådgivning och internationella ingenjörstjänster

Division International verkar inom hela ÅFs spektrum av konsulttjänster med tyngdpunkt på den internationella energimarknaden. Kompetensen är omfattande inom energimarknadsfrågor och alla typer av elproduktion: förnybar energi, vattenkraft, termisk kraft (olja, gas, kol) och kärnkraft. Tjänsterna omfattar allt från investeringar i nya kraftverk till frågor om kraftöverföring och distribution. De täcker också hela kedjan: idé, koncept, design, genomförande, drift och underhåll.

Eftersom ÅF finns i många länder med skiftande kunder är frågeställningarna varierande. Ett projekt kan vara ett klassiskt ingenjörsuppdrag som att projektera ett nytt kraftverk, ett annat kan vara att utarbeta nya regelverk för en myndighet som håller på att bygga upp en ny energimarknad.

På sina hemmamarknader är divisionen ledande, numera ett eller två. Sett till den globala positionen placerade den amerikanska tidningen Engineering News Records ÅF på sjunde plats bland världens främsta energikonsulter.

Framgångsfaktorer är ÅFs mångkulturella miljö i kombination med en världsomspännande erfarenhet från många väl utförda projekt inom många olika områden.

Divisionen har över 1 150 kunder. De tio största står för cirka 35 procent av omsättningen. Inom kraftindustrin finns kunderna inom alla led: kraftbolag, finansiärer, myndigheter, institutioner, byggtreprenörer och tillverkare. Inom infrastruktur är det främst myndigheter, institutioner och internationella utvecklingsorganisationer som är uppdragsgivare. Exempel på kunder är Eletrobras – Electro-nuclear (Brasilien), Fortum (Finland), Alpiq (Schweiz), CEZ (Tjeckien), Power Machines (Ryssland), Skoda (Tjeckien) och European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) samt Världsbanken.

Aktuell utveckling – avvaktande marknad, goda utsikter

Den europeiska marknaden står för cirka hälften av divisionens omsättning och har påverkats starkt av konjunkturen och eurokrisen. Effekterna från den tragiska händelsen vid Fukushima 2011 har bidragit till oron och sammantaget har många projekt blivit förse-nade. Situationen ser ut att bestå den närmaste tiden.

Trots besvärligheter i Europa under 2012 hade division International ett framgångsrikt år på de viktiga exportmarknaderna Sydostasien, Brasilien och Afrika. I Brasilien vann ÅF två uppdrag värda sammanlagt 700 miljoner kronor i samband med byggandet av en tredje reaktor i Angra, i delstaten Rio de Janeiro. De två projek-ten som leds från ÅF i Finland och Schweiz stärker ytter-ligare ÅFs position som världens ledande oberoende konsult inom kärnkraft.

En viktig händelse under 2012 var den organisatoriska samordningen av ÅFs internationella resurser. Den tidi-gare divisionen Energy delades först upp i två interna-tionella delar (Nord och Syd) för att i oktober samordnas som en enda organisation, division International. Den nya divisionen är en stark bas för att successivt föra ut fler av ÅFs erbjudanden på den internationella marknaden.

An aerial photograph showing a large industrial facility, the Uleåborg waste-to-energy plant, in the foreground. The plant consists of several large, interconnected buildings with white and red facades, surrounded by greenery and parking lots. In the background, a dense residential area with many apartment buildings is visible, followed by a large body of water and a distant industrial zone with smokestacks and wind turbines under a clear blue sky.

När avfall blir energi

Norra Finlands första anläggning där avfall återanvänds för att skapa energi ligger i Uleåborg. Regionen ville bredda den lokala energiproduktionen och effektivisera avfallshanteringen i norra Finland, vilket i praktiken innebär en fördubbling av återvunnet avfall. Det nya kraftverket producerar både el och fjärrvärme till industriella och kommunala behov. ÅF fick i uppdrag att leda de tekniska delarna av projektet, från förberedande design till integration av de olika leverantörernas utrustning.

Juhani Järvelä är VD för Uleåborg Energi.

Hur väljer ni en teknisk samarbetspartner?

"Vi sätter upp förutsättningar och kriterier för alla tekniska företag redan under upphandlingsförfarandet. Målet med den gallringen är att säkerställa att våra motparter håller rätt kvalitet på sina tekniska tjänster. Vi skrev kontrakt med ÅF i mars 2010."

Beskriv samarbetet med ÅF?

"I början av ett projekt säkerställer vi att alla samarbetspartner ställer upp på samma mål. Vi kallar det 'Golden start up'. Vi arbetade med ÅF i tre år och uppskattar den höjd som de höll i samarbetet. Vi hade en positiv och öppen dialog under genomförandefasen."

Och slutligen?

"Vi vill säga 'tack' till hela ÅFs projektgrupp!"

Division Technology Samgåendet med Epsilon innebär att division Technology stärks väsentligt inom sitt område och får en ledande ställning på den svenska hemmamarknaden. En av de största nyheterna och en stark hävstång för kommande tillväxt är det växande partner nätverket.

Nyckeltal	2012	2011
Rörelsens intäkter, MSEK	898,8	891,0
Rörelseresultat, MSEK	84,5	96,1
Rörelsemarginal, %	9,4	10,8
Andel av intäkter, %	15	17
Genomsnittligt antal årsanställda	703	699
Rörelseresultat per årsmedarbetare, TSEK	120	138

Ovanstående siffror är exklusive Epsilon. Fr o m 1 januari 2013 integreras Epsilon i Technology och Industry.

Andel av omsättningen

15%

Fakta om division Technology

- Kunderna finns inom fordons-, verkstads-, livsmedels-, och läkemedelsindustrierna samt inom försvarssektorn och telekommunikation.
- Sverige är hemmamarknad.
- Tjänsterna omfattar allt från korta punktinsatser till komplexa helhetsåtaganden. Allt fler uppdrag har hållbarhetsaspekter.
- Cirka 2 200 medarbetare efter integrationen med Epsilon främst i tillväxtregionerna kring Stockholm, Göteborg och Malmö.

Möt Mats Boström, chef för division Technology:

Varför ska man anlita din division?

"Vi är sedan många år en långsiktig partner till de mest kvalificerade och krävande kunderna. Som arbetsgivare erbjuder vi en av branschens bästa utvecklingsmiljöer vilket lockar till sig de bästa talangerna."

Vad är du mest nöjd med under 2012?

"Samgåendet mellan ÅF och Epsilon för med sig många spännande möjligheter. Det är det största som hänt i båda företagen och hela fusionsarbetet har från första början präglats av stark energi."

Vad är viktigast under 2013 och framåt?

"Vi ska ha fortsatt fokus på tillväxt och effektivisering. Nu ska vi utveckla det bästa från två världar, få organisationen att växla upp och flytta fram positionerna ytterligare. Det ska också bli roligt att föra ut vårt partnerkoncept i övriga delar av ÅF med alla goda exempel från Technology som motor."

Ledande partner för utvecklingsintensiva företag

Högteknologisk teknik- och systemutveckling

Division Technology har ett komplett erbjudande med tjänster i alla delar av värdekedjan: kravspecifikationer, förstudier, teknikval, design, produktutveckling, användar-anpassning, produktförvaltning och service. Uppdragen kan vara både projektbaserade och helhetslösningar för en funktion.

Technology är marknadsledande i Sverige och de viktigaste framgångsfaktorerna är team med rätt kompetens, kvalificerat teknikinnehåll i lösningarna, mycket god leveransförmåga, hög utvecklingstakt, anpassningsförmåga och stor transparens gentemot kunderna. Fordonsindustrin är divisionens största bransch där uppdragen ofta berör industrialisering och optimering av produktionen.

Exempel på tjänster inom IT är utveckling av affärssystem, tekniska IT-säkerhetsutredningar, upphandling och implementering av kommunikationslösningar, samt planering och projektering av mobila och stationära bredbandsnät. Inom försvarssektorn erbjuder divisionen leverantörsberoende tjänster inom samhällssäkerhet och underhållsteknik. Exempel är utveckling av varningssystem och mobila ledningssystem. Inom produktutveckling erbjuder Technology tjänster kring till exempel inbyggda system, mekanik, programmering och förvaltning. Här finns kunderna inom många olika sektorer, från telekom till life science.

Allt fler uppdrag bygger på ökade hållbarhetskrav. Ett exempel på Technologys erbjudande inom hållbarhet är ÅF EcoDesign Center där kunderna erbjuds miljöanpassad produktutveckling, till exempel energibesparande lösningar. Eftersom den största totala miljöpåverkan under en produkts livscykel uppstår redan vid tillverkningen är det viktigt att tänka hållbart från början.

Divisionen har cirka 1 100 kunder inom både privat och offentlig sektor, från stora exportföretag till nya innovativa utvecklingsföretag. De tio största kunderna står för drygt 60 procent av omsättningen. Exempel på viktiga kunder är Atlas Copco, Bombardier, Electrolux, Ericsson, FMV, Saab, Scania, Volvo.

Stark utveckling på flera områden

Under slutet av 2012 genomfördes samgåendet mellan ÅF och Epsilon. Cirka 80 procent av Epsilon integreras i division Technology. Om man ser till hela året och den sammantagna situationen för de bägge enheterna som kommer att forma den nya division Technology bjöd utvecklingen på kraftigt ökande volymer och fortsatta förtroenden från de största och viktigaste kunderna på marknaden. Särskilt väl utvecklades uppdragen inom fordonsindustrin och försvarssektorn. Telekomsektorn visade viss avmattnings under andra halvåret.

Ett exempel på stora uppdrag som vanns under året är ett stort treårigt ramavtal med Försvarets Materielverk rörande utveckling av ledningssystem.

Under året fortsatte också en stark tillströmning av de bästa talangerna, både vad gäller fast anställda och konsulter som vill arbeta enligt nätverksmodellen.

Om bilföraren inte räcker till

Active Safety är ett av ÅFs spjutspetsområden. I ett aktivt säkerhetssystem används sensorer, som radar och kamera, för att skapa en bild av trafiksituationen och därefter bedöma om och hur systemet ska ingripa för att undvika en olycka. Systemet kan varna föraren, bromsa automatiskt eller styra undan bilen från en kritisk situation. ÅF samarbetar med japanska DENSO, en av världens ledande aktörer inom sensorteknik och en av världens största underleverantörer till fordonsindustrin. ÅFs uppdrag är att leda funktionsutvecklingsteamet som spänner över många teknikdomäner.

Christian Larsson arbetar på DENSO som Driving Assist & Safety Eng. Europe Senior Manager.

Berätta om projektet och några utmaningar?

"Syftet med projektet är att visa upp kvalitet, prestanda och alla de möjligheter DENSOs sensorsystem kan erbjuda för en europeisk marknad. Den största utmaningen har varit att integrera och utveckla de tekniskt krävande systemen med mycket höga krav på robusthet och säkerhet under varierande kundkrav och tidspress."

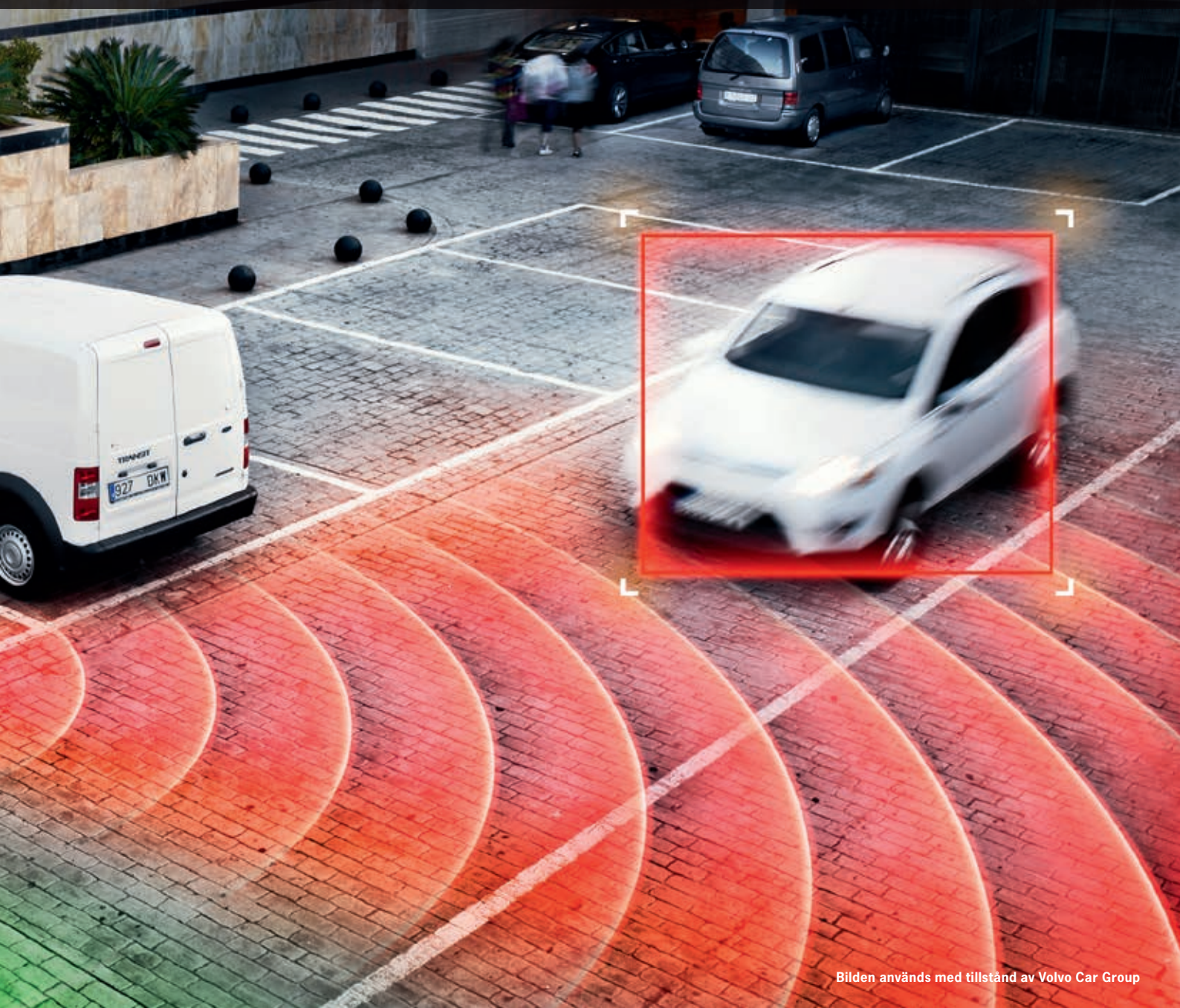
Varför valde ni ÅF och hur har det gått?

"ÅF har en stor kunskap generellt inom fordonsindustrin och har under flera år arbetat fokuserat inom området aktiv säkerhet. Företaget är också en helhetsleverantör

som har förmåga att leverera inom alla våra ingenjörsci- discipliner vilket gör dem unika i ett nationellt perspektiv. Vi är mycket nöjda med resultatet."

Berätta om det personliga samarbetet med folket på ÅF!

"Det har varit mycket bra och kommer att fortsätta i nya projekt framöver. Samlad kompetens, långsiktig affärsrelation och flexibilitet är viktiga ledord. Både chefer och medarbetare har erfarenhet från både OEM:er (Original Equipment Manufacturer, red. anm.) och underleverantörer vilket gör att de förstår spel- reglerna för både teknik och affär på ett bra sätt."

Stort intresse för aktien

ÅFs B-aktier är noterade på Stockholmsbörsen sedan januari 1986. ÅF hade tidigare verkat i föreningsform från 1895 till 1980 och från 1981 som aktiebolag.

ÅFs B-aktier handlas på Nasdaq OMX Stockholm och ingår i listan Mid Cap under beteckningen AF B. Det samlade marknadsvärdet på ÅFs aktier, inklusive A-aktien, uppgick vid årsskiftet till 6 227 MSEK (3 781) MSEK.

Topprankat IR-arbete

ÅFs informationschef Viktor Svensson har för fjärde året i rad blivit rankad topp tre bland Sveriges och Nordens IR-chefer; kategori Mid Cap. Undersökningen genomförs årligen av analysföretaget Regi Research & Strategi och tidningen Dagens Industri och baseras på ett stort antal intervjuer med finansanalytiker.

Kursutveckling och omsättning

Aktiekursen för AF B var vid årets utgång 155,50 kronor, en ökning med 40,1 procent under 2012. Under samma tidsperiod steg OMXSPI-MidCap-index med 11,9 procent.

Under året omsattes totalt 10 257 579 (11 710 508) aktier, till ett värde av 1 404 (1 238) MSEK.

Fördelat per börsdag uppgick omsättningen i genomsnitt till 5,6 (5,3) MSEK.

Avslut i aktien skedde under 100 (100) procent av antalet handelsdagar.

Utdelningspolicy och utdelning

Styrelsen har antagit en utdelningspolicy som innebär att aktieutdelningen ska motsvara cirka 50 procent av koncernresultatet efter skatt exklusive reavinster.

För 2012 års verksamhet föreslår styrelsen en utdelning om 5,50 (5,00) kronor per aktie.

Återköp av egna aktier 2012

ÅF har i sitt förvar totalt 464 000 egna B-aktier relaterade till 2010, 2011 och 2012 års "Prestationsbaserat Aktieprogram" samt 558 782 egna B-aktier relaterat till Personalkonvertibelprogrammet 2012. Under 2012 har 638 782 ÅF-aktier återköpts.

Investerarrelationer

Intresset för ÅF-aktien har varit fortsatt stort under 2012. Bolaget bedriver ett långsiktigt kommunikationsarbete gentemot kapitalmarknaden.

VD, CFO och Informationschefen har genomfört närmare 50 investerarmöten under 2012.

Analytiker som bevakar ÅF regelbundet

Johan Dahl, Erik Penser Bankaktiebolag

Daniel Djurberg, Nordea

Mats Liss, Swedbank Markets

David Jacobsson, Öhman Pareto

Viktor Lindeberg, Carnegie

Anders Tegeback, Handelsbanken Capital Markets

Viktor Lindeberg, aktieanalytiker på Carnegie, följer noterade svenska teknik- och IT-konsultbolag samt svenska telekombolag. Här ger han sin syn på ÅF.

Hur ser du på ÅFs utveckling?

"ÅFs aktiva arbete med att positionera sig som en än attraktivare arbetsgivare har bidragit till att bolaget på ett nyktert sätt kunnat balansera organisk tillväxt med värdeskapande förvärv. De senaste två åren har division International jobbat i motvind med låg beläggning, men trots det har gruppen hållit god lönsamhet vilket är ett styrketecken."

ÅF har vuxit och fortsätter att expandera med krav på lönsam tillväxt, hur ser du på den kombinationen framöver?

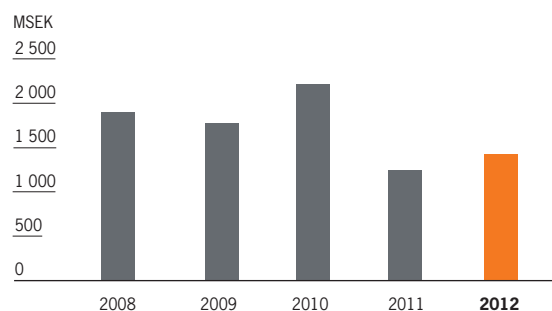
"Efter förvärven av Epsilon och Advansia är utsikterna goda för att ÅF ska nå sina finansiella mål om en omsättning på en miljard euro år 2015. Lönsamhetsprofilen torde förbättras framöver givet att de operativa marginalerna i

Advansia är nära nog dubbelt så höga som ÅFs. ÅF står och faller med sina medarbetare, det intellektuella kapitalet, och därmed är det viktigt att hålla ihop organisationen i integrations- och konsolideringsfaser. Lyckas ÅF med detta står man väl rustade att växa lönsamt framöver."

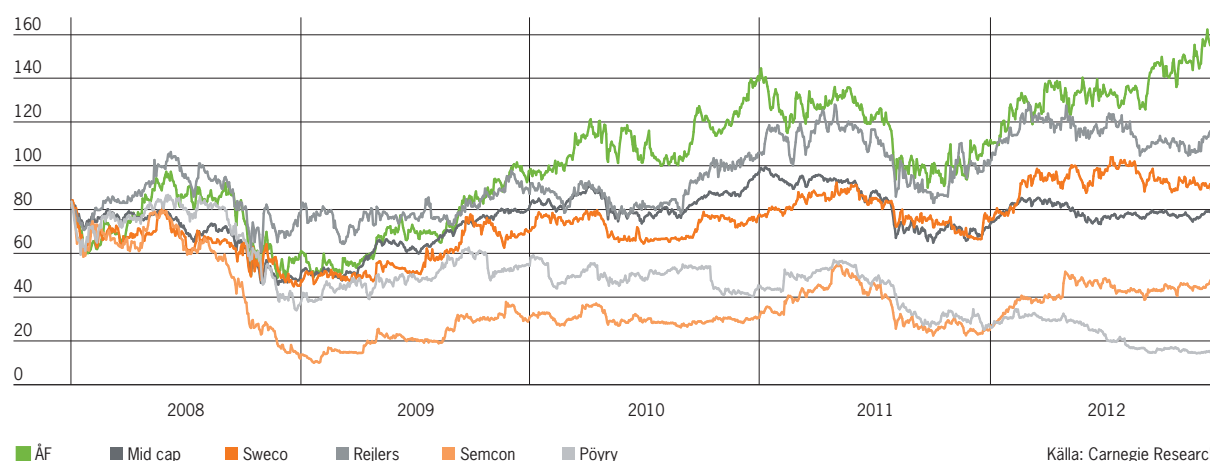
Vem bör överväga att ha ÅF-aktien i sin portfölj?

"En investering i ÅF är till stor del ett spel på nordisk ekonomi eftersom lejonparten av ÅFs kunder finns här. De nordiska länderna har sunda finanser och behovet av infrastrukturinvesteringar är fortsatt stort. Det, tillsammans med att ÅF efter Epsilonförvärvet framöver dessutom adresserar sina kunders IT-budgetar i större utsträckning, bör ge stabila intäktströmmar med utrymme för hälsosam utdelning och återinvestering i tillväxt."

Årlig omsättning i aktien AF B

ÅF-aktiens utveckling, fem år, jämfört med index och branschen

Aktiekapitalets utveckling

År	Kvotvärde	Förändring	Förändring av antal aktier		Totalt antal aktier		Summa aktier	Aktie-kapital
			A-aktier	B-aktier	A-aktier	B-aktier	Antal	TSEK
1984		ÅF ger ut konvertibla skuldebrev till medarbetarna			727 460		727 460	36 373
1985	50	Omstämpling	-42 600	42 600	684 860	42 600	727 460	36 373
1986	50	Nyemission och notering av B-aktien på A listan		300 000	684 860	342 600	1 027 460	51 373
1987	20	Fondemission och split	684 860	1 370 060	1 369 720	1 712 660	3 082 380	61 648
1990	20	Konvertering av 1984 års konvertibla skuldebrev	269 420	480 580	1 639 140	2 193 240	3 832 380	76 648
1994	20	Omstämpling	-810 475	810 475	828 665	3 003 715	3 832 380	76 648
1996	20	Fondemission	414 332	1 501 857	1 242 997	4 505 572	5 748 569	114 971
1997	20	Omstämpling	-840 778	840 778	402 219	5 346 350	5 748 569	114 971
2004	20	Nyemission		175 807	402 219	5 522 157	5 924 376	118 488
2005	20	Nyemission		37 766	402 219	5 559 923	5 962 142	119 243
2006	10	Split 2:1	402 219	5 559 923	804 438	11 119 846	11 924 284	119 243
2006	10	Nyemission		1 121 527	804 438	12 241 373	13 045 811	130 458
2006	10	Nyemission		3 232 164	804 438	15 473 537	16 277 975	162 780
2007	10	Nyemission		90 951	804 438	15 564 488	16 368 926	163 689
2007	10	Konvertering av 2005/2008 års konvertibla skuldebrev		566 307	804 438	16 130 795	16 935 233	169 352
2008	10	Konvertering av 2005/2008 års konvertibla skuldebrev		94 268	804 438	16 225 063	17 029 501	170 295
2010	5	Split 2:1	804 438	16 225 063	1 608 876	32 450 126	34 059 002	170 295
2012	5	Apportemission		5 985 915	1 608 876	38 436 041	40 044 917 ¹⁾	200 225

¹⁾ Varav 1 022 782 aktier i eget förvar.

Ägare i Sverige och utomlands

31 december 2012	Procent av kapitalet
Sverige	65,8
Övriga Norden	5,5
Övriga Europa (exkl Sverige och Norden)	15,4
USA	12,8
Övriga världen	0,5
Summa	100,0

Storlek på aktieinnehav

31 december 2012		
Antal aktier	Antal aktieägare	Innehav, procent
<500	3 976	1,8
500–5 000	1 893	7,2
>5 000–	271	91,0
Totalt	6 140	100,0

De tio största ägarna den 31 december 2012

Ägare	A-aktier	B-aktier	Innehav procent	Röster procent
Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse	1 602 876	3 832 576	13,6	36,4
Danir AB	0	5 985 915	14,9	11,0
Swedbank Robur fonder	0	2 731 024	6,8	5,0
CapMan Oyj	0	1 923 133	4,8	3,5
Nordea fonder	0	1 802 161	4,5	3,3
AFA Försäkring	0	1 347 593	3,4	2,5
SHB fonder	0	1 078 156	2,7	2,0
Odin fonder	0	981 307	2,5	1,8
SHB fonder (Finland)	0	952 000	2,4	1,7
SEB fonder	0	859 775	2,1	1,6
Summa de 10 största ägarna	1 602 876	21 493 640	57,7	68,8
Summa övriga ägare	6 000	16 942 401	42,3	31,2
Summa aktier	1 608 876	38 436 041	100,0	100,0

Nyckeltal per aktie¹⁾

SEK	2012	2011	2010	2009	2008
Aktiekurs 31 december	155,50	111,00	139,25	97,75	59,50
Resultat före skatt	13,69	12,38	23,34	10,87	13,42
Resultat efter skatt	10,13	9,07	21,02	7,93	9,54
Resultat efter skatt, efter utspädning	10,02	9,02	20,95	7,91	9,54
Eget kapital exklusive innehav utan bestämmande inflytande	87,32	72,38	69,47	53,68	49,73
Direktavkastning, procent	3,5 ²⁾	4,5	2,9	4,1	5,5
Utdelning	5,50 ³⁾	5,00	4,00	4,00	3,25
Börsvärde, MSEK	6 227,0	3 780,5	4 742,7	3 329,3	2 026,5

¹⁾ En aktiesplit 2:1 gjordes den 2 juni 2010. Jämförelsesiffrorna är justerade.²⁾ Beräknad på föreslagen utdelning.³⁾ Föreslagen utdelning.

” Här på ÅF finns det alltid rum för utveckling, dels genom satsning på medarbetare men också genom nytänkande i projekten.

Suzanne Asplund utbildade sig till miljöingenjör vid Mälardalens Högskola.

Idag arbetar hon på ÅF i Stockholm som VA-projektör (vatten & avlopp), utredare och biträdande VA-ansvarig för delar av det stora infrastrukturprojektet Förbifart Stockholm. När hon inte jobbar tycker hon om att umgås med familj och vänner, resa, spela brädspel, promenera långt och träna.

”Det är alltid kul och spännande att gå till jobbet, ingen dag är den andra lik. Jag gillar att utvecklas, få nya utmaningar, ha roligt, trivas med arbetskamrater och jobba i spännande och varierande projekt. Här på ÅF finns det alltid rum för utveckling, dels genom satsning på medarbetare men också genom nytänkande i projekten. Vi är bra på att föra över kunskap mellan kollegorna. Och då är det såklart en extra krydda att vi har så många internationella samarbeten i olika projekt”

Hållbarhetspolicyn är kopplad till konkreta arbetsredskap

2012 var det första hela kalenderåret med ÅFs nya hållbarhetspolicy. Policyn är ett stöd i projekt och uppdrag och ökar medvetenheten kring de risker ÅF hanterar direkt i sitt eget arbete och indirekt genom kundernas verksamhet.

Hållbarhetspolicyn bygger på FNs principer om mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljöhänsyn och antikorruption. Alla projekt som företaget överväger att utföra screenas mot tre grundläggande kriterier. Finns det en risk att genomförandet strider mot UN Global Compacts tio principer för internationellt företagande? Finns det sanktioner gentemot den presumtiva kunden? Finns det risk för att projektet väcker offentlig kritik som kan skada ÅFs varumärke? Ansvaret är decentraliserat till varje division och uppdragsledare.

Alice Bah Kuhnke, hållbarhetschef, hur har det gått att sjösätta policyn?

"Efter själva lanseringen i slutet av 2011 kunde vi under 2012 analysera dess effekt och göra förbättringar i rutinen för att nå önskvärt resultat. Att arbeta fram en policy är en sak, att få den att vara ett konkret och använt verktyg i ÅFs dagliga affärer är en annan. Under året har vi dels spridit kunskap om vikten av policyn, varför den finns, att det är en obligatorisk rutin i anbudsförfarandet och på vilket sätt den är bra för ÅF. Vi ser att riskbedömningen skapar mervärden för kunderna och ger uppslag till nya affärer för ÅF."

Vad är nästa steg?

"Vi ska utveckla riskbedömningen och föra ut kunskapen i organisationen. Hållbarhetsfrågorna är en viktig del av den obligatoriska ledarutbildning som koncernens chefer

Alice Bah Kuhnke, hållbarhetschef.

genomgår. Dessutom finns det vissa frågor som skiljer sig i både lagstiftning och praxis mellan de olika länderna där vi genomför uppdrag, till exempel synen på mutor. Där behöver vi tydliggöra ÅFs grundläggande förhållningssätt och öka medvetenheten."

Berätta om ÅFs whistleblowingkanal!

"Alla medarbetare kan och bör rapportera brottslighet, verksamhet som är miljöfarlig eller sådant som kan vara en risk för annan persons liv och hälsa. Om medarbetaren vill göra det utan att röja sin identitet kan medarbetaren kommunicera direkt med chefen för internrevisionen som i sin tur vid behov kan gå direkt till styrelsen utan att passera olika chefslager."

Vad är svårt respektive lätt med hållbarhet?

"Det svårt är att det inte finns en perfekt metod som hanterar *alla* risker och löser *alla* problem. Vi måste istället tänka flexibelt så att varje risk, utifrån den aktuella kontexten, får sin specifika hantering. Det är också svårt att kommunicera frågorna på ett enkelt sätt i många olika kanaler. Vad som förenklar arbetet är att allt fler av våra intressenter vill veta hur vi hanterar hållbarhetsriskerna. De ger oss ofta kvittens på att vi ligger i framkant men skickar också signaler om ständigt ökande krav. Det uppfattar vi som ett tydligt mandat att satsa på hållbarhet. Det öppnar fler affärsmöjligheter och lockar fler som vill investera i vår framtid."

Hållbarhetsredovisning

Hållbarhet är grundläggande för ÅF och en del av företagets vision. Omvärldsförändringar och konsekvenser av en globalt ohållbar resursförbrukning kommer sannolikt och i allt större utsträckning, både att inspirera till och tvinga fram nya sätt att leva och verka för ÅFs kunder.

Att som företag verka för att bli en mer hållbar organisation innebär att ta sig an utmaningen att strategiskt och medvetet beakta ekonomiska, miljömässiga och sociala konsekvenser av sin verksamhet. En del i utmaningen för ÅF är att kontinuerligt utveckla sina affärsmodeller för att fortsatt kunna erbjuda kunderna hjälp med att finna de mest hållbara lösningarna på sina utmaningar.

2010 lanserade ÅF en plan för företagets interna hållbarhetsarbete. Inför denna plans lansering genomfördes en förstudie med referensgrupp av medarbetare från olika delar och olika befattningar inom ÅF. Under förstudien identifierades de viktigaste intressenterna; ägare, styrelse, medarbetare, kund och samhället lokalt och globalt. Hållbarhetsplanen inkluderade tre tuffa hållbarhetsmål för ÅF 2010–2015. Till 2015 ska ÅF ha halverat sina CO₂ utsläpp per medarbetare jämfört med 2009. 2015 ska ÅF alltid kunna erbjuda kunden en än mer hållbar lösning på kundens utmaning samt anses vara den teknikonsult som är bäst rustad för kommande hållbarhetsutmaningar.

Sedan hållbarhetsplanen togs fram har ett antal steg för att bli ett mer hållbart företag tagits. En hållbarhetspolicy har införts som bygger på UN Global Compacts tio principer för hållbart företagande och även en whistleblowing-rutin har inrättats. Två gånger om året släpps ÅFs Green Advisor Report, där ett antal specifika uppdrag lyfts fram och beskrivs, med speciellt fokus på hur de bidrar till ökad hållbarhet. Under 2012 lanserades en tävling bland ÅFs kontor med syftet att minska den egna elanvändningen. Under året har även ett arbete gjorts för att revidera befintliga och komplettera med nya interna hållbarhetsindikatorer för ÅFs samtliga processer.

ÅF är ett internationellt företag med dotterbolag i ett 20-tal länder varav sju med mer än 100 ÅF-anställda medarbetare. Dessa är Danmark, Finland, Norge, Ryssland, Tjeckien, Schweiz och Sverige. Förhållanden i dessa länder utgör de underlag som bedömts som relevanta att redovisa.

Om redovisningen

ÅF redovisar för tredje gången sitt hållbarhetsarbete enligt Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer, integrerad i företagets årsredovisning. Redovisningen följer kriterierna för GRI:s C-nivå, version 3.0. ÅFs ambition är att utveckla såväl hållbarhetsarbetet som redovisningens omfattning under de kommande åren. ÅF har som ambition att gå över till version 4 av GRI när denna lanseras. Mer om GRI och en fullständig beskrivning av riktlinjer och indikatorer finns på www.globalreporting.org.

Definitionen av väsentlighet och urvalet av indikatorer har gjorts med utgångspunkterna; ÅFs övergripande mål på verksamheten 2010–2015, dialogen med intressenterna samt resultatet av förstudien inför framtagandet av ÅFs hållbarhetsplan.

En begränsning i redovisningen är datainsamlingen av koldioxidutsläpp. Fortsatt utmaning ligger i att öka antalet indikatorer, samt utveckla spårbarheten i uppfölningssystemen. Åtgärder för att förbättra systemen för att ge bättre kvalitet på utsläppsdata har påbörjats under året.

Kontakt

Kontaktperson för ÅFs hållbarhetsredovisning är Alice Bah Kuhnke, Hållbarhetschef ÅF, alice.bah.kuhnke@afconsult.com eller +46 10 505 00 00.

Tillämpningsnivå		C	C+	B	B+	A	A+
Obligatoriskt	Egen bedömning		X				
	Uttalande från tredje part						
Frivilligt	Granskat av GRI						

Redovisning enligt GRIs riktlinjer ska, beroende på vald nivå, ske i enlighet med uppsatta kriterier för C-, B- respektive A-nivå. Se även tabell GRI-index.

Innehållsförteckning enligt GRI

Nr	Indikator	Redovisning	Sidhänvisning/ kommentar
1.0	Strategi och analys		
1.1	Uttalande från VD	ÅR	2
2.0	Organisationsprofil		
2.1	Organisationens namn	ÅR	58
2.2	Huvudsakliga varumärken, produkter/tjänster	ÅR	58
2.3	Organisationsstruktur	ÅR	58
2.4	Huvudkontorets lokalisering	ÅR	58
2.5	Länder som organisationen har verksamhet i	ÅR	8
2.6	Ägarstruktur och företagsform	ÅR	38
2.7	Marknader	ÅR	16
2.8	Organisationens storlek	ÅR	16
2.9	Väsentliga förändringar under redovisningsperioden	ÅR	6
2.10	Utmärkelser och priser som mottagits under redovisningsperioden	ÅR	3
3.0	Information om redovisningen		
	<i>Redovisningsprofil</i>		
3.1	Redovisningsperiod	Ja	Redovisningsperioden är verksamhetsåret 2012.
3.2	Senaste utgivna redovisning	Ja	Den senaste redovisningen gjordes 2011.
3.3	Redovisningscykel	Ja	Redovisningen följer en ettårig redovisningscykel.
3.4	Kontaktperson för redovisningen	Ja	43
	<i>Redovisningens omfattning och avgränsning</i>		
3.5	Process för att identifiera redovisningens innehåll	Ja	43
3.6	Redovisningens avgränsning	Ja	43
3.7	Begränsningar i redovisningen	Ja	43
3.8	Utgångspunkt för redovisning om dotterbolag, hyrda anläggningar och utlokaliserade verksamheter	Ja	43
3.10	Förklaring av effekten av omformulering av information som lämnats i tidigare redovisningar, samt anledningar för sådan upprepning	Ja	43
3.11	Väsentliga förändringar i avgränsning, omfattning eller mätmetoder jämfört med tidigare redovisningar	Ja	Ingen förändring av principerna för avgränsningen mellan länder och dotterbolag har gjorts sedan tidigare redovisningar.
	<i>Innehållsförteckning enligt GRI</i>		
3.12	Innehållsförteckning enligt GRI	Ja	44
4.0	Styrning, åtaganden och intressentrelationer		
	<i>Styrning</i>		
4.1	Struktur för bolagsstyrning	ÅR	119
4.2	Beskriv om ordföranden för styrelsen också är VD och i så fall varför	ÅR	119
4.3	Antalet medlemmar inom styrelsen som är oberoende och/eller inte ingår i företagsledningen	ÅR	119
4.4	Möjligheter för aktieägare och anställda att komma med rekommendationer/riktlinjer till styrelsen eller företagsledningen	ÅR	120
	<i>Kommunikation med intressenter</i>		
4.14	Intressenter som företaget är i kontakt med	Ja	43
4.15	Grund för identifiering av intressenter att involvera	Ja	43

Nr	Indikator	Redovisning	Sidhänvisning/ kommentar
Hållbarhetsstyrning och resultatindikatorer			
Ekonomiska indikatorer			
<i>Ekonomiska resultat</i>			
EC1	Ekonomiskt direkt värde inkl intäkter, rörelsekostnader, löner, utdelning	Ja	45
Miljöindikatorer			
<i>Utsläpp till luft och vatten samt avfall</i>			
EN16	Totala direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser, i vikt	Ja	45
EN17	Andra relevanta indirekta utsläpp av växthusgaser, i vikt	Ja	45
EN18	Initiativ för att minska utsläppen av växthusgaser, samt uppnådd minskning	Ja	45
<i>Efterlevnad</i>			
EN28	Böter och andra sanktioner p g a brister i efterlevnad av miljölagstiftning	Ja	46
Sociala indikatorer			
Anställningsförhållanden och arbetsvillkor			
<i>Anställning</i>			
LA1	Total personalstyrka, per anställningsform, villkor och region	Ja	46
LA2	Totalt antal anställda som slutat och personalomsättning, per åldersgrupp, kön och region	Ja	46
LA7	Skadefrekvens, arbetsrelaterad sjukdom, förlorade dagar, frånvaro samt totala antalet arbetsrelaterade dödsolyckor per region	Ja	47
<i>Träning och utbildning</i>			
LA10	Genomsnittligt antal utbildningstimmar per anställd och år	Ja	47
<i>Mångfald och jämställdhet</i>			
LA13	Sammansättning av styrelse och ledning samt uppdelning av andra anställda efter kön, åldersgrupp, och andra mångfaldsindikatorer	ÅR	47

Ekonomiska hållbarhetsindikatorer

För ÅF är förutsättningen för att kunna arbeta och utvecklas till ett mer hållbart företag att vara ett lönsamt företag. En utmaning ur ett ekonomiskt hållbarhetsperspektiv är att företagets lönsamhet är ett resultat av ett långsiktigt balanserat hänsynstagande till människor, miljö och ekonomi.

EC1: Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde

Nedan redovisas ÅFs ekonomiska värdeskapande på ett utvalt antal områden. Informationen är hämtad ur de bestyrkta årsredovisningarna för 2011 och 2012 där all väsentlig ekonomisk rapportering finns.

Direkt skapat ekonomiskt värde, MSEK	2012	2011	2010
Intäkter	5 799	5 131	4 796
Driftskostnader inklusive avskrivningar	-2 072	-1 815	-1 469
Anställdas löner och förmåner	-2 682	-2 391	-2 106
Inkomstskatt och arbetsgivaravgifter	-691	-613	-504
Kvarvarande ekonomiskt värde	353	312	717

Ekologiska hållbarhetsindikatorer

För ÅF är utmaningen ur ett ekologiskt hållbarhetsperspektiv att som företag bidra till att långsiktigt bevara ekosystemens produktionsförmåga och den ekologiska mångfalden, samt att bidra till en ansvarsfull användning av naturresurser.

EN 16 och EN 17: Totala direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser samt andra relevanta indirekta utsläpp av växthusgaser i vikt

ÅF har inga processer som ger upphov till direkta utsläpp. I diagrammet "Indirekta utsläpp av växthusgaser" redovisas de indirekta utsläpp som uppkommer till följd av verksamhetens energianvändning. I diagrammet "Andra relevanta utsläpp av växthusgaser" presenteras de indirekta utsläpp som uppkommer från medarbetarnas resor i tjänsten. Utsläppen i de två diagrammen redovisas i ton koldioxid-ekvivalenter per land.

EN 18: Initiativ för att minska utsläppen av växthusgaser samt uppnådd minskning

Under året har en tävling genomförts mellan ÅFs kontor i att minska kontorens elanvändning. Tävlingsens syfte var dels minska den faktiska elanvändningen, men även att på längre sikt engagera medarbetarna och uppmärksamma vad varje anställd kan göra för att minska sin elanvändning på kontoret. 15 kontor antog utmaningen och dessa minskade tillsammans sina koldioxidutsläpp med drygt 20 procent under de tre månader som tävlingen pågick.

Sedan 2010 har ÅF en fordonspolicy för Sverigeorganisationen. Fordonspolicyen innehåller gränsvärden för utsläpp av växthusgaser för de fordon som medarbetare med behov av bil i tjänsten kan erhålla mot bruttolöne-

avdrag, så kallad kontobil. 2009 släppte genomsnittsbilen ut 170 gram koldioxid per kilometer. 2012 sattes gränsvärdet till 139 gram koldioxid per kilometer. För företagsbilar var gränsvärdet 120 gram per kilometer. Mellan 2009 och 2012 minskade växthusgasutsläppen från kontobilarna med 115,6 ton CO₂.

Tävling om största minskning av elanvändning – 15 medverkande kontor

Verksamhetsel före tävlingen	302 MWh/månad
Verksamhetsel efter tävlingen	204 MWh/månad i genomsnitt
Minskning CO ₂	35,2 ton*

*100 kg CO₂/MWh el

EN 28: Brott mot miljölagstiftning och bestämmelser

Inga böter eller straff till följd av brott mot miljölagstiftningen eller miljöbestämmelser har rapporterats under 2012.

Sociala hållbarhetsindikatorer

För ÅF är utmaningen, ur ett socialt hållbarhetsperspektiv, att som företag bidra till varje människas rätt till ett värdigt liv och samhällen där grundläggande mänskliga behov och rättigheter uppfylls.

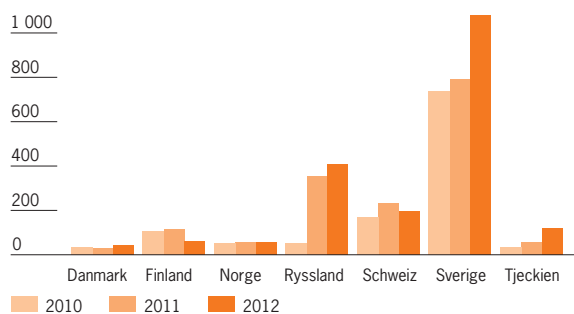
LA 1: Total personalstyrka

Totalt antal anställda i ÅF var vid årets slut 6 867 personer. Fördelningen av antalet anställda i de sju, för denna redovisning väsentliga, länderna redovisas i tabellen Antal anställda, 2012-12-31. Detta inkluderar både tillsvidareanställda och tillfälligt anställda.

LA 2: Personalomsättning

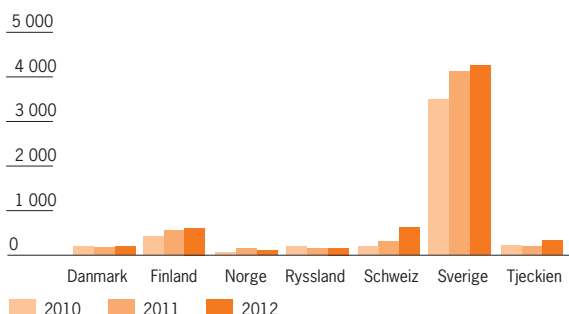
Personalomsättningen, inklusive både egna och bolagets uppsägningar, i de sju största ÅF-länderna, uppgår till 8,1 procent för 2012. Totalt avslutade 437 personer sin anställning på grund av egen uppsägning, varav 413 personer bland våra sju största länder. Av dessa 413 var 78 kvinnor och 335 män. Personalomsättningen per land redovisas i diagrammet Personalomsättning per land, %.

Indirekta utsläpp av växthusgaser ton CO₂-ekvivalenter per land*

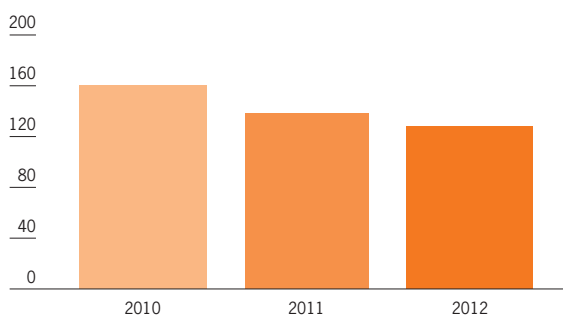

*Här avses indirekta utsläpp från ÅFs energiförbrukning. ÅF varken äger eller kontrollerar källor till växthusgasutsläpp därför redovisas inga direkta utsläpp.

Andra relevanta utsläpp av växthusgaser ton CO₂-ekvivalenter per land*

Gränsvärden för kontobilar, CO₂-utsläpp per ny bil, g/km

LA 7: Arbetsskador och sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron inom ÅF är mycket låg. För 2012 uppgick den till 2,0 procent. På grund av olikheter i systemen för uppföljning av antalet förlorade arbetsdagar på grund av arbetsskador i de olika länderna, redovisas enbart sjukfrånvaro.

LA 7	2012	2011	2010
Sjukfrånvaro, %	2,0	1,9	2,1

LA 10: Utbildningstimmar per årsanställd och år fördelat på personalkategori

Kompetensutveckling är centralt inom ÅF. Utbildning för nya medarbetare, nya lagar, regler och föreskrifter inom olika kunskapsområden samt chefsutbildningarna av olika slag sker löpande. Det totala antalet utbildningstimmar per årsanställd uppgick under 2012 till 34, se diagrammet Antal utbildningstimmar per anställd.

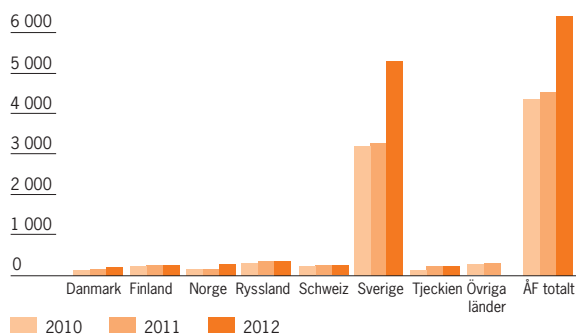
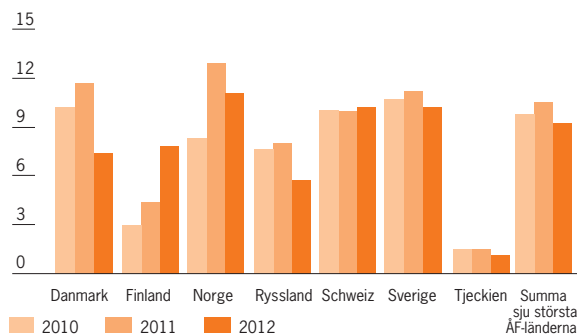
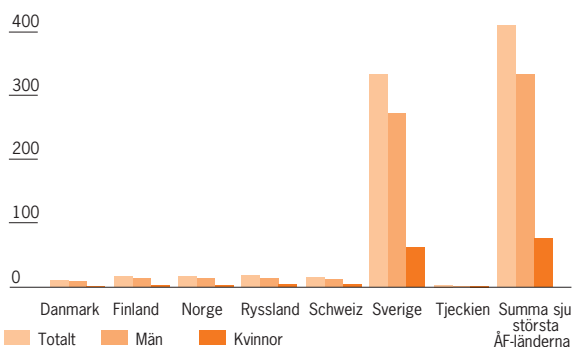
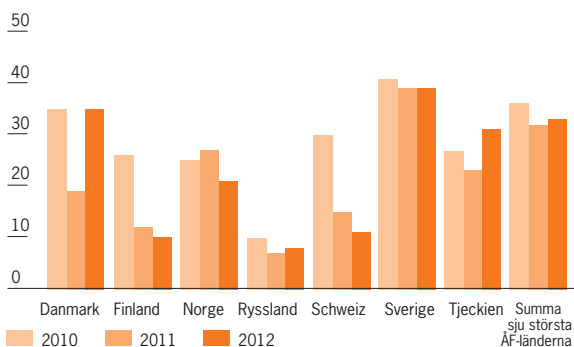
Antal utbildningstimmar per årsanställd, totalt

	2012	2011	2010
Utbildningstimmar	161 317	145 889	150 234
Genomsnittligt antal årsanställda	4 808	4 367	3 966
Antal utbildningstimmar/årsanställd	34	33	37

LA 13: Sammansättning av styrelse och ledning

ÅF är en teknikonsult med företrädesvis ingenjörer som anställda. ÅFs koncernledning 2012 bestod av 2 kvinnor och 8 män, 20 procent kvinnor, (20 procent 2011) och styrelsens bolagsstämmovalda ledamöter bestod av 3 kvinnor och 7 män, 30 procent kvinnor (38 procent 2011).

LA 13	2012		2011		2010	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Koncernledning	2	8	2	8	2	8
Styrelse	3	7	3	5	3	5

Antal anställda, 2012-12-31**Personalomsättning per land, %****Sammanställning antal slutade p g a egen uppsägning****Antal utbildningstimmar per anställd**

” I Sverige har vi råd att bli världsledare i hållbarhet. Vi har råd att göra rätt!
Mattias Klum, fotograf.

” Det kostar att ligga först, men det kostar mer att ligga sist, Lena Ek, miljöminister.

En grön dag för en lönsam morgondag

Festligt. Framtidsinriktat. Fullsatt.

ÅF Green Day har på kort tid blivit en viktig arena för diskussioner och nätverkande för alla som intresserar sig för hållbar affärsutveckling. I november 2012 arrangerades dagen för andra året i rad och samlade cirka 150 kunder. Ett antal studenter och andra ÅF-intressenter var också på plats.

Ett tjugotal personer medverkade som föreläsare och i paneldiskussioner. Från regeringen kom miljöminister Lena Ek och finansmarknadsminister Peter Norman. Från näringslivet bland andra Michael Treschow (Unilever), Matilda Gennvi Gustafsson (Ericsson), Lars-Eric Aaro (LKAB), och Stina Billinger (Storebrand/SPP). Dessutom var en rad experter och opinionsbildare på plats, till exempel Anders Wijkman, Johan Rockström och Mattias Klum.

Årets tema var "Hållbarhet som konkurrensmedel". Genom att visa ett antal goda exempel där hållbarhet varit motorn för investeringar och lönsamhet uppstod spännande diskussioner och inspiration till nya idéer och nya affärer.

Framtidsteknikerna finns eller kan utvecklas. Men hur är det med viljan? Ett budskap framstod mycket tydligt under dagen: de företag som på allvar vågar anta utmaningarna världen står inför har stora chanser att skapa lönsamhet. Eller som entreprenören och "miljökapitalisten" Carl Hall uttryckte det: "hållbarhet är världshistoriens största affärsmöjlighet".

Läs in QR-koden i din telefon eller surfplatta och kom direkt till ÅF Green Day.

” Eftersom jag är hopplöst förtjust i maskiner och teknik så är det inte svårt för mig att brinna för mitt jobb.

Roa Salman är civilingenjör med kemiteknisk inriktning.

Hon arbetar på ÅF i Stockholm som projektledare inom läkemedelsbranschen. På fritiden driver hon en inredningsbutik på Söder i Stockholm.

”För mig är det viktigt med variation, utmaning och utveckling. Eftersom projekten som jag arbetar med ofta är krävande och intensiva, är det viktigt att vara en god ledare och lagspelare och vara passionerad och exalterad i det man gör för att nå ett gemensamt mål. Och eftersom jag är hopplöst förtjust i maskiner och teknik så är det inte svårt för mig att brinna för mitt jobb. Ja, man kan säga att det är i oss ÅF-konsulter som hjärtat i teknikvärlden finns.”

Riskhantering och känslighetsanalys

Under 2012 vidareutvecklades ÅFs riskhantering med genomgång och implementering av förbättringar i koncernens övergripande riskhanteringsprogram. Riskhanteringsmodeller finns på plats för att bemöta de finansiella och operativa risker som finns kopplade till ÅFs verksamhet. Medvetenheten för de risker som finns kopplade till ÅFs hållbarhetssyn fördjupades.

Riskhanteringen inom ÅF syftar till att minimera risker men också till att säkerställa att möjligheter tas tillvara på bästa sätt. ÅFs ERM-program (Enterprise Risk Management) syftar till att göra riskhantering till en integrerad del av verksamheten och att koppla riskhanteringen till de strategiska och operativa mål som finns inom företaget.

Industri och Marknad

ÅF är exponerat mot konjunktur, strukturförändringar och förändrade marknadstrender. Norden är ÅFs största marknad och kunderna återfinns i ett flertal branscher bland annat inom energisektor, offentlig sektor, industri, IT och inom fastighet & bygg.

Att ÅF är verksam på flera marknader och inom områden som har olika konjunkturförlopp innebär att ÅF är mindre känsligt för konjunkturförändringar.

Konkurrens

ÅF utmanas av ett antal stora internationella konkurrenter samt ett antal medelstora, mindre, lokala konkurrenter på varje enskild marknad. Situationen kännetecknas av hård konkurrens om de mest attraktiva uppdragen och de mest kompetenta medarbetarna. En återkommande värdering av den konkurrenssituation som råder på varje lokal marknad och på alla relevanta nivåer i verksamheten är ett måste. ÅFs breda och samlade kompetens tillsammans med korrekta bedömningar på varje enskild plats där konkurrens finns, ökar konkurrenskraften.

Kommersiella risker

I den kommersiella delen av ÅFs verksamhet finns risker inom många olika områden, vilka uppkommer på många olika nivåer i företaget och vid olika faser och tidpunkter i själva projektprocessen, inkluderat kundkreditrisker.

Affärsmodell och prissättning

En väl avvägd och effektiv affärsmodell är viktig för ett konsultföretags intjäningsförmåga och en del av denna förmåga att tjäna pengar är att ha en hög debiteringsgrad. Varje procentenhets förändring i debiteringsgrad påverkar ÅFs resultat med plus/minus cirka 74 miljoner kronor. Timpriset är också väsentligt för resultatet i ett konsultföretag och i själva prissättningen per timme finns en riskexponering. En höjning av timpriset med 1 procent, med en bibehållen debiteringsgrad, motsvarar en resultatförbättring för ÅF på cirka 56 miljoner kronor. Metoder för att minska känsligheten tillämpas bland annat genom användning av underkonsulter, breddning av kompetens och marknadsandelar samt ökad andel rörlig lön.

Kontrakts- och avtalsvillkor

Olika former av kommersiella villkor förekommer för konsulttjänster.

För en noga specificerad konsulttjänst kan en fastprisuppgörelse vara fördelaktigt. Ofta kan konsulten dra fördel av tidigare erfarenheter som kommer kunden till del samtidigt som konsulten har god möjlighet att bedöma tids- och resursåtgång. Dock kan ett fastprisuppdrag innebära en ökad risk, både för kund och för konsult, om tiden för uppdragets fullgörande missbedöms vilket för ÅFs del innebär minskade marginaler eller förluster. Genom utbildning i projektledning och utformning av ändamålsenliga avtalsvillkor reduceras de risker som är förknippade med fastprisuppdrag. Löpande uppföljning och kontinuerlig värdering av återstående arbete i uppdraget reducerar också risken.

Underleverantörer (underkonsulter)

Det är allt vanligare att ÅF leder och styr större kundprojekt och samarbetar med underleverantörer för de detaljprojekteringstjänster som behövs under projektets olika genomförandefaser.

Det finns uppenbara risker med detta och ÅF behöver i varje projekt där underleverantörer används, försäkra sig om att de håller samma kvalitet på sina leveranser som ÅF själva gör och att de får lika goda förutsättningar att utföra ett fullgott arbete som våra egna konsulter. Verktyg för bedömning och utvärdering av underleverantörer, projekt för projekt, finns tillgängliga för att minska riskexponeringen.

Försäkringar

Konsultansvaret för en leverans av en tjänst och/eller funktion är värt att beakta som en risk och för att minska denna risk så har ÅF en konsultansvarsförsäkring som motsvarar ansvaret i uppdragen.

Försäkringsskyddet i övrigt är omfattande och ÅF är försäkrat mot bortfall av täckningsbidrag och mot extra kostnader för den händelse kontor eller utrustning till exempel skadas eller stjäls.

Hållbarhet

ÅFs geografiska spridning och förstärkta position inom energisektorn och offentlig sektor medför risker relaterade till typiska hållbarhetsfaktorer såsom Mänskliga rättigheter, Arbetsförhållanden och Antikorruption.

ÅF har minskat sin exponering för dessa risker med hjälp av en väl kommunicerad och accepterad hållbarhetspolicy och en uppdaterad Code of Conduct. Till policyn finns kopplat checklistor som i samband med anbudsgivning gör att dessa viktiga frågor diskuteras och värderas.

En Whistleblowing-kanal som ger varje medarbetare möjlighet att på ett integritetssäkert sätt rapportera kriminellt eller miljöfarligt beteende eller beteende som innebär fara för människors liv och hälsa, förstärker ÅFs beredskap ytterligare för dessa risker.

Operationella risker**Organisatorisk struktur och processramverk**

ÅFs nuvarande organisation har fyra divisioner som i sin tur indelats i affärsområden/affärsenheter och marknadsområden. Organisationsförändringar sker när det behövs för att möta marknadens krav eller för att anpassa sig till olika konjunkturlägen.

ÅFs processramverk består av åtta stödprocesser och en huvudprocess. Processerna utvärderas årligen av ÅFs kvalitetsorganisation. Slutsatser och rekommendationer presenteras för ledning och styrelse och förändringar implementeras där det anses nödvändigt för ÅFs konkurrenskraft och leveransförmåga.

Personal och medarbetare

Motiverade medarbetare med relevanta färdigheter och kunskaper är helt avgörande för att ett konsultföretag ska nå de uppställda målen. En risk finns alltid för att kompetenta medarbetare lämnar ÅF och går till konkurrenter eller kunder eller startar egen verksamhet. Risken förstärks av att dessa medarbetare, som känner företaget väl, också kan ta med sig andra kvalificerade medarbetare. En sådan situation skulle kunna innebära framtida intäktsbortfall men även svårigheter för ÅF att fullfölja pågående uppdrag och därmed förorsaka kostnader. I syfte att behålla och stimulera medarbetare satsar ÅF, bland annat genom ÅF Academy, på kontinuerlig utbildning, kompetensutveckling och ledarskapsutveck-

ling. Det är också ÅFs ambition att varje år genomföra utvecklingssamtal med varje medarbetare, där individuella utvecklingsplaner diskuteras och utformas. Årliga medarbetarundersökningar visar att medarbetarna i hög utsträckning är tillfreds med sin arbetssituation. Efter frågan på kvalificerade medarbetare stiger och ökar kraven på ÅF att vara en attraktiv arbetsgivare. Därför avsätts årligen avsevärda resurser till rekryterings- och introduktionsaktiviteter.

Implementerade IT-system och applikationer

IT-infrastrukturen i ÅF måste fungera och ej planerade avbrott innebär oundvikligen bortfall av intäkter. Huvuddelen av ÅFs IT-stöd är outsourcat till välrenommerade leverantörer och med dessa har avtalats om åtgärdsstider vid fel och incitament för att förebygga problem som kan uppstå. ÅF följer kontinuerligt upp att de resurser som finns att tillgå hos leverantören är tillräckliga och att de personer som finns kopplade till ÅFs IT-stöd hos leverantören är dokumenterat kompetenta och skickliga på sitt arbete.

Applikationen ONE utgör ett viktigt verktyg för informationshantering i ÅF. I ONE sprids intern information på ett effektivt sätt och det är också där som ÅFare hittar policys, processbeskrivningar, gällande rutiner, instruktioner och verktyg för sitt arbete. I projektmodulen i ONE har varje projekt en egen plats för projektrelaterad information.

ÅF säkerställer att systemägarskap och förvaltning tilldelas tillräckliga resurser och avsättning sker också för utveckling och utbildning.

Förvärvsrisker

Under de senaste åren har det skett en konsolidering inom teknikkonsultbranschen. Denna konsolidering fortsätter och om ÅF inte följer med i denna utveckling finns risk att koncernen tappar i konkurrenskraft.

Men förvärv medför också risker – både före och efter att själva förvärvet offentliggjorts.

Riskerna minimeras genom ett systematiskt arbetssätt och en genomtänkt förvärvs- och integrationsprocess.

För att säkerställa att företagsförvärv och etableringar på nya geografiska marknader sker på ett framåtriktat och systematiskt sätt så beslutas om förvärv i koncernledning och styrelse. En årlig utvärdering av genomförda förvärv över en viss gräns görs av ÅFs styrelse. Under 2012 anställde bolaget en chef för Merger & Acquisitions, med ansvar för såväl förvärv som integration. M&A chefen ingår i koncernledningen.

Lagar och andra krav

Verksamhetssystem

ÅF har ett verksamhetssystem för intern kontroll, styrning och uppföljning av verksamheten och verksamhetens uppdrag. Verksamhetssystemet är certifierat enligt ISO 9001:2008 (kvalitet) och ISO 14001:2004 (miljö) och är publicerat i ONE. Verksamhetens överensstämmelse med verksamhetssystemet bevakas kontinuerligt av ÅFs interna revision och årligen vid extern revision av kvalitets- och miljöledningssystemet.

Miljö

ÅFs verksamhet är inte tillstånds- eller anmälningspliktig enligt gällande miljölagstiftning. De miljörisker som finns är konsekvenser som uppstår om ÅF skulle bryta mot miljölagstiftningen. ÅF har väl utvecklade uppföljningssystem inom ramen för det certifierade verksamhetssystemet för att säkerställa att miljölagstiftningen följs i hela koncernen. ÅF är inte berört av några miljötvister eller miljöincidenter.

Twister

I ÅFs affärsverksamhet finns det risk för tvister. Tvister kan uppstå i uppdragen genom att ÅF blir oense med kunden om de villkor som gäller för uppdraget. Tvister kan också uppstå till exempel vid förvärv av verksamheter. Genom att i uppdragsverksamheten alltid upprätta avtal med ändamålsenliga avtalsvillkor minskas risken för tvister. I mer komplicerade affärer anlitas alltid juridisk expertis.

Finansiella risker

Finanspolicy

ÅF-koncernen är genom sin verksamhet utsatt för finansiella risker. Med finansiella risker avses fluktuationer i företagets resultat och kassaflöde till följd av förändringar i valutakurser, räntenivåer och kreditrisker. Ansvar för koncernens finansiella transaktioner och risker hanteras centralt av moderbolagets treasuryavdelning. Under 2012 fastställde styrelsen en ny treasury policy som bolaget arbetar efter. Det övergripande målet är att tillhandahålla en kostnadseffektiv finansiering samt att minimera negativa effekter på koncernens resultat orsakade av marknadsfluktuationer. Sammantaget är de finansiella riskerna inom koncernen relativt sett små.

Valutarisk

Valutarisk utgör risken att förändringar i valutakursen negativt påverkar koncernens resultaträkning, balansräkning och kassaflöden. Valutarisk kan delas in i transaktionsexponering och omräkningsexponering.

Transaktionsexponering utgör nettot av operativa och finansiella in- och utflöden i valutor. Valutarisker relaterade till förändringar i förväntade och kontrakterade betalningsflöden är relativt begränsade inom ÅF, då försäljning och kostnader till största delen sker/uppstår i lokal valuta. Enligt gällande policy säkras endast in- och utflöden i främmande valuta då belopp och tidpunkt för transaktionen kan bestämmas med stor säkerhet och när det förväntade flödet beräknas överstiga 100 000 EUR. Omräkningsexponering utgörs av utländska dotterbolags nettotillgångar och resultat i utländsk valuta. I linje med fastlagd policy kurssäkras inte omräkningsexponering inom ÅF.

Finansieringsrisk

Koncernens finansieringsrisk utgörs av att bolaget inte kan uppta nya – eller refinansiera existerande lån till acceptabla villkor. Rutin finns för att löpande säkerställa att ändamålsenliga kreditfaciliteter innehas. ÅFs policy är att bolaget ska vara skuldsatt över tiden men att nettolåneskulden inte får överstiga 40 procent av eget kapital.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk, det vill säga risken att inte kunna tillgodose koncernens omedelbara kapitalbehov, reduceras genom att inneha tillräckliga likvida medel samt beviljade men ej utnyttjade kreditfaciliteter vilka kan utnyttjas utan förbehåll. Enligt gällande policy ska bolaget ha likvida medel och outnyttjade kreditfaciliteter uppgående till minst 6 procent av årsomsättningen.

Ränterisk

Ränterisk utgör risken för att förändringar i räntenivån påverkar koncernens räntenetto och kassaflöde negativt. ÅFs ränteriskexponering uppstår huvudsakligen från utestående externa lån. En förändring av marknadsräntorna med en procentenhet skulle påverka koncernens räntekostnad negativt med 12 MSEK.

Kreditrisk**Finansiell kreditrisk**

ÅFs finansiella transaktioner ger upphov till kreditrisker gentemot finansiella motparter. Genom val av kreditvärda motparter samt begränsning av engagemang per motpart reduceras risken för att en motpart inte kan fullgöra sin förpliktelse.

Kundkreditrisk

Kreditrisken utgörs av utestående kundfordringar och icke fakturerade konsultuppdrag – det vill säga den kredit som ges till ÅFs kunder. Denna risk begränsas genom att ÅF har en genomarbetad kreditpolicy – ett regelverk för hur företagets kredithantering ska genomföras för att undvika ett onödigt risktagande. Till exempel finns regler för förskottsbetalning samt hur man ska undvika kunder med bristande betalningsförmåga. Alla nya kunder genomgår en kreditprövning och projekten faktureras löpande för att minimera den upparbetade kreditrisken. ÅFs tio största kunder, som står för 30 procent av koncernens omsättning, är samtliga stora internationella företag eller statliga institutioner. Då affärer görs med kunder i många olika länder är bolaget, förutom den kommersiella risken (kundkreditrisk), från tid till annan utsatt för en politisk risk (landrisk). Med politisk risk avses bland annat ett lands förmåga att transferera valuta eller att eventuella regleringar kan påverka en enskild affär.

Känslighetsanalys

Påverkan	Förändring (allt annat lika)	Resultateffekt, EBIT, MSEK
Debiteringsgrad	1%	74
Timarvode	1%	56
Lönekostnader	1%	42
Omkostnader	1%	9
Antal årsmedarbetare	1%	7

Definitioner

Rörelsemarginal

Rörelseresultatet i förhållande till rörelsens intäkter.

Vinstmarginal

Resultatet efter finansnetto i förhållande till rörelsens intäkter.

Nettolåneskuld/nettokassa

Räntebärande skulder och avsättningar minus likvida medel och räntebärande fordringar.

Soliditet

Eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande i förhållande till balansomslutningen.

Nettoskuldsättningsgrad/Nettofordransgrad

Nettolåneskuld/nettokassa i förhållande till eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande.

Balanslikviditet

Omsättningstillgångar i förhållande till kortfristiga skulder och kortfristiga avsättningar.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter skatt i förhållande till genomsnittligt eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande.

Avkastning på totalt kapital

Resultat efter finansnetto med återläggning av finansiella kostnader i förhållande till genomsnittlig balansomslutning.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat efter finansnetto med återläggning av finansiella kostnader i förhållande till genomsnittlig balansomslutning reducerad med ej räntebärande skulder och nettot av uppskjutna skatter.

Räntetäckningsgrad

Resultat efter finansnetto med återläggning av finansiella kostnader, i förhållande till finansiella kostnader.

Resultat per aktie

Resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare i förhållande till genomsnittligt antal utestående aktier. Aktier i eget förvar räknas inte som utestående aktier.

Direktavkastning

Utdelning per aktie i förhållande till aktiekursen per balansdagen.

Eget kapital per aktie

Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare i förhållande till totalt antal utestående aktier.

Kassaflöde per aktie

Kassaflöde från den löpande verksamheten i förhållande till genomsnittligt antal utestående aktier.

Debiteringsgrad

Mot kund debiterad tid i förhållande till total närvarotid.

Genomsnittligt antal årsanställda

Genomsnittligt antal anställda under året omräknade till helårstjänster. Det verkliga antalet anställda är högre på grund av deltidstjänster samt att vissa anställda arbetar under del av året.

Antal anställda

Det totala antalet anställda, alla anställningsformer, vid periodens utgång.

Fem år i sammandrag, SEK

MSEK, där ej annat anges	2012	2011	2010	2009	2008
Rörelsens intäkter och resultat					
Rörelsens intäkter	5 799	5 131	4 796	4 692	4 570
Rörelseresultat	481	426	806	388	479
Rörelseresultat exklusive reavinst ¹⁾	481	426	317	380	478
Resultat efter finansnetto	477	426	798	377	461
Årets resultat	353	312	717	275	328
Kapitalstruktur					
Anläggningstillgångar	4 566	2 040	2 016	1 733	1 728
Omsättningstillgångar	2 950	2 083	1 934	1 850	1 882
Eget kapital inklusive minoritetsintresse	3 422	2 450	2 361	1 827	1 699
Långfristiga avsättningar	881	246	177	120	190
Långfristiga skulder exklusive avsättningar	818	51	8	41	183
Kortfristiga avsättningar	65	16	14	31	8
Kortfristiga skulder exklusive avsättningar	2 330	1 360	1 392	1 564	1 530
Balansomslutning	7 516	4 123	3 950	3 583	3 610
Eget kapital (genomsnitt)	2 665	2 409	2 205	1 740	1 482
Totalt kapital (genomsnitt)	4 845	3 957	3 678	3 518	3 090
Sysselsatt kapital (genomsnitt)	3 143	2 682	2 508	2 192	1 921
Nettolåneskuld(–)/nettokassa(+)	–877	131	35	–44	–174
Nyckeltal					
Rörelsemarginal, procent	8,3	8,3	16,8	8,3	10,5
Rörelsemarginal exklusive reavinst, procent ¹⁾	8,3	8,3	7,3	8,1	10,5
Vinstmarginal, procent	8,2	8,3	16,6	8,0	10,1
Soliditet, procent	45,5	59,4	59,8	51,0	47,1
Nettoskulsättningsgrad, procent	25,6	E/T	E/T	2,4	10,3
Nettofordransgrad, procent	E/T	5,3	1,5	E/T	E/T
Balanslikviditet, ggr	1,2	1,5	1,4	1,2	1,2
Avkastning på eget kapital, procent	13,3	13,0	32,5	15,8	22,1
Avkastning på totalt kapital, procent	10,2	11,0	22,0	11,1	15,6
Avkastning på sysselsatt kapital, procent	15,7	16,3	32,2	17,8	25,2
Räntetäckningsgrad, ggr	28,9	37,3	78,6	30,0	21,5
ÅF-aktien²⁾					
Resultat per aktie, SEK	10,13	9,07	21,02	7,93	9,54
Resultat per aktie efter utspädning, SEK	10,02	9,02	20,95	7,91	9,54
Direktavkastning, procent	3,5	4,5	2,9	4,1	5,5
Eget kapital per aktie, SEK	87,32	72,38	69,47	53,68	49,73
Eget kapital per aktie efter utspädning, SEK	85,32	71,82	69,25	53,53	49,65
Kassaflöde från den löpande verksamheten per aktie, SEK	14,17	12,26	5,96	9,02	9,46
Kassaflöde från den löpande verksamheten per aktie efter utspädning, SEK	13,95	12,20	5,94	9,00	9,44
Börskurs 31 december, SEK	155,50	111,00	139,25	97,75	59,50
Börsvärde	6 227	3 781	4 743	3 329	2 027
Ordinarie utdelning per aktie, SEK	5,50 ³⁾	5,00	4,00	4,00	3,25
Övrigt					
Debiteringsgrad, procent	74,2	73,1	71,9	71,3	74,1
Investeringar i inventarier exklusive leasing ⁴⁾	34	32	40	40	96
Investeringar i fastigheter ⁴⁾	1	1	5	3	38
Investeringar i immateriella tillgångar ⁴⁾	2 603	34	434	68	196
Genomsnittligt antal årsanställda exklusive intressebolag	4 808	4 367	3 966	4 182	3 948

¹⁾ Avser försäljning av rörelse.

²⁾ En aktiesplit 2:1 gjordes den 2 juni 2010. Jämförelsesiffrorna är justerade.

³⁾ Föreslagen utdelning.

⁴⁾ Inklusive rörelseförvärv.

Fem år i sammandrag, EUR

MEUR, där ej annat anges	2012	2011	2010	2009	2008
Balansdagskurs	8,62	8,94	9,00	10,35	10,94
Genomsnittskurs	8,71	9,03	9,54	10,62	9,61
Rörelsens intäkter och resultat					
Rörelsens intäkter	666	568	503	442	476
Rörelseresultat	55	47	84	37	50
Rörelseresultat exklusive reavinst ¹⁾	55	47	33	36	50
Resultat efter finansnetto	55	47	84	35	48
Årets resultat	41	35	75	26	34
Kapitalstruktur					
Anläggningstillgångar	530	228	224	167	158
Omsättningstillgångar	342	233	215	179	172
Eget kapital inklusive minoritetsintresse	397	274	262	176	155
Långfristiga avsättningar	102	28	20	12	17
Långfristiga skulder exklusive avsättningar	95	6	1	4	17
Kortfristiga avsättningar	8	2	2	3	1
Kortfristiga skulder exklusive avsättningar	270	152	155	151	140
Balansomslutning	872	461	439	346	330
Eget kapital (genomsnitt)	306	267	231	164	154
Totalt kapital (genomsnitt)	556	438	385	331	322
Sysselsatt kapital (genomsnitt)	361	297	263	206	200
Nettolåneskuld(-)/nettokassa(+)	-102	15	4	-4	-16
Nyckeltal					
Rörelsemarginal, procent	8,3	8,3	16,8	8,3	10,5
Rörelsemarginal exklusive reavinst, procent ¹⁾	8,3	8,3	7,3	8,1	10,5
Vinstmarginal, procent	8,2	8,3	16,6	8,0	10,1
Soliditet, procent	45,5	59,4	59,8	51,0	47,1
Nettoskuldssättningsgrad, procent	25,6	E/T	E/T	2,4	10,3
Nettofordransgrad, procent	E/T	5,3	1,5	E/T	E/T
Balanslikviditet, ggr	1,2	1,5	1,4	1,2	1,2
Avkastning på eget kapital, procent	13,3	13,0	32,5	15,8	22,1
Avkastning på totalt kapital, procent	10,2	11,0	22,0	11,1	15,6
Avkastning på sysselsatt kapital, procent	15,7	16,3	32,2	17,8	25,2
Räntetäckningsgrad, ggr	28,9	37,3	78,6	30,0	21,5
ÅF-aktien²⁾					
Resultat per aktie, EUR	1,16	1,00	2,20	0,75	1,00
Resultat per aktie efter utspädning, EUR	1,15	1,00	2,20	0,75	1,00
Direktavkastning, procent	3,5	4,5	2,9	4,1	5,5
Eget kapital per aktie, EUR	10,13	8,09	7,72	5,19	4,55
Eget kapital per aktie efter utspädning, EUR	9,90	8,03	7,69	5,15	4,54
Kassaflöde från den löpande verksamheten per aktie, EUR	1,63	1,36	0,62	0,85	0,99
Kassaflöde från den löpande verksamheten per aktie efter utspädning, EUR	1,60	1,35	0,62	0,85	0,98
Börskurs 31 december, EUR	18,04	12,41	15,47	9,44	5,44
Börsvärde	722	423	527	322	185
Ordinarie utdelning per aktie, EUR	0,64 ³⁾	0,56	0,44	0,39	0,30
Övrigt					
Debiteringsgrad, procent	74,2	73,1	71,9	71,3	74,1
Investeringar i inventarier exklusive leasing ⁴⁾	4	4	4	4	10
Investeringar i fastigheter ⁴⁾	0	0	1	0	4
Investeringar i immateriella tillgångar ⁴⁾	299	4	45	6	20
Antal årsanställda exklusive intressebolag	4 808	4 367	3 966	4 182	3 948

¹⁾ Avser försäljning av rörelse.²⁾ En aktiesplit 2:1 gjordes den 2 juni 2010. Jämförelsesiffrorna är justerade.³⁾ Föreslagen utdelning.⁴⁾ Inklusive rörelseförvärv.

Förvaltningsberättelse

ÅF AB (publ)

Organisationsnummer 556120-6474

Styrelsen och verkställande direktören för ÅF AB (publ) avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 2012. ÅF AB, med säte i Stockholm, är moderbolag i koncernen.

Koncernen och moderbolaget

ÅF är ett ledande teknikkonsultföretag med kunskap som vilar på hundraårig erfarenhet. ÅF erbjuder kvalificerade tjänster och lösningar för industrins processer, för infrastrukturella projekt och vid utvecklingen av produkter och IT-system. Basen finns i Europa, men verksamhet och kunder finns i hela världen. ÅF baserar sin konsultverksamhet på utveckling av system och produkter och på de investeringar, underhåll och löpande förändringsarbeten som sker i industrins anläggningar, processer, maskiner och byggnader, samt inom infrastrukturella projekt. Svensk och internationell industri, energibolag, tjänsteföretag, myndigheter, samt fastighetssektorn svarar för huvuddelen av uppdragen.

Omsättning och resultat

Nettoomsättningen under året uppgick till 5 796 (5 124) MSEK, en ökning med 13 procent jämfört med samma period föregående år. Ökningen exklusive förvärv var 6 procent.

Valutaförändringar påverkade bolagets omsättning negativt med en procent jämfört med föregående år. De förvärv som bidragit mest till den strukturella tillväxten har varit Epsilon AB och Advansia AS.

Under året ökade rörelseresultatet med 13 procent till 481 (426) MSEK jämfört med samma period föregående år. Rörelsemarginalen var oförändrad, 8,3 (8,3) procent.

Debiteringsgraden uppgick till 74,2 (73,1) procent. Perioden innehöll två arbetsdagar mindre jämfört med föregående år.

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 477 (426) MSEK. Resultat efter skatt uppgick till 353 (312) MSEK. Resultat per aktie var 10,13 (9,07) kronor.

Divisioner

Den operativa verksamheten delas in i fyra divisioner. Verksamheten bedrivs i legala bolag i respektive land.

Division Industry

Industry är norra Europas ledande industrikonsult. Division Industry noterade en fortsatt relativt god efterfrågan från, i synnerhet den svenska, industrin under 2012. Detta i combination med en god projektekonomi och sänkta kostnader gjorde att lönsamheten kunde vidhållas på tillfredsställande nivåer.

Aktiviteten i den svenska kraftsektorn var fortsatt hög. Industry driver betydande projekt inom både svensk vatten- och kärnkraft. Nya kontrakt tecknades med till exempel Ringhals och SKB under 2012.

Den organiska tillväxten var stigande. Sammantaget anställda Industry närmare 300 nya kvalificerade ingenjörer inom alla teknikområden och industribranscher under fjolåret.

Från och med den 1 januari 2013 förstärktes divisionen av cirka 280 medarbetare från förvärvet av Epsilon med specialistkompetens inom tekniska beräkningar. Tillsammans med Industrys egna konsulter på området formas därmed Nordens största centra för avancerade beräkningar & simuleringar.

Division Infrastructure

Infrastructure har en ledande position inom konsulttjänster för infrastrukturell utveckling i Skandinavien.

Infrastructure fortsatte verka på en stark marknad under 2012. De främsta drivkrafterna var betydande investeringar i ny offentlig infrastruktur i Sverige och ett ihållande intresse för energieffektivisering av fastigheter. Debiteringsgraden var stigande under året, bland annat tack vare successivt ökade aktiviteter inom projekt Förbifart Stockholm och projekt Västlänken i Göteborg.

Division Infrastructure fortsatte bygga på sin långsiktiga orderportfölj. Under 2012 tecknades exempelvis avtal med SKB avseende projekteringsarbete för slutförvar av utbränt kärnbränsle, där Infrastructures installationstekniska kompetens spelade en viktig roll i upphandlingen. Vidare vann Infrastructure nya betydande avtal med Skanska, Gardermoen Flygplats i Oslo och Köpenhamn Stad.

ÅFs arbete med att planera de tekniska installationerna åt Nya Karolinska Sjukhuset i Stockholm ökade i omfattning. Det bidrog till att största affärsområdet, Buildings, med 750 medarbetare, gjorde ett bra resultat.

Även divisionens övriga affärsområden redovisade stigande resultat. Affärsområde Infrastructure Planning (Samhällsbyggnad) och Environment presterade tydliga resultatförbättringar jämfört med föregående år.

Division International

International är en ledande konsultverksamhet inom i huvudsak energisektorn med uppdrag i 70-talet länder.

Marknaden för energiprojekt på division Internationals hemmamarknader var fortsatt relativt svag under 2012. Detta beror bland annat på avtagande elkonsument i Europa, svårigheter med finansiering och en politisk osäkerhet om framtida energilösningar.

Starkast var efterfrågan inom områdena förnyelsebar energi och vattenkraft medan kärnkraft och termisk kraft var fortsatt relativt svaga marknadsområden.

Den nya divisionsledningen, sedan den 1 oktober 2012, har vidtagit en rad åtgärder för ökad lönsamhet. Exempelvis reduceras personalstyrkan inom enheter där lönsamheten varit svag under en längre tid.

Den schweiziska verksamheten, som står för ungefär 30 procent av Internationals omsättning, redovisade en svagt ökande lönsamhet under året. ÅF Schweiz och ÅF Finlands engagemang i divisionens största uppdrag, uppbyggnaden av en ny kärnkraftsreaktor i Brasilien, fortsätter att öka.

Division Technology

Division Technology har en ledande position inom kommunikation och mjukvaruutveckling för tekniska applikationer i Sverige.

Technology verkade på en generellt sett fortsatt god marknad 2012. Ett par industrier, såsom telekomindustrin, minskade dock på konsultinköpen under det andra halvåret, vilket medförde att debiteringsgraden sjönk något.

En fortsatt god utveckling noterades för den försvarsrelaterade verksamheten. Nya order tecknades med exempelvis FMV och Saab. Technology fortsätter vinna nya marknadsandelar inom försvarsindustrin tack vare ett djupt kunnande inom bland annat simulering och kommunikation. Division Technology tecknade även nya betydande kontrakt med bland andra Electrolux och Scania under året.

Från och med den 1 januari 2013 integrerades Technology med cirka 1 400 konsulter från Epsilon. Den nya divisionen blir cirka 2 100 medarbetare, vilket skapar en marknadsledande verksamhet inom avancerad produktutveckling i Sverige med en bred kundbas.

Förvärv, avyttringar och samarbeten

Den 18 oktober offentliggjorde styrelserna för ÅF och Epsilon Holding AB ett samgående mellan ÅF och Epsilon. Samgåendet skapar ett av norra Europas ledande teknikkonsultbolag. Samgåendet motiveras av en stark industriell logik då ÅF och Epsilon i stora delar har en gemensam kultur och kompletterar varandra väl vad avser teknisk expertis, tjänsteerbjudande, kundbas och geografisk täckning. Epsilons omsättning uppgår till drygt 2 000 MSEK på årsbasis.

Samgåendet den 29 november, genomfördes genom att ÅF förvärvade Epsilon. Köpeskillingen bestod av en initial köpeskilling om 1 700 MSEK (enterprise value), bestående av kontant betalning om 850 MSEK och 5 985 915 nyemitterade B-aktier i ÅF. Dessutom kan en tilläggsköpeskilling om maximalt 1 100 MSEK tillkomma.

I samband med transaktionen blev Danir AB (Dan Olofsson med familj), som var ensam ägare till Epsilon, röstmässigt näst störste ägare i ÅF med 11,0 procent av rösterna och kapitalmässigt störste ägare i ÅF med 14,9 procent av kapitalet.

Transaktionen godkändes av en extra bolagsstämma i ÅF den 19 november. Epsilon konsoliderades i ÅFs räkenskaper från och med den 29 november 2012.

ÅF förvärvade per 1 oktober 100 procent av aktierna i det norska projektledningsföretaget Advansia med säte i Oslo, Norge. Företaget är fokuserat på infrastrukturella projekt och har en marknadsledande ställning i Norge samt en växande verksamhet i Sverige (20 procent av omsättningen). Omsättningen uppgår till drygt 350 MSEK på årsbasis. Köpeskillingen uppgick till 300 MNOK (enterprise value) och en tilläggsköpeskilling som maximalt kan uppgå till 125 MNOK. Förvärvet av Advansia förstärker ÅF på den skandinaviska infrastrukturmärkten speciellt i Norge där ÅF efter förvärvet blir 250 kvalificerade medarbetare. Advansia konsoliderades per 1 oktober och integrerades i division Infrastructure, som har bildat en affärsenhet med cirka 200 personer inom Projektledning.

ÅF har under våren 2012 startat ett dotterbolag i Brasilien tillsammans med Argeplan Arquitetura e Engenharia Ltda., relaterat till byggnationen av den tredje reaktorn vid kärnkraftsanläggningen Álvaro Alberto Nuclear Power Station (CNAAN) i Brasilien.

Utöver ovan redovisade förvärv förvärvade ÅF, genom köp av aktier eller inkram, ytterligare åtta bolag/verksamheter av mindre storlek. Dessa förvärv skedde alla i Norden, i huvudsak i Sverige.

Goodwill

Vid förvärv av konsultföretag betalar man inte bara för den substans som finns i bolaget utan också ett övervärde för att exempelvis få nya kundrelationer, kunniga, välutbildade och erfarna medarbetare. Övervärdet i humankapital, som inte finns upptaget som någon tillgång i det förvärvade bolaget, motsvarar i huvudsak den goodwill som uppkommer i ÅF-koncernen. Goodwill uppgår till 3 876 (1 651) MSEK per balansdagen varav 2 240 MSEK är relaterat till under året förvärvade företag. För ytterligare information om goodwill och övriga immateriella anläggningstillgångar se not 12.

Kassaflöde och finansiell ställning

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 483 (414) MSEK. Det förbättrade kassaflödet är både relaterat till resultatutvecklingen och att rörelsekapitalet har minskat trots ökade volymer.

Skattebetalningarna har varit högre innevarande år i huvudsak till följd av ökat resultat. Bolagsförvärv och utbetalda tilläggsköpeskillingar uppgick till 1 193 (44) MSEK, främst avseende förvärven av det norska bolaget Advansia AS och det svenska bolaget Epsilon Holding AB.

I samband med förvärven har ÅF tagit upp två lån på sammanlagt 1 100 MSEK. Ett konvertibelprogram för anställda i Sverige på nominellt 88 MSEK emitterades. Nettot av upptagna lån inklusive konvertibelprogram och amortering av lån har påverkat kassaflödet med 1 175 (–163) MSEK.

Utdelningen till ÅFs aktieägare var 168 (135) MSEK. Det totala kassaflödet uppgick till 159 (18) MSEK.

Koncernens likvida tillgångar uppgick vid periodens slut till 498 (345) MSEK. Koncernens nettolåneskuld uppgick till –877 (131) MSEK. ÅF AB har outnyttjade kreditfaciliteter uppgående till 712 MSEK.

Det egna kapitalet var vid utgången av året 3 422 (2 450) MSEK, vilket innebar ett eget kapital per aktie på 87,32 (72,38) kronor. Soliditeten uppgick till 45,5 (59,4) procent.

Investeringar

Förutom förvärv av rörelser har bruttoinvesteringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar uppgått till 36 (38) MSEK under 2012.

Moderbolaget

Moderbolagets rörelseintäkter för perioden januari–december uppgick till 374 (358) MSEK och avser främst koncerninterna tjänster. Resultatet efter finansnetto blev 75 (10) MSEK. Utdelningar från dotter- och intressebolag uppgick till 134 (58) MSEK. Likvida medel uppgick till 39 (42) MSEK. Bruttoinvesteringar i inventarier var 6 (12) MSEK.

Hållbarhetsarbete

ÅF har en viktig roll att som företag tillsammans med samhällets övriga intressenter sträva mot ett mer hållbart samhälle. ÅFs uppdrag handlar ofta om att införa ny och bättre teknik, genomföra effektiviseringar och uppnå

utsläppsminskningar. Men också om att åt myndigheter och andra styrande organ analysera och förstå gemensamma utmaningar. Med erfarenhet som sträcker sig över hundra år tillbaka i tiden är siktet inställt på att bidra till en långsiktigt hållbar utveckling.

ÅFs hållbarhetsredovisning framgår av sidorna 43–47 i årsredovisningen.

Medarbetare

Genomsnittligt antal årsanställda uppgick till 4 808 (4 367).

Totalt antal anställda vid periodens slut var 6 867 (4 649), varav 5 258 (3 235) i Sverige och 1 609 (1 414) utanför Sverige.

Inom ÅF bedrivs ett långsiktigt och målmedvetet arbete för att attrahera och behålla kompetenta medarbetare. Detta sker både genom att marknadsföra ÅF externt samt genom att tydliggöra de utvecklings- och karriärvägar som finns inom ÅF i tillägg till att erbjuda samtliga medarbetare utvecklande arbetsuppgifter.

ÅF flyttade fram marknadspositionerna under 2012, särskilt inom Infrastruktur. ÅF vidhöll även en stark ställning som potentiell arbetsgivare. I Universums årliga mätning bland yrkesverksamma ingenjörer (3 500 personer deltog) placerade sig ÅF på en femteplats som "ideal arbetsgivare" bland svenska företag, alla kategorier. ÅF arbetar målmedvetet med "Employer Branding" för att presentera sig som en bra arbetsgivare för tänkbara medarbetare och stärka företagets image i allmänhet. Under året genomfördes en rad utåtriktade aktiviteter på universitet och högskolor. ÅF strävar också efter en balanserad könsfördelning. Varje gång en chefstjänst ska tillsättas ska det finnas minst en kvinna i urvalet. Vid årsskiftet var andelen kvinnliga konsulter i koncernen 20 (20) procent.

Genom projektet "Fem av fem tusen" har karriärvägarna: specialist/expert, projektledare och chef, fastställts och tydliggjorts. För att stötta medarbetarnas utveckling och bistå ÅFs chefer i utvecklingsarbetet skapades samtidigt internutbildningsverksamheten, ÅF Academy. En utbildningsverksamhet vars syfte är att stötta karriärvägarna i ÅF och utveckla medarbetarna i sin specifika yrkesroll. Alla utbildningar innehåller avsnitt om affärsmannaskap. En mer utförlig beskrivning av medarbetarfrågorna framgår av sidorna 10–15 i årsredovisningen.

Risker och riskhantering

Under 2012 vidareutvecklades ÅFs riskhantering med genomgång och implementering av förbättringar i koncernens övergripande riskhanteringsprogram. Riskhanteringsmodeller finns på plats för att bemöta de finansiella och operativa risker som finns kopplade till ÅFs verksamhet. Medvetenheten för de risker som finns kopplade till ÅFs hållbarhetssyn fördjupades.

Industri och marknad

ÅF är exponerat mot konjunktur, strukturförändringar och förändrade marknadstrender.

Konkurrens

ÅF utmanas av ett antal stora internationella konkurrenter, samt ett antal medelstora och mindre lokala konkurrenter på varje enskild marknad. Situationen kännetecknas av hård konkurrens om de mest attraktiva uppdragen och de mest kompetenta medarbetarna.

Kommersiella risker

I den kommersiella delen av ÅFs verksamhet finns risker inom många olika områden vilka uppkommer på många olika nivåer i företaget och vid olika faser och tidpunkter i själva projektprocessen. Detta innefattar kundkreditrisker.

Affärsmodell och prissättning

En väl avvägd och effektiv affärsmodell är viktig för ett konsultföretags intjäningsförmåga och en del av denna förmåga att tjäna pengar är att ha en hög debiteringsgrad. Varje procentenhets förändring i debiteringsgrad påverkar ÅFs resultat med plus/minus cirka 74 MSEK. Timpriset är också väsentligt för resultatet i ett konsultföretag och i själva prissättningen per timme finns en riskexponering. En höjning av timpriset med en procent, med en bibehållen debiteringsgrad, motsvarar en resultatförbättring för ÅF på cirka 56 MSEK.

Kontrakts- och avtalsvillkor

Olika former av kommersiella villkor förekommer för konsulttjänster. För en noga specificerad konsulttjänst kan en fastprisuppgörelse vara fördelaktigt för kunden och för konsulten. Dock kan ett fastprisuppdrag innebära en ökad risk, både för kund och för konsult, om tiden för uppdragets fullgörande missbedöms vilket för ÅFs del innebär minskade marginaler eller förluster.

Underleverantörer (underkonsulter)

Det är allt vanligare att ÅF leder och styr större kundprojekt och samarbetar med underleverantörer för de detaljprojekteringstjänster som behövs under projektets olika genomförandefaser. Det finns uppenbara risker med detta och ÅF behöver i varje projekt där underleverantörer används, försäkra sig om att de håller samma kvalitet på sina leveranser som ÅF själva gör och att de får lika goda förutsättningar att utföra ett fullgott arbete som våra egna konsulter.

Hållbarhet

ÅFs geografiska spridning och förstärkta position inom energisektorn och offentlig sektor medför risker relaterade till typiska hållbarhetsfaktorer såsom Mänskliga rättigheter, Arbetsförhållanden och Anti-korruption.

Operationella risker

Personal och medarbetare

Motiverade medarbetare med relevanta färdigheter och kunskaper är helt avgörande för att ett konsultföretag ska nå de uppställda målen. En risk finns alltid för att kompetenta medarbetare lämnar ÅF och går till konkurrenter eller kunder eller startar egen verksamhet. Risken förstärks av att dessa medarbetare, som känner företaget väl, också kan ta med sig andra kvalificerade medarbetare. En sådan situation skulle kunna innebära framtida intäktsbortfall men även svårigheter för ÅF att fullfölja pågående uppdrag och därmed förorsaka kostnader.

Förvärvsriser

Förvärv medför risker – både före och efter att själva förvärvet offentliggjorts.

Lagar och andra krav

Miljö

ÅFs verksamhet är inte tillstånds- eller anmälningsskyldig enligt gällande miljölagstiftning. De miljörisker som finns är konsekvenser som uppstår om ÅF skulle bryta mot miljölagstiftningen.

Twister

I ÅFs affärsverksamhet finns det risk för twister. Twister kan uppstå i uppdragen genom att ÅF blir oense med kunden om de villkor som gäller för uppdraget. Twister kan också uppstå till exempel vid förvärv av verksamheter.

Finansiella risker

ÅF-koncernen är genom sin verksamhet utsatt för finansiella risker. Med finansiella risker avses fluktuationer i företagets resultat och kassaflöde till följd av förändringar i valutakurser, räntenivåer och kreditrisker.

Valutarisk

Valutarisk utgör risken att förändringar i valutakursen negativt påverkar koncernens resultaträkning, balansräkning och kassaflöden.

Finansieringsrisk

Koncernens finansieringsrisk utgörs av att bolaget inte kan uppta nya – eller refinansiera sina lån till acceptabla villkor.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk innebär risken att inte kunna tillgodose koncernens omedelbara kapitalbehov.

Ränterisk

Ränterisk utgör risken för att förändringar i räntenivån påverkar koncernens räntenetto och kassaflöde negativt. En förändring av marknadsräntorna med 1 procent skulle påverka koncernens resultat negativt med 9 MSEK.

Finansiell kreditrisk

ÅFs finansiella transaktioner ger upphov till kreditrisk gentemot finansiella motparter.

Kundkreditrisk

Kreditrisken utgörs av utestående kundfordringar och icke fakturerade konsultuppdrag.

En mer utförlig beskrivning av bolagets risker samt hur dessa hanteras och reduceras, se sidorna 50–54 samt not 24 i årsredovisningen.

Aktien

ÅFs B-aktier är noterade på Nasdaq OMX Stockholm (Mid Cap) sedan i januari 1986. ÅF (tidigare Ångpanneföreningen) hade tidigare verkat i föreningsform från 1895 till 1980, och från 1981 som aktiebolag.

ÅFs B-aktier handlas på Nasdaq OMX Stockholm och ingår i listan Mid Cap under beteckningen AF B. Det samlade marknadsvärdet på ÅFs aktier, inklusive A-aktien, uppgick vid årsskiftet till 6 227 MSEK (3 781) MSEK.

Aktiekursen för AF B var vid årets utgång 155,50 kronor, en ökning med 40,1 procent under 2012. Under samma tidsperiod steg OMXSPI-MidCap-index med 11,9 procent.

Under året omsattes totalt 10 257 579 (11 710 508) aktier, till ett värde av 1 404 (1 238) MSEK. Fördelat per börsdag uppgick omsättningen i genomsnitt till 5,6 (5,3) MSEK. Avslut i aktien skedde under 100 (100) procent av antalet handelsdagar.

I samband med förvärvet av Epsilon genomfördes en apportemission av 5 985 915 aktier av serie B i ÅF till Danir AB.

Totalt antal aktier i ÅF uppgick den 31 december 2012 till 40 044 917, varav 1 608 876 är A-aktier och 38 436 041 är B-aktier.

Under 2012 har 638 782 ÅF-aktier återköpts. Vid utgången av 2012 hade ÅF i sitt försvar totalt 464 000 egna B-aktier relaterade till 2010, 2011 och 2012 års "Prestationsbaserat Aktieprogram" samt 558 782 egna B-aktier relaterat till Personalkonvertibelprogrammet 2012. Under januari 2013 har 558 782 egna B-aktier dragits in.

De tio största aktieägarna i ÅF redovisas på sidan 40 i årsredovisningen. De enskilt största aktieägarna är Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse med ett innehav på 1 602 876 A-aktier och 3 832 576 B-aktier vilket representerar 36,4 procent av röstetalet och 13,6 procent av innehavet samt Danir AB med ett innehav på 5 985 915 B-aktier, 11,0 procent av röstetalet och 14,9 procent av totalt antal aktier i bolaget.

Årsstämman 2012 fattade beslut om att bemyndiga styrelsen att återköpa aktier under tiden fram till nästa årsstämma för att motverka potentiella utspädnings effekter av Personalkonvertibelprogrammet 2012, samt att bolagets aktiekapital ska minskas med samma antal aktier som tecknade konvertibler i programmet. Stämman beslutade också att bemyndiga styrelsen att förvärva egna aktier, samt att fatta beslut om överlåtelse av aktier till deltagare i Prestationsrelaterade Aktieprogram. Det egna innehavet får uppgå till högst 10 procent av aktierna i bolaget. Dessutom bemyndigades styrelsen att besluta om nyemission av aktier motsvarande en ökning av aktiekapitalet i bolaget med högst 15 000 000 kronor.

Det finns inga begränsningar i aktiernas överlåtbarhet på grund av bestämmelser i lag eller bolagsordning.

Personalkonvertibel och prestationsrelaterat Aktieprogram 2012

Vid årsstämman den 7 maj fattades ett beslut om ett konvertibelprogram för samtliga anställda i ÅF-koncernen i Sverige och ett prestationsrelaterat aktieprogram för anställda nyckelpersoner i ÅF-koncernen utanför Sverige. Programmen omfattade maximalt 2,2 procent av antalet utgivna aktier och 1,4 procent av antalet röster.

Konvertibelprogrammet innebar att ÅF AB upptog en personalkonvertibel om nominellt högst 150 000 000 kronor genom emission av konvertibler. Konvertiblerna kan lösas in mot aktier till en förutbestämd kurs på 157,10 kr mellan den 15 juni 2015 och den 15 mars 2016. Konvertibler till ett nominellt värde av 87 780 000 kronor tecknades, vilket motsvarar 558 782 aktier. Bolaget har återköpt motsvarande antal aktier. Syftet med återköpet var att minska aktiekapitalet med de återköpta aktierna för att neutralisera utspädnings effekten som konverteringen annars innebär. Dessa aktier drogs in i januari 2013.

Det prestationsbaserade aktiesparprogrammet, som riktades till 37 nyckelpersoner utanför Sverige, gav dessa möjlighet att spara ett belopp motsvarande maximalt 5 procent av sin bruttolön för köp av ÅF-aktier på Nasdaq OMX Stockholm under en 12 månaders period från det att programmet införts. Vid anmälningensperiodens slut hade 19 ledande befattningshavare och nyckelpersoner anmält intresse för köp av cirka 7 000 aktier för hela 2012 års program.

I det fall de i förväg uppsatta prestationsmålen uppnås fullt ut, under perioden 2012–2015, kommer cirka 35 000 aktier genom matchning att överföras vederlagsfritt till deltagarna – vilket kan medföra en maximal utspädning av vinst per aktie motsvarande 0,1 procent.

Antalet aktier som per den 31 december 2012 omfattades av samtliga pågående program uppgick till cirka 909 000 aktier, motsvarande cirka 2,3 procent av antalet utgivna aktier och cirka 1,7 procent av antalet röster.

Styrelsens sammansättning

Årsstämman beslutade, i enlighet med valberedningens förslag, att styrelsen skall bestå av åtta ledamöter utan suppleanter.

Till styrelseledamöter omvaldes Ulf Dinkelspiel, Anders Narvinger, Eva-Lotta Kraft, Björn O. Nilsson, Anders Snell samt Lena Treschow Torell, samt nyvaldes Kristina Schauman och Joakim Rubin. Patrik Enblad och Helena Skåntorp avböjde omval.

Ulf Dinkelspiel omvaldes till styrelsens ordförande. På det konstituerade styrelsemötet efter årsstämman utsågs Lena Treschow Torell till vice ordförande.

På en extra bolagsstämma den 19 november 2012, valdes ytterligare två ledamöter; Johan Glennmo och Dan Olofsson till följd av förvärvet av Epsilon.

Fredrik Sundin och Anders Toll är arbetstagarrepresentanter i styrelsen.

En utförlig presentation av styrelseledamöterna framgår av sidorna 112–113 i årsredovisningen.

Styrelsens arbete

Under verksamhetsåret 2012 hade styrelsen tretton sammanträden, plus ett konstituerande sammanträde. Styrelsens arbete omfattar främst strategiska frågor, affärsplaner, bokslut samt större investeringar och förvärv samt andra beslut som enligt beslutsordningen ska behandlas av styrelsen. Redovisning av utveckling för bolagets verksamhet och ekonomi har varit en stående punkt på dagordningen. I samband med ordinarie sammanträden sker oftast dessutom en mer ingående presentation av en verksamhet inom bolaget. Vid septembersammanträdet genomfördes ett strategiseminarium med en utförlig genomgång av varje division.

Verkställande direktören, Jonas Wiström, är inte ledamot men deltar på styrelsemötena som föredragande. Vidare deltar koncernens CFO, Stefan Johansson som föredragande. Sekreterare i styrelsen är ÅFs Viktor Svensson, chef corporate resources.

En utvärdering av styrelsens arbete har genomförts under året. ÅFs bolagsstyrningsrapport framgår av sidorna 106–111 i årsredovisningen.

Koncernledning

Koncernledningen bestod under år 2012 av verkställande direktör Jonas Wiström, CFO Stefan Johansson, Viktor Svensson, corporate resources, Jacob Landén, bolagsjurist, Ulrika Lundgren, M&A, samt divisionscheferna Roberto Gerosa, Per Magnusson, Johan Olsson (divisionschef fram tom 31 december 2012) samt Mats Pahlsson. Marie Edman är sekreterare i koncernledningen. Mats Boström ingår från och med 1 januari 2013 i koncernledningen, som divisionschef. Charlotte Witt, personaldirektör var ledamot av koncernledningen fram tom augusti 2012.

En presentation av koncernledningen framgår av sidorna 114–115 i årsredovisningen.

Riktlinjer för ersättningar till koncernledningen enligt beslut på Årsstämman 2012

ÅF-koncernens utgångspunkt är att ersättningarna skall utges på marknads- och konkurrensmässiga villkor som möjliggör att ledande befattningshavare kan rekryteras och behållas. ÅF tillämpar den så kallade "farfarsprincipen" innebärande att överordnade till varje befattningshavares chef alltid skall vara inblandad och godkänna befattningshavarens ersättningsvillkor.

Ersättning till ledande befattningshavare kan bestå av följande komponenter: grundlön, rörlig ersättning, långsiktiga incitamentsprogram samt pension. Övriga ersättningar kan utges och avser i huvudsak tjänstebil.

Styrelsen skall se till att det finns lämplig balans mellan fasta och rörliga komponenter.

Grundlön och rörlig ersättning

Ersättningarna omförhandlas årligen. Ersättningen skall baseras på faktorer som arbetsuppgifter, kompetens, erfarenhet, befattning och prestation. Vidare skall fördelningen mellan grundlön och rörlig ersättning stå i proportion till medarbetarens befattning och arbetsuppgifter. Den rörliga ersättningen är för VD maximalt 65 procent av den fasta årslönen och för övriga ledande befattningshavare maximalt 60 procent av den fasta årslönen. Den fasta årslönen är aktuell månadslön multiplicerad med 12,2. Den rörliga ersättningen är belopp efter avdragna sociala avgifter. Den rörliga lönedelen baseras på utfallet i förhållande till uppsatta mål. Målen och lönen för VD fastställs av styrelsen. För övriga ledande befattningshavare fastställs dessa av VD i samråd med ersättningsutskottet.

Långsiktiga incitamentsprogram

Nyckelpersoner i ÅF-koncernen kan på marknadsmässiga villkor erbjudas olika former av incitamentsprogram. Programmen är långsiktiga och kräver anställning under tiden programmen pågår. Tonvikten ligger på aktierelaterade incitamentsprogram och syftar till att belöna prestation, öka och sprida aktieägandet bland ledande befattningshavare samt motivera dem att stanna inom företaget. Ett personligt långsiktigt ägarengagemang hos nyckelpersoner kan förväntas stimulera till ett ökat intresse för verksamheten och resultatutvecklingen, höja motivationen och samhörighetskänslan med bolaget och därigenom bevara kompetens.

Beslut om utformningen av långsiktiga incitamentsprogram fattas av styrelsen och skall vad avser aktie- och aktiekursrelaterade program underställas bolagsstämman för godkännande.

Pension

Ledande befattningshavare har premiebestämd plan med marknadsmässiga premier. Samtliga pensionsförmåner skall vara oantastbara och alltså inte villkorade av framtida anställning. Pensionsåldern för VD är 60 år och för andra ledande befattningshavare 65 år.

Anställningens upphörande och avgångsvederlag

Vid uppsägning av VD från bolagets sida är uppsägningstiden 24 månader och vid uppsägning från VDs sida är uppsägningstiden 6 månader.

Mellan bolaget och andra ledande befattningshavare gäller vid uppsägning från bolagets sida normalt en uppsägningstid om 12 månader och från befattningshavarens sida 6 månader.

Riktlinjer för ersättningar till koncernledningen för 2013

Styrelsen föreslår att årsstämman 2013 fattar beslut om att principerna för ersättningar och övriga anställningsvillkor för koncernledningen för 2013 ska ligga i linje med de under 2012 gällande principerna.

Utdelning

Styrelsen föreslår en utdelning för år 2012 på 5,50 (5,00) kronor per aktie.

Förväntningar inför 2013

Marknadsutsikterna för ÅF 2013 varierar. Marknaden för infrastruktur bedöms fortsatt stark medan marknadsutsikterna för industri- och energinvesteringar är mer osäkra.

Bolaget hade vid utgången av 2012 cirka 6 900 högt kvalificerade medarbetare och ambitionen är att fortsätta växa med lönsamhet, såväl organiskt som genom förvärv.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står fria vinstmedel 3 114 577 020 kronor. Styrelsen och verkställande direktören föreslår att dessa vinstmedel disponeras enligt följande:

Till aktieägarna utdelas 5,50 kronor per aktie	214 621 742
Balanseras i ny räkning	2 899 955 278
Summa	3 114 577 020

Styrelsens motiverade yttrande gällande vinstutdelningsförslaget finns på bolagets webbplats www.afconsult.com. Det kan även erhållas från bolaget på begäran.

Resultaträkning för koncernen

1 januari – 31 december, MSEK	Not	2012	2011
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	2	5 796,4	5 124,1
Övriga rörelseintäkter	4	2,4	6,7
		5 798,8	5 130,8
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	5, 25	-2 007,7	-1 754,9
Personalkostnader	6	-3 250,2	-2 890,1
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	11, 12	-57,6	-54,6
Övriga rörelsekostnader	7	-3,5	-4,1
Resultat hänförligt till andelar i intresseföretag	13	0,7	-0,6
Rörelseresultat	2	480,5	426,5
Resultat från finansiella poster			
Finansiella intäkter		16,9	17,2
Finansiella kostnader		-20,8	-17,9
Finansnetto	8	-3,9	-0,7
Resultat efter finansiella poster		476,6	425,8
Skatt	21	-123,3	-113,6
Årets resultat		353,3	312,2
Hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		345,0	306,0
Innehav utan bestämmande inflytande		8,3	6,1
		353,3	312,2
Resultat per aktie avseende vinst hänförlig till moderbolagets aktieägare	10		
före utspädning (SEK)		10,13	9,07
efter utspädning (SEK)		10,02	9,02

Rapport över totalresultat för koncernen

1 januari – 31 december, MSEK	2012	2011
Årets förändring av omräkningsreserv	-25,9	-0,2
Värdeförändring av kassaflödessäkringar	0,8	-1,8
Pensioner (aktuariella vinster och förluster)	22,4	-91,1
Skatt	-4,6	19,2
Övrigt totalresultat	-7,2	-73,9
Årets resultat	353,3	312,2
Totalresultat för perioden	346,1	238,3
Hänförlig till:		
Moderbolagets aktieägare	338,0	232,2
Innehav utan bestämmande inflytande	8,1	6,0
	346,1	238,3

Balansräkning för koncernen

Per den 31 december, MSEK	Not	2012	2011
Tillgångar	3		
Immateriella anläggningstillgångar	11	4 263,4	1 695,2
Materiella anläggningstillgångar	12	279,3	285,9
Andelar i intresseföretag	13	5,9	5,3
Finansiella placeringar	14	0,8	0,9
Långfristiga fordringar		4,7	18,6
Uppskjutna skattefordringar	21	12,3	34,2
Summa anläggningstillgångar		4 566,3	2 040,1
Kundfordringar	23	1 610,0	1 006,2
Upparbetade men ej fakturerade intäkter		608,2	556,5
Aktuella skattefordringar	21	11,9	4,5
Övriga fordringar		133,5	102,6
Förutbetalda kostnader	15	88,3	68,2
Likvida medel		497,7	345,3
Summa omsättningstillgångar		2 949,6	2 083,3
Summa tillgångar		7 515,9	4 123,4

forts. Balansräkning för koncernen

Per den 31 december, MSEK	Not	2012	2011
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	16		
Aktiekapital		200,2	170,3
Övrigt tillskjutet kapital		1 238,3	468,4
Reserver		55,3	80,3
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		1 913,5	1 718,5
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		3 407,3	2 437,5
Innehav utan bestämmande inflytande		14,2	12,7
Summa eget kapital		3 421,5	2 450,2
Skulder	3		
Skulder till kreditinstitut	17, 24	735,9	49,5
Personalkonvertibel	18	79,7	—
Avsättningar till pensioner	19	117,9	145,3
Tilläggsköpeskillingar	20	613,6	59,9
Avsättningar	20	12,4	4,9
Uppskjutna skatteskulder	21	137,2	35,9
Övriga skulder		2,6	1,3
Summa långfristiga skulder		1 699,4	296,9
Skulder till kreditinstitut	17, 24	441,1	19,6
Fakturerade men ej upparbetade intäkter		277,3	397,5
Leverantörsskulder		620,4	320,0
Aktuella skatteskulder	21	54,5	27,7
Övriga skulder		295,4	178,9
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22	641,6	416,7
Tilläggsköpeskillingar	20	60,1	10,9
Avsättningar	20	4,6	4,9
Summa kortfristiga skulder		2 395,0	1 376,3
Summa skulder		4 094,4	1 673,1
Summa eget kapital och skulder		7 515,9	4 123,4

Information om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 26.

Rapport över förändring av eget kapital för koncernen

MSEK	Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare					Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Summa		
Ingående eget kapital 2011-01-01	170,3	469,8	81,9	1 624,4	2 346,3	14,4	2 360,7
Övrigt totalresultat	—	—	-1,6	-72,2	-73,8	-0,1	-73,9
Årets resultat				306,0	306,0	6,1	312,2
Totalresultat för perioden	—	—	-1,6	233,8	232,2	6,0	238,3
Utdelningar				-135,1	-135,1	-7,1	-142,2
Successivt förvärv av innehav utan bestämmande inflytande				-4,5	-4,5	-1,6	-6,1
Förvärv av innehav utan bestämmande inflytande					—	0,9	0,9
Aktiesparprogram		8,5			8,5		8,5
Återköp av aktier		-9,9			-9,9		-9,9
Utgående eget kapital 2011-12-31	170,3	468,4	80,3	1 718,5	2 437,5	12,7	2 450,2
Ingående eget kapital 2012-01-01	170,3	468,4	80,3	1 718,5	2 437,5	12,7	2 450,2
Övrigt totalresultat	—	—	-25,0	18,0	-7,0	-0,2	-7,2
Årets resultat				345,0	345,0	8,3	353,3
Totalresultat för perioden	—	—	-25,0	363,0	338,0	8,1	346,1
Utdelningar				-168,0	-168,0	-5,6	-173,6
Successivt förvärv av innehav utan bestämmande inflytande					—	-0,9	-0,9
Apportemission	29,9	850,0			879,9		879,9
Emissionskostnader		-5,5			-5,5		-5,5
Värde av konverteringsrätt		9,2			9,2		9,2
Skatt på värde av konverteringsrätt		-2,0			-2,0		-2,0
Aktiesparprogram		12,5			12,5		12,5
Återköp av aktier		-94,4			-94,4		-94,4
Utgående eget kapital 2012-12-31	200,2	1 238,3	55,3	1 913,5	3 407,3	14,2	3 421,5

För kompletterande uppgifter, se not 16.

Kassaflödesanalys för koncernen

1 januari – 31 december, MSEK	Not	2012	2011
Den löpande verksamheten	30		
Resultat efter finansiella poster		476,6	425,8
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet och övrigt		81,0	56,1
Betald inkomstskatt		-128,2	-78,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		429,3	403,7
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av rörelsefordringar		85,9	-138,8
Förändring av rörelseskulder		-32,5	149,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		482,7	413,9
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-22,5	-31,8
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		1,3	0,1
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-13,3	-6,0
Förvärv av rörelse	3	-1 182,7	-19,1
Erlagda tilläggsköpeskillningar och successiva förvärv		-9,9	-24,5
Avyttring av finansiella tillgångar		1,6	—
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 225,6	-81,3
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		1 264,8	3,1
Amortering av lån		-89,7	-166,0
Utbetald utdelning till moderbolagets aktieägare samt minoriteten		-173,6	-142,2
Återköp av egna aktier		-94,4	-9,9
Emissionskostnader vid apportemission		-5,5	—
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		901,8	-315,0
Årets kassaflöde		158,9	17,6
Likvida medel vid årets början		345,3	327,9
Kursdifferens i likvida medel		-6,6	-0,2
Likvida medel vid årets slut		497,7	345,3

Resultaträkning för moderbolaget

1 januari – 31 december, MSEK	Not	2012	2011
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning		246,2	244,8
Övriga rörelseintäkter	4	127,5	113,5
		373,7	358,3
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	5, 25	-200,8	-181,3
Personalkostnader	6	-83,6	-81,2
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	11, 12	-13,6	-12,7
Övriga rörelsekostnader	7	-124,4	-122,6
		-48,7	-39,5
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncern- och intresseföretag	8	134,4	58,0
Ränteintäkter och liknande resultatposter	8	5,3	3,6
Räntekostnader och liknande resultatposter	8	-15,9	-12,6
		123,8	49,0
		75,1	9,5
Resultat efter finansiella poster			
Bokslutsdispositioner	9	335,7	391,0
		410,8	400,5
Resultat före skatt			
Skatt	21	-67,0	-89,7
		343,8	310,8
Årets resultat			
Övrigt totalresultat		—	—
		343,8	310,8
Totalresultat för perioden			

2011 års siffror är justerade, p g a ändrade regler gällande redovisning av koncernbidrag, se not 1.

Balansräkning för moderbolaget

Per den 31 december, MSEK	Not	2012	2011
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	11	9,4	4,9
Materiella anläggningstillgångar	12	53,8	57,1
Andelar i koncernföretag	28	5 218,5	2 445,1
Andelar i intresseföretag	13	7,3	7,3
Fordringar hos koncernföretag	27	16,9	8,6
Långfristiga fordringar		5,3	16,8
Summa anläggningstillgångar		5 311,2	2 539,8
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		2,4	2,9
Fordringar hos koncernföretag	27	563,8	476,6
Fordringar hos intresseföretag	27	0,3	0,2
Upparbetade men ej fakturerade intäkter		1,6	3,6
Aktuella skattefordringar	21	11,9	—
Övriga fordringar		28,7	23,6
Förutbetalda kostnader	15	51,1	45,8
Summa kortfristiga fordringar		659,8	552,7
Kassa och bank		39,3	41,7
Summa omsättningstillgångar		699,1	594,4
Summa tillgångar		6 010,3	3 134,2

forts. Balansräkning för moderbolaget

Per den 31 december, MSEK	Not	2012	2011
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	16		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (1 608 876 serie A, 38 436 041 serie B, totalt 40 044 917 aktier med kvotvärde 5 kronor)		200,2	170,3
Reservfond		46,9	46,9
Fritt eget kapital			
Överkursfond		1 188,5	431,1
Balanserat resultat		1 582,3	1 427,1
Årets resultat		343,8	310,8
Summa eget kapital		3 361,7	2 386,2
Obeskattade reserver	29	126,4	29,6
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	26,0	26,9
Uppskjuten skatteskuld		1,9	—
Övriga avsättningar	20	644,3	70,8
Summa avsättningar		672,2	97,7
Långfristiga skulder			
Personalkonvertibel	18	79,6	—
Skulder till kreditinstitut	17	700,0	—
Skulder till koncernföretag	27	0,2	0,2
Summa långfristiga skulder		779,8	0,2
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	17, 24	427,0	—
Leverantörsskulder		73,7	67,3
Skulder till koncernföretag	27	531,9	511,1
Aktuell skatteskuld	21	—	17,0
Övriga skulder		2,0	1,4
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22	35,6	23,8
Summa kortfristiga skulder		1 070,2	620,6
Summa eget kapital och skulder		6 010,3	3 134,2
Ställda säkerheter och eventalförpliktelser för moderbolaget			
Ställda säkerheter	26	Inga	Inga
Eventalförpliktelser	26	106,8	115,0

Rapport över förändring av eget kapital för moderbolaget

MSEK	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Årets resultat	Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Överkursfond	Balanserat resultat		
Ingående eget kapital 2011-01-01	170,3	46,9	441,0	1 555,3	—	2 213,5
Årets resultat					310,8	310,8
Totalresultat för perioden	—	—	—	—	310,8	310,8
Utdelningar				-135,1		-135,1
Återköp av egna aktier			-9,9			-9,9
Aktiesparprogram				6,9		6,9
Utgående eget kapital 2011-12-31	170,3	46,9	431,1	1 427,1	310,8	2 386,2
Ingående eget kapital 2012-01-01	170,3	46,9	431,1	1 737,9	—	2 386,2
Årets resultat					343,8	343,8
Totalresultat för perioden	—	—	—	—	343,8	343,8
Utdelningar				-168,0		-168,0
Apportemission	29,9		850,0			879,9
Emissionkostnader			-5,5			-5,5
Värde av konverteringsrätt			9,2			9,2
Skatt på värde av konverteringsrätt			-2,0			-2,0
Återköp av egna aktier			-94,4			-94,4
Aktiesparprogram				12,5		12,5
Utgående eget kapital 2012-12-31	200,2	46,9	1 188,5	1 582,3	343,8	3 361,7

För kompletterande uppgifter, se not 16.

Kassaflödesanalys för moderbolaget

1 januari – 31 december, MSEK	Not	2012	2011
Den löpande verksamheten	30		
Resultat efter finansiella poster		75,1	9,5
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet och övrigt		15,0	12,9
Betald inkomstskatt		-96,1	-60,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-6,0	-38,3
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av rörelsefordringar		16,1	-30,9
Förändring av rörelseskulder		374,2	411,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		384,3	341,8
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-6,2	-11,6
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-8,7	-2,8
Förvärv av finansiella tillgångar		-1 318,9	-94,4
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 333,8	-108,8
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		1 264,8	—
Amortering av lån		-50,0	-100,0
Utbetald utdelning		-168,0	-135,1
Emissionskostnader		-5,5	—
Återköp av egna aktier		-94,4	-9,9
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		947,0	-245,0
Årets kassaflöde		-2,4	-12,0
Likvida medel vid årets början		41,7	53,7
Likvida medel vid årets slut		39,3	41,7

2011 års siffror är justerade, p g a ändrade regler gällande redovisning av koncernbidrag, se not 1.

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i MSEK om inget annat anges

1 Redovisningsprinciper

1.1 Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) som har godkänts av EG-kommissionen för tillämpning inom EU. Vidare har Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper". De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer förädlades av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av ÄRL och Tryggandelagen samt i vissa fall av skatteskäl.

1.2 Förutsättningar vid upprättande av moderbolagets och koncernens finansiella rapporter

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor.

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument och finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas. Anläggningstillgångar som innehas för försäljning redovisas till det lägsta av det tidigare redovisade värdet och det verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader.

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden bedöms vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i not 32.

De nedan angivna redovisningsprinciperna för koncernen har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter, om inte annat framgår nedan. Koncernens redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent på rapportering och konsolidering av moderbolag, dotterföretag samt intagande av intresseföretag i koncernredovisningen.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 19 mars 2013. Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämma den 26 april 2013.

1.3 Ändrade redovisningsprinciper och upplysningskrav

1.3.1 Ändrade och nya redovisningsprinciper för året

Under 2012 har inga nya standarder trätt i kraft som haft någon påverkan på koncernen.

1.3.2 Framtida ändringar av redovisningsprinciper

IAS 1 Presentation av övrigt totalresultat – ändring (Godkänd av EU i juni 2012)

IAS 1 ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 juli 2012 eller senare. Förändringen innebär att grupperingen av transaktioner som redovisas i övrigt totalresultat förändras. Poster som skall återföras resultatet skall redovisas separat skilt från de poster som ej skall återföras till resultatet. Förslaget ändrar inte på det faktiska innehållet i övrigt totalresultat utan enbart uppställningsformen.

IFRS 9, Financial Instruments: Recognition and Measurement (Ännu ej godkänd av EU och tidplan för godkännande saknas f.n.)

Denna standard är en del i en fullständig omarbetning av den nuvarande stan-

darden IAS 39. Standarden innebär en minskning av antalet värderingskategorier för finansiella tillgångar och innebär att huvudkategorierna för redovisning av finansiella tillgångar och skulder är till anskaffningsvärde (upplupet anskaffningsvärde) respektive verkligt värde via resultatet. För vissa investeringar i eget kapitalinstrument finns möjligheten att redovisa till verkligt värde i balansräkningen med värdeförändringen redovisad direkt i övrigt totalresultat, där ingen överföring sker till periodens resultat vid avyttring. Vidare har nya regler införts för hur förändringar i egen kreditspread skall presenteras när skulder redovisas till verkligt värde. Standarden kommer att kompletteras med regler om nedskrivningar och säkringsredovisning.

IFRS 11 Joint arrangements, IAS 28 Intressebolag och Joint ventures (Godkänd av EU i december 2012)

IFRS 11 ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2014 eller senare. IFRS 11 behandlar redovisningen av gemensamma arrangemang (joint arrangements), som definieras som ett kontraktuellt arrangemang där två eller fler parter har ett gemensamt bestämmande inflytande. IFRS 11 ersätter IAS 31 Andelar i Joint ventures och SIC 13 Överföring av icke-monetära tillgångar från en samägare till ett gemensamt styrt företag.

Det är avgörande att kunna bedöma huruvida en part har kontroll över en annan part, det vill säga bestämmande inflytande eller om det snarare rör sig om ett betydande eller gemensamt inflytande. Om det rör sig om det sistnämnda handlar det om ett så kallat gemensamt arrangemang vilket kan rör sig om endera gemensamma verksamheter (joint operations) eller joint ventures.

För gemensamt ägda tillgångar och gemensamma verksamheter redovisar varje delägare sin andel av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader.

Gemensamt styrda företag (joint ventures), där innehavaren äger ett intresse i företagets nettotillgångar, får inte längre konsolideras i enlighet med klyvningsmetoden (proportionell konsolidering) utan kapitalandelsmetoden skall tillämpas.

IAS 19 Ersättning till anställda – ändring (Godkänd av EU i juni 2012)

IAS 19 ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2013 eller senare. Ändringarna innebär betydande förändringar avseende redovisning av förmånsbestämda pensionsplaner. Exempelvis försvinner möjligheten att periodisera aktuariella vinster och förluster som en del av "korridoren", dessa skall löpande redovisas i övrigt totalresultat. I resultaträkningen redovisas de poster hänförliga till intjänningen av förmånsbestämda pensioner samt vinster och förluster som uppkommer vid reglering av en pensionsskuld samt det finansiella nettot avseende den förmånsbestämda planen. Känslighetsanalyser skall upprättas med avseende på rimliga förändringar i samtliga antaganden som gjorts vid beräkningen av pensionsskulden.

ÄF har inte tillämpat "korridoren" och bedömningen är att den ändrade standarden inte kommer att få någon väsentlig påverkan på ÄFs räkningar.

1.4 Segmentsrapportering

Segmentsrapporteringen utgår från rörelsesegment som utgörs av koncernens fyra divisioner. Detta sammanfaller med strukturen för koncernledningens uppföljning och styrning av verksamheten.

1.5 Klassificering m m

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder i moderbolaget och koncernen består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder i moderbolaget och koncernen består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

1.6 Konsolideringsprinciper

1.6.1 Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från ÄF AB. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder och eventualförpliktelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till rörelseförvärvet. I analysen fastställs dels anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen, dels det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder, eventualförpliktelser och för emitterade egetkapitalinstrument som lämnats som vederlag i utbyte mot de förvärvade nettotillgångarna.

forts not 1

Skillnaden mellan anskaffningsvärdet för dotterföretagsaktierna och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, övertagna skulder och eventalförpliktelser utgör koncernmässig goodwill.

Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

1.6.2 Intresseföretag

Intresseföretag är de företag för vilka koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 procent och 50 procent av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andel i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens nettoresultat efter skatt och minoritet justerat för eventuella avskrivningar, nedskrivningar eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden. Erhållna utdelningar från intresseföretag minskar investeringens redovisade värde.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för innehavet och ägarföretagets andel av det verkliga värdet netto av intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och eventalförpliktelser redovisas i enlighet med IFRS 3 Rörelseförvärv.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget. Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

1.6.3 Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och realiserade vinster eller förluster som uppkommer från transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

Realiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Realiserade förluster elimineras på samma sätt som realiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns någon indikation på nedskrivningsbehov.

1.7 Utländsk valuta

1.7.1 Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan med den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde, valutakursförändringen redovisas sedan på samma sätt som övrig värdeförändring avseende tillgången eller skulden.

Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer där de i koncernen ingående bolagen bedriver sin verksamhet. Moderbolagets funktionella valuta, tillika rapporteringsvaluta, är svenska kronor. Koncernens rapporteringsvaluta är svenska kronor.

1.7.2 Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över och undervärden, omräknas till svenska kronor med den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor med en genomsnittskurs som utgör en approximation av kurserna vid respektive transaktionstidpunkt.

Omräkningsdifferenser som uppstår i samband med omräkning av en utländsk nettoinvestering redovisas i övrigt totalresultat. Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiseras de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna efter avdrag för eventuell valutasäkring i koncernens resultaträkning.

1.8 Intäkter

Intäkter från utförda tjänster redovisas i enlighet med IAS 18. Successiv vinstavräkning tillämpas på alla de uppdrag där utfallet kan beräknas på ett tillfredsställande sätt. Huvuddelen av uppdragen utförs på löpande räkning varvid intäkterna redovisas när arbetet utförs och faktureras normalt kunderna på följande månad. I de fall fastpris förekommer redovisas intäkterna i resultaträkningen baserat på färdigställandegraden på balansdagen. Ett uppdrags färdigställandegrad bestäms genom att nedlagda utgifter på balansdagen jämförs med beräknade totala utgifter. Om det är sannolikt att de totala uppdragsutgifterna kommer att överstiga den totala uppdragsintäkten, redovisas den befarade förlusten omgående som en kostnad i sin helhet. Intäkter redovisas inte om det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna inte kommer att tillfalla koncernen. Om det råder betydande osäkerhet avseende betalning eller vidhängande kostnader sker ingen intäktsföring. I samriskprojekt redovisar ÅF endast sin andel av intäkterna.

1.9 Rörelsekostnader och finansiella intäkter och kostnader

1.9.1 Operationella leasingavtal

Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i resultaträkningen linjärt över leasingperioden. Förmåner erhållna i samband med tecknandet av ett avtal redovisas som en del av den totala leasingkostnaden i resultaträkningen. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

1.9.2 Finansiella leasingavtal

Minimileaseavgifterna fördelas mellan räntekostnad och amortering på den utestående skulden. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

1.9.3 Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader består av räntointäkter på bankmedel och fordringar, räntekostnader på lån, lånekostnader, utdelningsintäkter och valutakursdifferenser på lån.

Räntointäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla framtida in- och utbetalningar under räntebindningstiden blir lika med det redovisade värdet av fordran eller skulden. Räntekomponenten i finansiella leasingbetalningar är redovisad i resultaträkningen genom tillämpning av effektivräntemetoden. Räntointäkter inkluderar periodiserade belopp av transaktionskostnader och eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungliga värdet av fordran och det belopp som erhålls vid förfall.

Lånekostnader belastar resultatet för den period till vilken de hänförs sig. Kostnad som uppkommer vid upptagande av lån fördelas över lånets löptid på basis av den redovisade skulden.

Utdelningsintäkt redovisas när rätten att erhålla betalning fastställts.

1.10 Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan likvida medel, kundfordringar, aktier och andra eget kapitalinstrument samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörskulder, utgivna skuld- och egetkapitalinstrument, låneskulder samt derivat.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part till instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Det samma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Verkligt värde på noterade finansiella tillgångar motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. För ytterligare information se not 23.

1.10.1 Klassificering och värdering

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån vilket syfte

forts not 1

instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Derivatinstrument redovisas initialt till verkligt värde innebärande att transaktionskostnader belastar periodens resultat. Efter den initiala redovisningen redovisas derivatinstrument på sätt som beskrivs nedan. Används derivatinstrument för säkringsredovisning och till den del denna är effektiv, redovisas värdeförändringar på derivatinstrumentet på samma rad i resultaträkningen som den säkrade posten. Även om säkringsredovisning inte tillämpas, redovisas värdeökningar respektive värdeminskningar på derivatet som intäkter respektive kostnader inom rörelseresultatet eller inom finansnettot baserat på syftet med användningen av derivatinstrumentet och huruvida användningen relateras till en rörelsepost eller en finansiell post. Vid säkringsredovisning redovisas ineffektiv del på samma sätt som värdeförändringar på derivat som inte används för säkringsredovisning.

1.10.2 Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställda betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Tillgångar med kort löptid diskonteras inte.

Kundfordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, det vill säga efter avdrag för osäkra fordringar som bedömts individuellt. Nedskrivningar av kundfordringar redovisas i rörelsens kostnader.

Övriga fordringar klassificeras som långfristiga fordringar om innehavstiden är längre än ett år och om de är kortare som övriga fordringar.

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodo-havanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

1.10.3 Finansiella tillgångar som kan säljas

I kategorin finansiella tillgångar som kan säljas ingår finansiella tillgångar som inte klassificerats i någon annan kategori eller finansiella tillgångar som företaget initialt valt att klassificera i denna kategori. Innehav av aktier och andelar som inte redovisas som dotterföretag, intresseföretag eller joint ventures redovisas här. Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i övrigt totalresultat, dock ej sådana som beror på nedskrivningar, ej heller ränta på skuldinstrument och utdelningsintäkter samt valutakursdifferenser på monetära poster vilka redovisas i resultaträkningen. Vid avyttring av tillgången redovisas ackumulerad vinst/förlust, som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, i resultaträkningen.

Finansiella placeringar utgör, beroende på avsikten med innehavet, antingen finansiella anläggningstillgångar om innehavstiden är längre än ett år eller kortfristiga placeringar om de är kortare än ett år.

1.10.4 Andra finansiella skulder

Lån samt övriga finansiella skulder, till exempel leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde. Leverantörsskulder har kort förväntad löptid och värderas utan diskontering till nominellt belopp.

Långfristiga skulder har en förväntad löptid längre än ett år medan kortfristiga skulder har en löptid kortare än ett år.

Konvertibla skuldebrev kan konverteras till aktier genom att motparten utnyttjar sin option att konvertera fordringsrätten till aktier och redovisas som ett sammansatt finansiellt instrument uppdelat på en skulddel och en egetkapitaldel. Skuldens verkliga värde beräknas genom att de framtida betalningsflödena diskonteras med den aktuella marknadsräntan för en liknande skuld, utan rätt till konvertering. Värdet på egetkapitalinstrumentet beräknas som skillnaden mellan emissionslikviden då det konvertibla skuldebrevet gavs ut och det verkliga värdet av den finansiella skulden vid emissionstidpunkten. Eventuell uppskjuten skatt hänförlig till skulden vid emissionstidpunkten avräknas från det redovisade värdet av egetkapitalinstrumentet. Transaktionskostnader i samband med emission av ett sammansatt finansiellt instrument fördelas på skulddelen och egetkapitaldelen proportionellt mot hur emissionslikviden fördelas. Räntekostnaden redovisas i resultaträkningen och beräknas med effektivräntemetoden.

1.11 Derivatinstrument och säkringsåtgärder

ÅF använder i mindre omfattning derivat för att säkra framtida flöden i utländsk valuta. De derivatinstrument som används för säkring av framtida kassaflöden redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Värdeförändringarna redovisas i övrigt totalresultat tills dess att det säkrade flödet träffar resultaträk-

ningen, varvid säkringsinstrumentets ackumulerade värdeförändringar överförs till resultaträkningen för att där möta resultateffekterna från den säkrade transaktionen. De säkrade flödena kan vara både kontrakterade och prognostiserade transaktioner.

För att uppfylla kraven på säkringsredovisning enligt IAS 39 krävs att det finns en entydig koppling till den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats och att effektiviteten kan mätas. Vinst och förluster avseende säkringar redovisas i resultaträkningen vid samma tidpunkt som vinst och förluster redovisas för de poster som säkrats.

1.12 Materiella anläggningstillgångar

1.12.1 Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsulttjänster och juristtjänster. Redovisningsprinciper för nedskrivningar framgår nedan.

Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/-kostnad.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbytet. Reparationer kostnadsföres löpande.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av. Koncernen tillämpar komponentavskrivning vilket innebär att komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen.

1.12.2 Leasade tillgångar

Avseende leasade tillgångar tillämpas IAS 17. Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasagaren, om så ej är fallet är det fråga om operationell leasing.

Tillgångar som förhyrs enligt finansiella leasingavtal har redovisats som tillgång i koncernens balansräkning. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter har redovisats som lång- och kortfristiga skulder. De leasade tillgångarna avskrivs enligt plan medan leasingbetalningarna redovisas som ränta och amortering av skulderna.

Operationell leasing innebär att leasingavgiften kostnadsförs linjärt över löptiden.

1.12.3 Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. De beräknade nyttjandeperioderna är:

IT-utrustning	3 år
Bilar	5 år
Kontorsutrustning	5 år
Kontorsmöbler	10 år
Byggnader (rörelsefastigheter)	40–100 år

forts not 1

Rörelsefastigheten består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består emellertid av flera komponenter vars nyttjandeperioder varierar. Nyttjandeperioderna har bedömts variera mellan 40–100 år på dessa komponenter.

Bedömning av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod görs årligen.

1.13 Immateriella tillgångar

1.13.1 Goodwill

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för rörelseförvärv och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, övertagna skulder samt eventalförpliktelser.

Beträffande goodwill i förvärv som ägt rum före den 1 januari 2004 har koncernen vid övergången till IFRS inte tillämpat IFRS retroaktivt utan det per denna dag redovisade värdet utgör fortsättningsvis koncernens anskaffningsvärde, efter nedskrivningsprövning.

Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och grupper av kassagenererande enheter och testas årligen för nedskrivningsbehov (se redovisningsprinciper 1.14). Goodwill värderas således till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag inkluderas i det redovisade värdet för andelar i intresseföretag.

Vid rörelseförvärv där anskaffningskostnaden understiger nettovärdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt eventalförpliktelser, redovisas skillnaden direkt i resultaträkningen.

1.13.2 Forskning och utveckling

Utgifter för forskning som syftar till att erhålla ny vetenskaplig eller teknisk kunskap redovisas som kostnad då de uppkommer.

Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen, om produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Det redovisade värdet inkluderar utgifter för material, direkta utgifter för löner och indirekta utgifter som kan hänföras till tillgången på ett rimligt och konsekvent sätt. Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

1.13.3 Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar som förvärvas av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar (se nedan) och nedskrivningar (se redovisningsprinciper 1.14).

Nedlagda kostnader för internt genererad goodwill och internt genererade varumärken redovisas i resultaträkningen när kostnaden uppkommer.

1.13.4 Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänför sig. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

1.13.5 Avskrivning

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämda. Goodwill och immateriella tillgångar med en obestämd nyttjandeperiod provas för nedskrivningsbehov årligen eller så snart indikationer uppkommer som tyder på att tillgången ifråga har minskat i värde. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning.

De beräknade nyttjandeperioderna är:

Balanserade utvecklingsutgifter	1–3 år
Förvärvade immateriella tillgångar	1–20 år

1.14 Nedskrivningar

De redovisade värdena för koncernens tillgångar – med undantag för tillgångar för försäljning redovisade enligt IFRS 5 och uppskjutna skattefordringar – provas vid varje balansdag för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Om någon sådan indikation finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. För undantagna tillgångar enligt ovan provas värdet enligt respektive standard.

1.14.1 Nedskrivningsprövning för materiella och immateriella tillgångar samt andelar i dotterföretag och intresseföretag

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången. För en tillgång som inte genererar kassaflöden som är väsentligen oberoende av andra tillgångar beräknas nyttjandevärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör. En nedskrivning görs med det belopp med vilket tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten.

För goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod och immateriella tillgångar som ännu ej är färdiga för användning beräknas återvinningsvärdet årligen.

1.14.2 Nedskrivningsprövning för finansiella tillgångar

Vid varje rapporttillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva bevis på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning. Objektiva bevis utgörs dels av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet, dels av betydande eller utdragen minskning av det verkliga värdet för en investering i en finansiell placering klassificerad som en finansiell tillgång som kan säljas.

Vid nedskrivning av ett eget kapitalinstrument som är klassificerat som en finansiell tillgång som kan säljas omförs tidigare redovisad ackumulerad förlust i eget kapital till resultaträkningen.

Återvinningsvärdet för tillgångar tillhörande kategorin lånefordringar och kundfordringar vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde beräknas som nuvärdet av framtida kassaflöden diskonterade med den effektiva ränta som gällde då tillgången redovisades första gången. Tillgångar med en kort löptid diskonteras inte. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

1.14.3 Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjordes.

Nedskrivningar av lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

Nedskrivningar av eget kapitalinstrument som är klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, vilka tidigare redovisats i resultaträkningen får inte senare återföras via resultaträkningen. Det nedskrivna värdet är det värde från vilket efterföljande omvärderingar görs, vilka redovisas i övrigt totalresultat. Nedskrivningar av räntebärande instrument, klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, återförs över resultaträkningen om det verkliga värdet ökar och ökningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffade efter det att nedskrivningen gjordes.

1.15 Utdelning

Utdelningar redovisas som skuld efter det att bolagsstämman godkänt utdelningen.

1.16 Ersättningar till anställda

1.16.1 Avgiftsbestämda pensionsplaner

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår.

1.16.2 Förmånsbestämda pensionsplaner

Koncernens förpliktelse avseende förmånsbestämda pensionsplaner beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder. Denna ersättning diskonteras till ett nuvärde. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en förstklassig företagsobligation med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. När det inte finns en aktiv marknad för sådana företagsobligationer används istället marknadsräntan på statsobligationer med en motsvarande löptid. Beräkningen utförs av en kvalificerad aktuarie med användande av den så kallade "Projected unit credit" metoden.

Aktuariella antaganden utgörs av företagets bästa bedömning av de olika variabler som bestämmer kostnaderna för att tillhandahålla förmåner. Då aktuariella antaganden används kan det verkliga utfallet avvika

forts not 1

från det uppskattade utfallet, och de aktuariella antagandena förändras från en period till en annan. Dessa skillnader utgör aktuariella vinster och förluster. De kan exempelvis orsakas av en ändrad förväntad livslängd, löneförändringar, förändringar av diskonteringsränta och skillnad mellan verklig och beräknad avkastning på förvaltningstillgångar. Aktuariella vinster och förluster redovisas i övrigt totalresultat för den period då de uppstår. Koncernens nettoskuld, vilken också redovisas i balansräkningen, för respektive förmånsbestämd plan består av nuvärdet av förpliktelsen med avdrag för förvaltningstillgångarnas verkliga värde. Om värdet på förvaltningstillgångar överstiger värdet på förpliktelsen uppstår ett överskott vilket redovisas som en tillgång under övriga långfristiga fordringar.

När ersättningarna i en plan förbättras, redovisas den andel av den ökade ersättningen som hänförs till de anställdas tjänstgöring under tidigare perioder som en kostnad i resultaträkningen linjärt fördelad över den genomsnittliga perioden tills ersättningarna helt är intjänade. Om ersättningen är fullt ut intjänad redovisas en kostnad i resultaträkningen direkt.

När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern redovisas en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt baserat på denna skillnad. Avsättningen eller fordran nuvärdesberäknas ej.

1.16.3 Aktierelaterad ersättning

Genom beslutade aktiesparprogram kan anställda erhålla prestationsrelaterade matchningsaktier för aktier som de själv köpt inom ramen för aktieprogrammen. Antalet matchningsaktier per egen köpt aktie som totalt kan utgå är beroende av att den anställde kvarstår i anställning 3 år efter investeringstillfället, att den anställde inte avyttrat de berörda aktierna samt att övriga i förväg fastställda parametrar uppnås. För dessa aktiesparprogram redovisas lönekostnader för matchningsaktier under intjänandeperioden (3 år) baserat på aktiernas verkliga värde vid tidpunkten för den anställdes köp av aktier inom ramen för programmet. När matchning av aktier sker, ska i vissa länder sociala avgifter betalas för värdet av den anställdes förmån. Under intjänandeperioden görs avsättningar för dessa beräknade sociala avgifter. Återköp av egna aktier för att uppfylla leveransåtagandet enligt utestående aktiesparprogram redovisas i eget kapital.

1.16.4 Ersättningar vid uppsägning

En avsättning redovisas i samband med uppsägningar av personal endast om företaget är bevisligen förpliktigt att avsluta en anställning före den normala tidpunkten eller när ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. För att företaget ska vara förpliktigt att avsluta en anställning krävs bland annat en detaljerad plan som minst innehåller arbetsplats, befattningar och ungefärligt antal berörda personer samt ersättningarna för varje personalkategori eller befattning och tiden för planens genomförande.

1.17 Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

En avsättning för omstrukturering redovisas när koncernen har fastställt en utförlig och formell omstruktureringsplan, och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

1.18 Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuell år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Följande temporära skillnader beaktas inte; för temporär skillnad som uppkommit vid första redovisningen av goodwill, första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktig resultat, vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag där moderföretaget, investeraren eller

samägaren kan styra tidpunkten för återföring av de temporära skillnaderna samt att det är sannolikt att en sådan återföring inte sker inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baseras sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Eventuellt tillkommande inkomstskatt som uppkommer vid utdelning redovisas vid samma tidpunkt som när utdelningen redovisas som en skuld.

1.19 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning

Innebörderna av att en anläggningstillgång klassificerats som innehav för försäljning är att dess redovisade värde kommer att återvinnas i huvudsak genom försäljning och inte genom användning.

Vid första klassificering som innehav för försäljning redovisas anläggningstillgångar till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader.

1.20 Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser)

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas, eller att beloppet med ej tillräcklig tillförlitlighet kan beräknas.

1.21 Resultat per aktie

Beräkningen av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året. Vid beräkningen av resultat per aktie efter utspädning justeras resultatet och det genomsnittliga antalet aktier för att ta hänsyn till effekter av utspädande potentiella stamaktier, vilka under rapporterade perioder härrör från matchningsaktier i sparprogram samt personalkonvertibel.

1.22 Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen, tryckandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag och tillägg som ska göras från IFRS. Skillnaderna mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper

1.22.1 Dotterföretag och intresseföretag

Andelar i dotter- och intresseföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärde metoden. Som intäkt redovisas erhållna utdelningar.

1.22.2 Materiella anläggningstillgångar

Leasade tillgångar

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationell leasing.

1.22.3 Immateriella anläggningstillgångar

Forskning och utveckling

I moderföretaget redovisas samtliga utgifter för utveckling som kostnad i resultaträkningen.

1.22.4 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning

IFRS 5 tillämpas med de undantag som anges i RFR 2. Enligt IFRS 5 ska tillgångar till försäljning redovisas separat i balansräkningen och verksamheter under utveckling redovisas separat i resultaträkningen. Detta överensstämmer dock inte med uppställningsformerna till årsredovisningslagen. Informationen ifråga liksom övrig information som ska framgå enligt IFRS 5, lämnas därför i noter. Vidare tillämpas inte reglerna i IFRS 5, som föreskriver att anläggningstillgångar som innehas för försäljning inte ska skrivas av utan avskrivning sker i enlighet med årsredovisningslagen.

forts not 1

1.22.5 Finansiella garantier

Moderbolagets finansiella garantiavtal består i huvudsak av borgensförbindelser till förmån för dotterföretag och intresseföretag. Finansiella garantier innebär att bolaget har ett åtagande att ersätta innehavaren av ett skuldinstrument för förluster som denne ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalning vid förfall enligt avtalsvillkoren. För redovisning av finansiella garantiavtal tillämpar moderbolaget RFR 2, som innebär en lättad jämfört med reglerna i IAS 39 när det gäller finansiella garantiavtal utställda till förmån för dotterföretag och intresseföretag. Moderbolaget redovisar finansiella garantiavtal som avsättning i balansräkningen när bolaget har ett åtagande för vilket betalning sannolikt erfordras för att reglera åtagandet.

1.22.6 Ersättningar till anställda**Förmånsbestämda pensionsplaner**

I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda pensionsplaner än de som anges i IAS 19. Moderbolaget följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

1.22.7 Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

1.22.8 Koncernbidrag och aktieägartillskott för juridiska personer

RFR 2 uppdaterad i september 2012 ska tillämpas för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2012 eller senare, om inget annat anges vid respektive standard och uttalande. En väsentlig ändring i RFR 2 är att det har införts ny vägledning hur koncernbidrag ska redovisas. Den nya vägledning kring koncernbidrag ska tillämpas för räkenskapsår som börjar 1 januari 2013 eller senare men får tillämpas i förtid.

Vid redovisning av koncernbidrag kan ett företag tillämpa antingen huvudregeln eller alternativregeln. Den valda regeln ska tillämpas konsekvent på samtliga koncernbidrag.

Huvudregeln innebär att:

- Moderföretaget redovisar erhållna koncernbidrag från dotterföretag som finansiell intäkt och lämnade koncernbidrag till dotterföretag redovisas som ökning av andelar i koncernföretag.
- Dotterföretag redovisar erhållna koncernbidrag från moderföretag i eget kapital och även lämnade koncernbidrag till moderföretag redovisas i eget kapital.
- Koncernbidrag som erhålls från systerföretag redovisas i eget kapital och även lämnade koncernbidrag till systerföretag redovisas i eget kapital.

Alternativregeln innebär att såväl erhållna som lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition.

ÅF har valt att tillämpa alternativregeln fr o m 2012.

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras.

2011 års siffror för moderbolaget är justerade, proforma, p g a ändrade regler gällande redovisning av koncernbidrag.

2 Segmentsrapportering

	Industry		Infrastructure		International		Technology		Övrigt och elim. ¹⁾		Koncernen	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Intäkter & Kostnader												
Försäljning till externa kunder	1 625	1 488	1 842	1 486	1 291	1 277	872	861	167	12	5 797	5 124
Övriga rörelseintäkter	1	1	0	0	1	1	0	0	0	5	2	7
Försäljning mellan segment	36	37	50	37	15	31	27	30	-128	-135	—	—
Summa intäkter	1 662	1 526	1 892	1 523	1 307	1 309	899	891	39	-118	5 799	5 131
Rörelsekostnader	-1 463	-1 343	-1 671	-1 395	-1 233	-1 216	-813	-793	-81	96	-5 261	-4 651
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar	-1	-2	-6	-5	-6	-7	0	-1	-6	-3	-19	-18
Avskrivningar materiella anläggningstillgångar	-3	-3	-8	-7	-13	-11	-1	-1	-13	-14	-38	-36
Rörelseresultat	195	178	207	116	55	75	85	96	-61	-39	481	426
Rörelsemarginal, %	11,7	11,7	10,9	7,6	4,2	5,7	9,4	10,8			8,3	8,3
Tillgångar & Skulder												
Immateriella anläggningstillgångar	578	582	819	353	672	669	85	86	2 109	5	4 263	1 695
Materiella anläggningstillgångar	13	11	25	24	164	176	5	5	72	70	279	286
Övriga tillgångar	620	668	858	665	832	900	316	289	348	-380	2 974	2 142
Summa tillgångar	1 211	1 261	1 702	1 042	1 668	1 745	406	380	2 529	-305	7 516	4 123
Eget kapital	105	157	342	300	56	63	89	142	2 830	1 788	3 422	2 450
Summa skulder	1 106	1 104	1 360	742	1 612	1 682	317	238	-301	-2 093	4 094	1 673

Ovanstående historiska siffror är justerade i enlighet med de organisationsförändringar som genomfördes 1 oktober 2012.

¹⁾ Under 2012 ingår omsättning och resultat från det förvärvade bolaget Epsilon för perioden 29 november–31 december i "Övrigt och eliminerar". Fr o m 1 januari 2013 kommer Epsilon att integreras i Division Technology och Division Industry.

Rörelsesegment

Koncernens operativa struktur och den interna rapporteringen till koncernledning och styrelse bygger på en redovisning av divisioner. Syftet är att indela divisionerna med utgångspunkt från kunderna och den egna kompetensen. Försäljningen mellan segment inom koncernen baseras på ett marknadsmässigt internpris, vilket bygger på principen om "arm-längds avstånd" det vill säga mellan parter som är oberoende av varandra, välinför-

merade och med ett intresse av att transaktionerna genomförs.

Alla koncernens operativa tillgångar och skulder har hänförs direkt till divisionen eller fördelats per division. Samma redovisningsprinciper gäller för rörelsesegment som koncernen i övrigt. Det finns inte någon enskild kund vars försäljning uppgår till 10 procent eller mer av koncernens totala försäljning.

Per geografiskt område	Sverige		Utanför Sverige		Summa	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Försäljning till externa kunder	3 950	3 371	1 847	1 753	5 797	5 124
Tillgångar	5 055	2 137	2 461	1 986	7 516	4 123

3 Förvärv av rörelse

Förvärv 2012

ÅF har under 2012 förvärvat samtliga aktier i Sivilingeniörene Munthe-Kaas og Udenes AS och Advansia AS i Norge, VTB i Kristianstad AB, Byggnalys AB, Demikon D-Miljö AB och Epsilon Holding AB i Sverige samt ett antal mindre rörelseförvärv i Sverige och Danmark. Antal anställda i förvärvade företag/rörelser uppgår till 1 941. För mer information avseende årets förvärv, se sidan 58–59.

Effekter av förvärv

Nedan visas förvärvens effekt på koncernens tillgångar och skulder. Förvärvsanalyserna är preliminära då tillgångarna i de förvärvade bolagen ej slutgiltigt har analyserats.

Vid redovisade förvärv har köpeskillingen varit större än bokförda tillgångar i de förvärvade bolagen, vilket medfört att förvärvsanalyserna givit upphov till immateriella tillgångar. Vid förvärv av konsultföretag förvärvas i huvudsak humankapital i form av medarbetarkompetens, varför huvuddelen av förvärvade bolags immateriella tillgångar är att hänföra till goodwill. De övriga immateriella anläggningstillgångar som identifierats i förvärven görs i huvudsak av orderstock och kundrelationer.

Epsilon

Den 18 oktober 2012 offentliggjorde styrelserna för ÅF och Epsilon Holding AB ett samgående mellan ÅF och Epsilon. Samgåendet skapar ett av norra Europas ledande teknikkonsultbolag.

Den preliminära förvärvsanalysen har givit upphov till immateriella tillgångar på sammanlagt 2 094,7 MSEK. Kundrelationer har värderats till 307,2 MSEK och goodwill har värderats till 1 787,5 MSEK. Goodwillvärdena kan hänföras både till medarbetarkompetens och till synergieffekter. De bedömda synergierna uppgår till ett belopp överstigande 100 MSEK.

Enligt upprättat förvärvsavtal med Danir AB rörande förvärvet av Epsilon har en tilläggsköpeskillning avtalats. Tilläggsköpeskillningens storlek är i huvudsak beroende av storleken på EBIT 2014 för ÅF:s divisioner Technology och Industry, i vilka Epsilon kommer att ingå. Tilläggsköpeskillningen ska betalas kontant i februari 2015. ÅFs bedömning är att tilläggsköpeskillningen kommer att uppgå till 500 MSEK.

Tilläggsköpeskillningen kan maximalt uppgå till 1 100 MSEK. Maximal tilläggsköpeskillning utgår under förutsättning att det kombinerade EBIT 2014 i divisionerna Technology och Industry uppgår till 823 MSEK.

Epsilons förvärvade nettotillgångar vid förvärvstidpunkten

2012	Identifierbara tillgångar och skulder	Verkligt värde justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	2,9	307,2	310,1
Materiella anläggningstillgångar	7,2	—	7,2
Kundfordringar och övriga fordringar	699,2	—	699,2
Likvida medel	31,9	—	31,9
Långfristiga avsättningar	–16,0	–67,6	–83,6
Leverantörsskulder och övriga skulder	–530,7	—	–530,7
Netto identifierbara tillgångar och skulder	194,5	239,6	434,1
Koncerngoodwill			1 787,5
Köpeskillning inklusive beräknad tilläggsköpeskillning			2 221,6
Transaktionskostnad			11,0
Avgår:			
Kassa (förvärvad)			31,9
Beräknad tilläggsköpeskillning			500,0
Apportemission			879,9
Netto kassautflöde			820,8

Advansias förvärvade nettotillgångar vid förvärvstidpunkten

2012	Identifierbara tillgångar och skulder	Verkligt värde justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	—	35,4	35,4
Materiella anläggningstillgångar	2,4	—	2,4
Kundfordringar och övriga fordringar	66,4	—	66,4
Likvida medel	66,7	—	66,7
Långfristiga avsättningar	–2,1	–9,9	–12,0
Leverantörsskulder och övriga skulder	–74,5	—	–74,5
Netto identifierbara tillgångar och skulder	58,9	25,5	84,4
Koncerngoodwill			381,7
Köpeskillning inklusive beräknad tilläggsköpeskillning			466,1
Transaktionskostnad			1,8
Avgår:			
Kassa (förvärvad)			66,7
Beräknad tilläggsköpeskillning			80,4
Netto kassautflöde			320,8

Övriga förvärvade företags nettotillgångar vid förvärvstidpunkten

2012	Identifierbara tillgångar och skulder	Verkligt värde justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	—	3,3	3,3
Materiella anläggningstillgångar	2,0	—	2,0
Kundfordringar och övriga fordringar	25,7	—	25,7
Likvida medel	8,5	—	8,5
Långfristiga avsättningar	—	–0,8	–0,8
Leverantörsskulder och övriga skulder	–26,0	—	–26,0
Netto identifierbara tillgångar och skulder	10,2	2,5	12,7
Koncerngoodwill			66,5
Köpeskillning inklusive beräknad tilläggsköpeskillning			79,2
Transaktionskostnad			0,1
Avgår:			
Kassa (förvärvad)			8,5
Beräknad tilläggsköpeskillning			29,7
Netto kassautflöde			41,1

forts not 3

Summa förvärvade företags nettotillgångar vid förvärvstidpunkten

2012	Identifierbara tillgångar och skulder	Verkligt värde justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	2,9	345,9	348,8
Materiella anläggningstillgångar	11,6	—	11,6
Kundfordringar och övriga fordringar	791,3	—	791,3
Likvida medel	107,1	—	107,1
Långfristiga avsättningar	-18,1	-78,3	-96,4
Leverantörsskulder och övriga skulder	-631,2	—	-631,2
Netto identifierbara tillgångar och skulder	263,6	267,6	531,2
Koncerngoodwill			2 235,7
Köpeskilling inklusive beräknad tilläggsköpeskilling			2 766,9
Transaktionskostnad			12,9
Avgår:			
Kassa (förvärvad)			107,1
Beräknad tilläggsköpeskilling ¹⁾			610,1
Apportemission ²⁾			879,9
Netto kassautflöde			1 182,7

¹⁾ Avtalade tilläggsköpeskillingar i de förvärvade företagen är hänförliga till resultatutvecklingen i respektive företag under de kommande två till tre åren. Total tilläggsköpeskilling för de förvärvade företagen kan maximalt utgå med 1 287 MSEK.

²⁾ Apportemissionen är fastställd till 5 985 915 aktier värderade till kursen vid förvärvstidpunkten, 147 kronor per aktie.

Förvärvade företag/rörelser har under året bidragit till koncernens intäkter med 326 MSEK och till rörelseresultatet med 34 MSEK.

Om ovanstående förvärv hade genomförts den 1 januari 2012 skulle koncernens intäkter ha varit 8 108 MSEK och rörelseresultatet 719 MSEK per 2012-12-31.

Förvärv 2011

ÅF har under 2011 förvärvat Elektroprojektering Uppsala, Eriksson Sprinklerkonsult, CityPlan spol s.r.o. och Oy Vesirakentaja. Antalet anställda i förvärvade företag/rörelser uppgår till 86.

Summa förvärvade företags nettotillgångar vid förvärvstidpunkten

2011	Identifierbara tillgångar och skulder	Verkligt värde justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	0,3	1,2	1,5
Materiella anläggningstillgångar	1,5	—	1,5
Kundfordringar och övriga fordringar	8,9	—	8,9
Likvida medel	6,2	—	6,2
Långfristiga avsättningar	—	-0,2	-0,2
Leverantörsskulder och övriga skulder	-5,7	—	-5,7
Netto identifierbara tillgångar och skulder	11,2	1,0	12,2
Koncerngoodwill			21,9
Innehav utan bestämmande inflytande			-0,9
Köpeskilling inklusive beräknad tilläggsköpeskilling			33,1
Avgår:			
Kassa (förvärvad)			6,2
Beräknad tilläggsköpeskilling ¹⁾			7,8
Netto kassautflöde			19,1

¹⁾ Avtalade tilläggsköpeskillingar i de förvärvade företagen är hänförliga till resultatutvecklingen i respektive företag under de kommande två till tre åren. Total tilläggsköpeskilling för de förvärvade företagen kan maximalt utgå med 8 MSEK.

Om ovanstående förvärv hade genomförts den 1 januari 2011 skulle koncernens intäkter ha varit 5 158 MSEK och rörelseresultatet 427 MSEK per 2011-12-31.

4 Övriga rörelseintäkter

Koncernen	2012	2011
Valutakursvinst	2,0	2,5
Resultat vid avyttring av anläggningstillgångar	0,4	4,2
	2,4	6,7

Övriga rörelseintäkter på 127,5 (113,5) MSEK i moderbolaget avser vidarefaktureringskostnader till framförallt dotterbolagen.

5 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
<i>Revisionsbolaget Ernst & Young</i>				
Revisionsuppdrag	4,3	3,7	0,8	0,7
Skatterådgivning	0,1	0,1	—	—
Andra uppdrag	4,3	0,7	3,6	0,3
	8,7	4,5	4,4	1,0
<i>Övriga revisorer</i>				
Revisionsuppdrag	0,4	0,5	—	—
Skatterådgivning	—	0,3	—	0,1
Andra uppdrag	0,9	0,2	0,6	—
	1,3	1,0	0,6	0,1

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

6 Anställda och personalkostnader

De sammanlagda ersättningarna ingår i resultaträkningen under rubriken personalkostnader.

Genomsnittligt antal årsanställda, med fördelning på kvinnor och män

Moderbolaget	2012		2011	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Sverige	52	22	55	21
Dotterföretagen				
Sverige	575	2 753	515	2 512
Finland	40	172	37	168
Norge	34	107	25	85
Danmark	19	108	14	94
Schweiz	54	153	45	149
Tjeckien	36	139	15	109
Ryssland	199	148	186	134
Estland	6	27	6	26
Litauen	6	26	6	23
Spanien	13	19	12	22
Turkiet	3	17	2	13
Indien	11	43	9	48
Övriga	9	17	4	29
Koncernen totalt	1 057	3 751	933	3 434
Totalt genomsnittligt antal årsanställda		4 808		4 367
Intresseföretagen, totalt		30		30
Totalt genomsnittligt antal årsanställda inklusive intresseföretag		4 838		4 397

Könsfördelning i styrelsen och koncernledning

Koncernen	Andel kvinnor, %	
	2012	2011
Styrelsen	30	38
Koncernledning	20	20

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

Koncernen	2012		2011	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Styrelsen och ledande befattningshavare	31,1	16,1	26,8	14,3
(varav årlig rörlig ersättning)	6,1	—	5,1	—
(varav pensionskostnader) ¹⁾	—	6,7	—	6,5
Övriga anställda	2 278,9	832,8	2 016,6	741,2
(varav årlig rörlig ersättning)	107,7	—	58,1	—
(varav pensionskostnader) ¹⁾	—	274,0	—	249,9
	2 310,0	848,8	2 043,4	755,5

¹⁾ Inklusive lagstadgade avgifter.

Moderbolaget	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Styrelse och verkställande direktör	9,5	4,6	8,5	4,5
(varav årlig rörlig ersättning)	2,2	—	1,7	—
(varav pensionskostnader) ¹⁾	—	1,6	—	1,8
Övriga anställda	41,4	21,0	40,4	22,6
(varav årlig rörlig ersättning)	5,5	—	3,2	—
(varav pensionskostnader) ¹⁾	—	8,4	—	9,9
	51,0	25,6	48,9	27,1

¹⁾ Inklusive lagstadgade avgifter.

Ersättningar till ledande befattningshavare

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare för året framgår av sidan 61.

Ersättning till styrelsen fastställd av årsstämman 2012

Vid bolagsstämman den 7 maj 2012 beslutades om en ersättning för styrelsearbetet 2012 på sammanlagt 1 850 000 kronor. Ordförande erhöi 450 000 kronor och styrelseledamöter som inte är anställda i koncernen erhöi 200 000 kronor var.

Vidare beslutades att arvode för utskottsarbete ska utgå med 45 000 kronor till respektive utskottsmedlem i revisionsutskottet och med 45 000 kronor till respektive utskottsmedlem i ersättningsutskottet som inte är anställd i koncernen samt att arvode ska utgå med 90 000 kronor till revisionsutskottets ordförande och 75 000 kronor till ersättningsutskottets ordförande. Sammanlagt utgår ersättning till styrelsen med 2 195 000 kronor, varav 1 850 000 kronor för ordinarie styrelsearbete och 345 000 kronor för utskottsarbete. Vid extra bolagsstämma den 19 november 2012 valdes Dan Olofsson och Johan Glennmo till nya styrelseledamöter i ÄF, till vilka det utgätt styrelsearvode på sammanlagt 33 400 kronor.

Ersättning till styrelsen under 2012

Ersättning till styrelse betalas kvartalsvis. Det medför att två kvartal avser styrelsearvode som beslutades på ordinarie bolagsstämma 2011 och två kvartal avser arvoden som beslutades på ordinarie stämma 2012.

Under 2012 kostnadsfördes totalt ett styrelsearvode i moderbolaget på 2 205 900 (2 150 000) kronor. Ersättning till arbetstagarrepresentanterna har dessutom utgått med totalt 40 000 (40 000) kronor.

Avtal om framtida pensionsutfästelser/avgångsvederlag finns varken för styrelsens ordförande eller övriga styrelseledamöter.

Upplysningar avseende ersättningar till styrelseledamöter 2012

Arvode i SEK

Ledamot	Styrelse	Utskott	Totalt
Ulf Dinkelspiel	450 000	107 500	557 500
Patrik Enblad	100 000	—	100 000
Johan Glennmo	16 700	—	16 700
Eva-Lotta Kraft	200 000	45 000	245 000
Anders Narvinger	200 000	40 000	240 000
Björn O. Nilsson	200 000	—	200 000
Dan Olofsson	16 700	—	16 700
Joakim Rubin	100 000	—	100 000
Kristina Schauman	100 000	45 000	145 000
Helena Skåntorp	100 000	45 000	145 000
Anders Snell	200 000	—	200 000
Lena Treschow Torell	200 000	40 000	240 000
Totalt	1 883 400	322 500	2 205 900

forts not 6

Upplysningar avseende ersättningar till styrelseledamöter 2011

Arvode i SEK

Ledamot	Styrelse	Utskott	Totalt
Ulf Dinkelspiel	450 000	95 000	545 000
Patrik Enblad	200 000	—	200 000
Eva-Lotta Kraft	200 000	45 000	245 000
Anders Narvinger	100 000	17 500	117 500
Björn O. Nilsson	200 000	—	200 000
Jon Risfelt	100 000	17 500	117 500
Helena Skåntorp	200 000	90 000	290 000
Anders Snell	200 000	—	200 000
Lena Treschow Torell	200 000	35 000	235 000
Totalt	1 850 000	300 000	2 150 000

Verkställande direktören/Koncernchefen

Årlig rörlig ersättning baseras på koncernens resultat samt ett antal i förväg fastställda mål och kan uppgå till högst 65 procent av den fasta grundlönen. Den fasta grundlönen för 2012 uppgår till 4,3 (4,1) MSEK. Förmån av tjänstebil tillkommer.

För verkställande direktören i moderbolaget gäller en uppsägningstid från företagets sida på två år. Från verkställande direktörens sida gäller en uppsägningstid på sex månader. VD:s pensionsålder är 60 år. VD:s pension är avgiftsbestämd och det avsätts årligen ett belopp motsvarande 35 procent av respektive års grundlön. Under uppsägningstiden utgår oförändrad lön. Arbetsplikt under uppsägningstiden kan förekomma under maximalt ett år.

Koncernledning, exklusive verkställande direktören

Koncernledningen består av nio (nio) personer exklusive verkställande direktören. Under första halvåret bestod koncernledningen av tio personer exklusive verkställande direktören. Efter omorganisation återgick antalet till nio.

Den årliga rörliga ersättningen kan uppgå till högst 60 procent av den fasta grundlönen. Bland koncernledningens förmåner tillkommer tjänstebil.

För koncernledningen gäller en uppsägningstid från företagets sida på normalt 12 månader. Under uppsägningstiden utgår oförändrad lön. Uppsägningstiden från den enskildes sida uppgår till sex månader. Pensionsåldern för koncernledningen är 65 år.

En av koncernledningens medlemmar har pensionsvillkor som följer ITP-planen. Övriga har avgiftsbestämd pension där ett belopp motsvarande 30 procent av grundlönen avsätts årligen.

ÅF har inga utestående pensionsförpliktelser till nuvarande och tidigare styrelse och verkställande direktörer.

Beredning och beslutsprocess

Ersättningar till verkställande direktören för verksamhetsåret 2012 har beslutats av styrelsen på förslag från styrelsens ersättningsutskott. Ersättningar till övriga ledande befattningshavare har beslutats av verkställande direktören i samråd med ersättningsutskottet.

Årlig rörlig ersättning

Inom ÅFs divisioner finns olika system för rörlig ersättning till medarbetarna. Ersättningen kan antingen vara baserad på divisionens resultat eller vara kopplad direkt till den personliga prestationen.

För att skapa en tydlig koppling till medarbetarnas betydelse för koncernens resultat på både kort och lång sikt finns en koncernbonus. Modellen bygger på att en del av den vinst som genereras på koncernnivå årligen delas ut som likvärdiga bonusersättningar till medarbetare i alla delar av koncernen.

Långsiktig rörlig ersättning**Prestationsrelaterat Aktiesparprogram****Generella förutsättningar**

Prestationsrelaterat aktiesparprogram för nyckelpersoner infördes för första gången på ÅF under 2008. Pågående aktiesparprogram per balansdagen avser 2010, 2011 och 2012 års program.

Syftet med programmen är att stimulera medarbetare till fortsatt lojalitet och fortsatt goda prestationer. Vidare görs bedömningen att incitamentsprogrammen ökar koncernens attraktivitet som arbetsgivare.

För att vara delaktig i programmen ställs krav på att den anställda investerar egna pengar. Anställda som deltar i Prestationsrelaterat Aktieprogram kan spara ett belopp motsvarande maximalt 5 procent av sin fasta lön. Högre chefer, inklusive koncernledningen, har valts ut och tilldelas fyra, fem eller sex aktier (resultatmatchningsaktier) för varje sparaktie som köpts inom aktiesparprogrammen. För prestationsmatchning måste dessutom nyckelpersonen i fråga uppfylla kravet att ha varit anställd under hela treårsperioden räknat från startpunkten för respektive program.

För prestationsmatchning krävs att ÅFs genomsnittliga årliga procentuella ökning av vinst per aktie uppfyller vissa mål, se tabell för resp aktiesparprogram. Basvärdet för beräkningen av ökningen av vinst per aktie skall utgöras av summan av vinst per aktie för de fyra tidigare kvartalen närmast ett nytt aktiesparprogram implementering.

Innan antalet prestationsaktier, som ska matchas, slutligen bestäms, ska styrelsen pröva om prestationsmatchningen är rimlig i förhållande till bolagets finansiella resultat och ställning, förhållanden på aktiemarknaden och i övrigt, samt om styrelsen bedömer att så inte är fallet, reducera antalet prestationsaktier som ska matchas till det lägre antal aktier som styrelsen bedömer lämpligt.

Resultatmålen kan inte omprövas efter den treåriga resultatperiodens slut. Om minimieresultatet inte uppnåtts sker ingen tilldelning av prestationsmatchningsaktier.

Utöver prestationsmatchningen kommer den anställda att tilldelas ett antal aktier av serie B vederlagsfritt, motsvarande det antal som sparats.

Kostnaden är beräknad och redovisad som en periodisering av en linjärt uppskattad kostnad under tre år för respektive program.

	Aktiesparprogram (PSP)			Totalt
	2010	2011	2012	
Basvärde vinst per aktie, kronor ¹⁾	7,03	7,76	9,87	
Mål för genomsnittlig årlig ökning av vinst per aktie, %	5–15	5–15	5–15	
Antal deltagare vid tilldelning	98	95	19	
Tilldelning av matchningsaktie, antal ²⁾	0–4	0–4	0–4	
	0–5	0–5	0–5	
	0–6	0–6	E/T	
Tilldelning av antal aktier vederlagsfritt per sparad aktie	1	1	1	
Maximalt antal matchningsaktier	152 000	163 000	34 000	349 000
Maximal utspädning av vinst per aktie, %	0,4	0,4	0,1	0,9
Årets avsättning, MSEK	8,8	9,0	1,1	18,9
Akkumulerad avsättning, MSEK	21,5	13,9	1,1	36,5
Minimikostnad, MSEK	4,9	5,3	1,3	11,5
Maximikostnad, MSEK	25,9	27,8	6,4	60,1
Sparperiod	juli 2010– juni 2011	juli 2011– juni 2012	juli 2012– juni 2013	
Slutdatum	juni 2013	juni 2014	juni 2015	

¹⁾ Summa för fyra kvartal fram till den 30 juni planåret.

²⁾ Högre chefer kan få rätt till prestationsmatchning av upp till fyra aktier, koncernledningen upp till fem aktier och verkställande direktören upp till sex aktier för varje inköpt aktie.

forts not 6

Kostnader för ersättningar till den verkställande direktören och övriga medlemmar i koncernledningen

	2012			2011		
	Verkställande direktören	Övriga medlemmar i koncernledningen	Totalt	Verkställande direktören	Övriga medlemmar i koncernledningen	Totalt
Lön inkl traktamente	4,4	15,6	20,0	4,1	13,6	17,7
Avsättningar för årlig rörlig ersättning intjänad under innevarande år	2,2	3,8	6,1	1,7	3,4	5,1
Avsättningar för långsiktig rörlig ersättning	0,8	2,1	2,8	0,6	1,3	1,9
Pensionskostnader ¹⁾	1,6	5,1	6,7	1,8	4,7	6,5
Övriga sociala kostnader	2,5	6,4	8,9	2,0	5,1	7,2
Totalt	11,5	33,0	44,5	10,3	28,1	38,4

¹⁾ Inklusive lagstadgade avgifter.**7 Övriga rörelsekostnader**

Koncernen	2012	2011
Valutakursförluster	3,5	4,1
	3,5	4,1

Övriga rörelsekostnader på 124,4 (122,6) MSEK i moderbolaget avser hyreskostnader.

8 Finansnetto

Koncernen	2012	2011
Ränteintäkter ¹⁾	13,2	11,9
Valutakursvinster	3,8	5,3
Finansiella intäkter	16,9	17,2
Räntekostnader ¹⁾	-9,8	-10,6
Övriga finansiella kostnader	-4,9	-1,1
Valutakursförluster	-6,1	-6,2
Finansiella kostnader	-20,8	-17,9
Finansnetto	-3,9	-0,7

Moderbolaget	2012	2011
Ränteintäkter, koncernföretag	1,5	0,5
Ränteintäkter	1,6	0,6
Valutakursvinster	2,2	2,5
Utdelningar från koncern- och intresseföretag	134,4	58,0
Finansiella intäkter	139,7	61,6
Räntekostnader, koncernföretag	-2,4	-3,6
Räntekostnader ¹⁾	-10,4	-5,2
Valutakursförluster	-3,1	-3,8
Finansiella kostnader	-15,9	-12,6
Finansnetto	123,8	49,0

¹⁾ Inkluderar ränta på pensionsavsättningar.

2011 års siffror är justerade pga ändrade regler gällande redovisning av koncernbidrag.

9 Bokslutsdispositioner

Moderbolaget	2012	2011
Skillnad mellan redovisad avskrivning och avskrivning enligt plan	-5,5	-1,1
Erhållna koncernbidrag	434,2	396,5
Lämnade koncernbidrag	-1,7	-4,4
Avsättning till periodiseringsfond	-91,3	—
	335,7	391,0

2011 års siffror är justerade pga ändrade regler gällande redovisning av koncernbidrag.

10 Resultat per aktie

SEK	Före utspädning		Efter utspädning	
	2012	2011	2012	2011
Resultat per aktie	10,13	9,07	10,02	9,02

Beräkningen av de täljare och nämnare som använts i ovanstående beräkningar av resultat per aktie anges nedan.

Resultat per aktie före utspädning

Beräkningen av resultat per aktie för 2012 har baserats på årets resultat hänförligt till moderbolagets stamaktieägare uppgående till 345,0 (306,0) MSEK och på ett vägt genomsnittligt antal utestående aktier under 2012 uppgående till 34 065 811 (33 757 373).

Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier, före utspädning

	2012	2011
Totalt antal stamaktier 1 januari	33 675 002	33 775 002
Effekt av återköp av egna aktier	-108 017	-17 629
Effekt av apportemission	498 826	—
Vägt genomsnittligt antal stamaktier under året, före utspädning	34 065 811	33 757 373

Resultat per aktie efter utspädning

För beräkning av resultat per aktie efter utspädning justeras det vägda antalet utestående stamaktier för utspädningseffekten av samtliga utestående potentiella stamaktier. Vid beräkning av resultat per aktie efter utspädning har utestående stamaktier justerats för en potentiell utspädningseffekt för aktier i utestående aktiesparprogram samt personalkonvertibel.

forts not 10

Resultat hänförligt till moderbolagets stamaktieägare, efter utspädning

	2012	2011
Resultat hänförligt till moderbolagets stamaktieägare	345,0	306,0
Återläggning av räntekostnader för personalkonvertibel	1,8	—
	346,8	306,0

Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier, efter utspädning

	2012	2011
Vägt genomsnittligt antal stamaktier under året, före utspädning	34 065 811	33 757 373
Effekt av utestående aktiesparprogram	303 174	174 446
Effekt av utestående personalkonvertibel	241 223	—
Vägt genomsnittligt antal stamaktier under året, efter utspädning	34 610 208	33 931 819

11 Immateriella anläggningstillgångar

Koncernen	Goodwill	Utvecklings- utgifter	Övriga immateriella tillgångar	Total
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående balans 2011-01-01	1 628,7	12,6	87,4	1 728,7
Rörelseförvärv	21,9	0,1	2,8	24,8
Förändring av tilläggsköpeskilling	4,5	—	—	4,5
Anskaffningar	—	0,8	5,2	6,0
Avyttringar och utrangeringar	—	-8,3	-7,9	-16,2
Valutakursdifferenser	-1,2	—	-0,3	-1,5
Utgående balans 2011-12-31	1 653,9	5,2	87,2	1 746,3
Ingående balans 2012-01-01	1 653,9	5,2	87,2	1 746,3
Rörelseförvärv	2 235,7	2,9	345,9	2 584,5
Förändring av tilläggsköpeskilling och successiva förvärv ¹⁾	4,0	—	0,9	4,9
Anskaffningar	—	0,5	12,7	13,2
Avyttringar och utrangeringar	—	—	-2,2	-2,2
Valutakursdifferenser	-15,0	-0,1	-0,7	-15,8
Utgående balans 2012-12-31	3 878,6	8,5	443,8	4 331,0
Ackumulerade av- och nedskrivningar				
Ingående balans 2011-01-01	-2,7	-9,9	-39,1	-51,7
Rörelseförvärv	—	-0,1	-1,4	-1,5
Avskrivningar	—	-0,9	-16,6	-17,5
Avyttringar och utrangeringar	—	8,2	11,2	19,4
Valutakursdifferenser	—	0,0	0,2	0,2
Utgående balans 2011-12-31	-2,7	-2,8	-45,7	-51,1
Ingående balans 2012-01-01	-2,7	-2,8	-45,7	-51,1
Rörelseförvärv	—	—	—	0,0
Avskrivningar	—	-1,2	-18,4	-19,6
Avyttringar och utrangeringar	—	—	2,1	2,1
Valutakursdifferenser	—	0,1	1,0	1,1
Utgående balans 2012-12-31	-2,7	-3,9	-61,0	-67,6
Redovisade värden				
Per 2011-01-01	1 626,0	2,7	48,3	1 677,0
Per 2011-12-31	1 651,2	2,5	41,5	1 695,2
Per 2012-01-01	1 651,2	2,5	41,5	1 695,2
Per 2012-12-31	3 875,9	4,6	382,8 ²⁾	4 263,4

¹⁾ Förändring av tilläggsköpeskilling avser förvärv gjorda före 2010.²⁾ 307,2 MSEK avser värdet på kundrelationer som har identifierats i samband med förvärvet av Epsilon.

forts not 11

Koncernen

Koncernens immateriella tillgångar härrör i huvudsak från rörelseförvärv. Dessa förvärvade immateriella tillgångar består till stor del av goodwill, eftersom det i huvudsak är humankapitalet i form av medarbetarkompetens som utgör värdet i konsultföretag. Övriga immateriella tillgångar som identifierats i samband med förvärv är bland annat orderstock, kundstock och referensobjekt. Nyttjandeperioden för dessa övriga immateriella tillgångar är 1 till 20 år.

Goodwill och övriga immateriella tillgångar har fördelats på lägst identifierbara kassagenererande enhet. Prövning av nedskrivningsbehov av goodwill och övriga immateriella tillgångar sker årligen, under fjärde kvartalet eller när indikationer om nedskrivningsbehov föreligger genom att förväntat framtida kassaflöde diskonteras med en vägd genomsnittlig kapitalkostnad per kassagenererande enhet. Nuvärdet av kassaflödena, nyttjandevärdet, jämförs med bokfört värde inklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar.

Vid beräkning av kassagenererande enheters nyttjandevärde har flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar gjorts. Ändringar av dessa antaganden och uppskattningar skulle kunna ha effekt på goodwills redovisade värde.

Använda prognoser avseende framtida kassaflöde baseras på den prognos som fastställts av företagsledningen för nästkommande år kompletterad med en individuell bedömning av ytterligare fyra år. Därutöver har beräkningen baserats på en långsiktig årlig tillväxttakt på 2 procent.

Den vägda kapitalkostnaden baseras på antaganden om genomsnittlig ränta på 10-åriga statsobligationer samt företagsspecifik riskfaktor och betavärde. Koncernens genomsnittliga kapitalkostnad, diskonteringsräntan, för 2012 har beräknats till 11 (12) procent före skatt och 8 (9) procent efter skatt. De prognostiserade kassaflödena har nuvärdeberäknats. Slutsatsen av denna prövning är att det inte föreligger nedskrivningsbehov eftersom nyttjandevärdena överstigit bokfört värde inklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar. Det är företagsledningens bedömning att inga rimligt möjliga förändringar i viktiga antaganden för kassagenererande enheter skulle leda till nedskrivningsbehov.

Diskonteringsräntan varierar mellan kassagenererande enheter, se tabell nedan.

Land	Division	Diskonteringsränta före skatt, %	Diskonteringsränta efter skatt, %	Långsiktig årlig tillväxt, %
Finland inkl Baltikum ¹⁾	International	13,0	9,8	2
Ryssland	International	17,0	13,6	2
Schweiz	International	9,0	7,2	2
Spanien	International	11,0 ²⁾	7,8	2
Sverige	Technology/ Övrigt	10,5	8,2	2
Sverige inkl Norge och Danmark ¹⁾	Industry	10,5	8,2	2
Sverige inkl Norge och Danmark ¹⁾	Infrastructure	10,5	8,2	2
Tjeckien	International	11,0	8,9	2

¹⁾ Verksamheten är integrerad, varför dessa länder tillsammans bedöms vara den lägsta kassagenererande enheten.

²⁾ ÅF-koncernens räntesats har använts som diskonteringsränta då det spanska företaget agerar på en global marknad.

Vid utgången av 2012 uppgick goodwill till 3 875,9 (1 651,2) MSEK, varav 2 724,0 (885,2) MSEK är relaterat till Sverige.

Det bokförda värdet av goodwill fördelas enligt följande:

Division	2012	2011
Industry	572,6	575,9
Infrastructure	767,7	334,1
International	661,3	656,8
Technology	84,4	84,4
Övrigt (i huvudsak Epsilon) ¹⁾	1 789,9	—
Totalt	3 875,9	1 651,2

¹⁾ From 1 januari 2013 kommer Epsilon att integreras i division Technology och division Industry. Goodwill avseende förvärv av Epsilon på totalt 1 787,5 MSEK kommer att fördelas med 1 483,6 MSEK till division Technology och 303,9 MSEK till division Industry.

Moderbolaget

Immateriella tillgångar

Akkumulerade anskaffningsvärden

Ingående balans 2011-01-01	6,8
Anskaffningar	2,8
Utgående balans 2011-12-31	9,6

Ingående balans 2012-01-01	9,6
Anskaffningar	8,7
Utgående balans 2012-12-31	18,4

Akkumulerade av- och nedskrivningar

Ingående balans 2011-01-01	-2,1
Avskrivningar	-2,6
Utgående balans 2011-12-31	-4,7

Ingående balans 2012-01-01	-4,7
Avskrivningar	-4,2
Utgående balans 2012-12-31	-8,9

Redovisade värden

Per 2011-01-01	4,7
Per 2011-12-31	4,9

Per 2012-01-01	4,9
Per 2012-12-31	9,4

12 Materiella anläggningstillgångar

Koncernen	Inventarier, verktyg och installationer	Byggnader och mark	Total
Anskaffningsvärde			
Ingående balans 2011-01-01	198,8	177,4	376,2
Rörelseförvärv	3,3	1,0	4,3
Anskaffningar	42,0	—	42,0
Avyttringar och utrangeringar	-72,4	4,2	-68,2
Valutakursdifferenser	-0,4	2,8	2,5
Utgående balans 2011-12-31	171,4	185,4	356,9
Ingående balans 2012-01-01	171,4	185,4	356,9
Rörelseförvärv	35,5	4,4	39,8
Anskaffningar	30,0	—	30,0
Avyttringar och utrangeringar	-15,5	-1,7	-17,2
Valutakursdifferenser	-1,4	-5,7	-7,1
Utgående balans 2012-12-31	219,9	182,4	402,3
Av- och nedskrivningar			
Ingående balans 2011-01-01	-68,1	-15,4	-83,5
Rörelseförvärv	-2,7	—	-2,7
Avskrivningar	-32,6	-4,5	-37,1
Avyttringar och utrangeringar	60,9	-8,5	52,4
Valutakursdifferenser	0,3	-0,2	0,1
Utgående balans 2011-12-31	-42,2	-28,7	-70,9
Ingående balans 2012-01-01	-42,2	-28,7	-70,9
Rörelseförvärv	-24,3	-3,9	-28,2
Avskrivningar	-33,6	-4,4	-38,0
Avyttringar och utrangeringar	11,9	0,5	12,4
Valutakursdifferenser	0,8	0,9	1,7
Utgående balans 2012-12-31	-87,5	-35,5	-123,0
Redovisade värden			
Per 2011-01-01	130,7	162,0	292,7
Per 2011-12-31	129,2	156,7	285,9
Per 2012-01-01	129,2	156,7	285,9
Per 2012-12-31	132,4	146,9	279,3

Koncernen

Finansiell leasing

Inventarier som innehas under finansiella leasingavtal ingår i koncernen med ett redovisat värde om 12,1 (11,5) MSEK.

Under kort- respektive långfristiga skulder i koncernens balansräkning redovisas framtida betalningar avseende skuldförda leasingförpliktelser.

Se även not 17 Skulder till kreditinstitut.

Moderbolaget	Inventarier, verktyg och installationer
Anskaffningsvärde	
Ingående balans 2011-01-01	104,9
Anskaffningar	11,6
Utgående balans 2011-12-31	116,6
Ingående balans 2012-01-01	116,6
Anskaffningar	6,2
Utgående balans 2012-12-31	122,8
Avskrivningar	
Ingående balans 2011-01-01	-49,5
Avskrivningar	-10,0
Utgående balans 2011-12-31	-59,5
Ingående balans 2012-01-01	-59,5
Avskrivningar	-9,4
Utgående balans 2012-12-31	-68,9
Redovisade värden	
Per 2011-01-01	55,4
Per 2011-12-31	57,1
Per 2012-01-01	57,1
Per 2012-12-31	53,8

13 Andelar i intresseföretag

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Redovisat värde vid årets ingång	5,3	5,9	7,3	7,3
Andelar i intresseföretagets resultat efter skatt	0,7	-0,6	—	—
Omräkningsdifferens	-0,1	—	—	—
Redovisat värde vid årets utgång	5,9	5,3	7,3	7,3

Nedan specificeras intressebolagens totala intäkter, resultat, tillgångar och skulder.

Intresseföretag 2012		Land	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget kap	Ägd andel i %
ÅF-Incepal S.A		Spanien	20,0	0,1	33,1	22,7	10,4	47
FEM Consult I/S		Danmark	26,8	0,9	6,2	5,2	0,9	50
Intresseföretag 2011		Land	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget kap	Ägd andel i %
ÅF-Incepal S.A		Spanien	21,5	-1,2	30,8	20,1	10,7	47

14 Finansiella placeringar

Finansiella tillgångar som är anläggningstillgångar

Koncernen	2012	2011
Onoterade aktier och andelar	0,7	0,7
Valutaderivat	0,1	0,2
	0,8	0,9

Specifikation av årets förändring i bokförda värden

Koncernen	2012	2011
Ingående bokfört värde	0,9	0,7
Anskaffningar	—	0,2
Avyttringar/nedskrivningar	-0,1	—
Omräkningsdifferens	0,0	—
Utgående bokfört värde	0,8	0,9

15 Förutbetalda kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Hyra	45,2	35,5	35,2	32,3
Support- och underhållsavtal	13,3	2,7	5,5	0,4
Övrigt	29,8	30,0	10,4	13,1
	88,3	68,2	51,1	45,8

16 Eget kapital

Koncernen

Det totala antalet aktier per 2012-12-31 fördelas på 1 608 876 aktier av serie A (10 röster per aktie) och 38 436 041 serie B (1 röst per aktie). Den 29 november genomfördes en riktad apportemission på totalt 5 985 915 aktier av serie B. Innehavare av stamaktier är berättigade till utdelning som fastställs årligen på årsstämman. Alla aktier har samma rätt till bolagets kvarvarande nettotillgångar. Till följd av återköp av egna aktier i enlighet med bemyndigande av årsstämman, innehar ÅF AB per 31 december 2012

1 022 782 B-aktier i eget förvar. Dessa är ej utdelningsberättigade. Under januari 2013 har 558 782 egna B-aktier dragits in. De utdelningar som betalades ut under 2012 och 2011 uppgick till 168,0 MSEK (5,00 kronor per aktie) respektive 135,1 MSEK (4,00 kronor per aktie). På årsstämman den 26 april 2013 kommer en utdelning avseende år 2012 på 5,50 kronor per aktie, totalt 214,6 MSEK att föreslås. Den föreslagna utdelningen har inte redovisats i dessa finansiella rapporter.

Aktiernas kvotvärde för 2012 är 5 (5) kronor.

Reserver Koncernen	Omräkningsreserv	Säkringsreserv	Summa reserver
Ingående balans per 2011-01-01	80,2	1,7	81,9
Årets valutakursdifferenser	-0,1		-0,1
Kassaflödessäkringar		-1,8	-1,8
Skatt		0,3	0,3
Utgående balans per 2011-12-31	80,1	0,2	80,3
Ingående balans per 2012-01-01	80,1	0,2	80,3
Årets valutakursdifferenser	-25,7		-25,7
Kassaflödessäkringar		0,8	0,8
Skatt		-0,2	-0,2
Utgående balans per 2012-12-31	54,4	0,9	55,3

Övrigt tillskjutet kapital

Avser eget kapital som är tillskjutet från ägarna. Här ingår överkursfonder som förts över till reservfond per den 31 december 2005. Avsättningar till överkursfond från den 1 januari 2006 och framöver redovisas också som tillskjutet kapital.

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor.

Säkringsreserv

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförbart till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat

I balanserade vinstmedel inklusive årets resultat ingår intjänade vinstmedel i moderbolaget och dess dotterföretag och intresseföretag. Tidigare avsättningar till reservfond, exklusive överförda överkursfonder, ingår i denna eget kapitalpost.

Moderbolaget

Bundna fonder

Bundna fonder får inte minskas genom vinstutdelning.

Reservfond

Syftet med reservfonden är att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust. Från och med 2006 är det inte längre obligatoriskt att göra avsättningar till reservfonden.

Fritt eget kapital

Fond för verkligt värde

Fond för verkligt värde innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförbart till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

Överkursfond

När aktier emitteras till överkurs, det vill säga för aktierna ska betalas mer än aktiernas kvotvärde, ska ett belopp motsvarande det erhållna beloppet utöver kvotvärdet på aktierna, föras till överkursfonden. Överkursfonder hänförliga till transaktioner före 2006-01-01 har förts över till reservfond. Överkursfonder som uppstår efter detta datum redovisas som fritt eget kapital.

Balanserade vinstmedel

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfondsavsättning och efter att en eventuell vinstutdelning lämnats. Utgör tillsammans med årets resultat och eventuell fond för verkligt värde summa fritt eget kapital, det vill säga det belopp som finns tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

17 Skulder till kreditinstitut

Noten innehåller information om företagets avtalsmässiga villkor avseende räntebärande skulder.

Koncernen	2012	2011
Långfristiga skulder		
Banklån	730,6	44,8
Finansiella leasingskulder	5,3	4,7
	735,9	49,5
Kortfristiga skulder		
Banklån	434,3	12,8
Finansiella leasingskulder	6,8	6,7
	441,1	19,6

För mer information om företagets ränterisk och risk för valutakursförändringar hänvisas till not 24.

Moderbolaget	2012	2011
Långfristiga skulder		
Banklån	700,0	—
	700,0	—
Kortfristiga skulder		
Banklån	427,0	—
	427,0	—

ÅF AB har kreditfaciliteter uppgående till 80 MEUR (motsvarande 689 MSEK) och 300 MSEK, varav 277 MSEK är utnyttjade per balansdagen.

Villkor och återbetalningstider

Koncernen	Räntesats, %	Nom. belopp i originalvaluta	Redovisat värde	Förfall, år	Verkligt värde
Långfristiga banklån					
Sverige, SEK, rörlig ränta	3,00	700,0	700,0	2015	
Schweiz, CHF, fast ränta	1,99	1,3	8,9	2014	8,9
Schweiz, CHF, fast ränta	1,81	3,0	21,4	2014	21,4
Övriga			0,3		
			730,6		
Kortfristiga banklån					
Sverige, SEK, rörlig ränta	2,38	350,0	350,0	2013	
Sverige, SEK, rörlig ränta	1,30	77,0	77,0	2013	
Schweiz, CHF, fast ränta	1,99	1,0	7,1	2013	7,1
Övriga			0,2		
			434,3		

Avtalen rörande banklånen i ÅF AB innehåller vissa finansiella förpliktelser som måste uppfyllas för att undvika en ökad upplåningskostnad. Den viktigaste förpliktelsen är nettoskuld/rörelseresultat (EBITDA). Per balansdagen uppfylls samtliga finansiella förpliktelser med god marginal.

För beräkning av verkligt värde, se not 23.

Finansiella leasingskulder

Finansiella leasingskulder förfaller till betalning enligt nedan:

	2012			2011		
Koncernen	Minimi leaseavgifter	Ränta	Kapitalbelopp	Minimi leaseavgifter	Ränta	Kapitalbelopp
Inom ett år	7,0	0,2	6,8	7,0	0,3	6,7

18 Personalkonvertibel

ÅF AB har under året utgivit riktade konvertibler till personalen om 87,8 MSEK som löper med en årlig ränta om Stibor 360 och en marginal på 1,41 från och med 26 juli 2012. Påkallande av konvertibeln kan ske under perioden 15 juni 2015 och 15 mars 2016. Konverteringskursen är 157,10 kronor. Enligt IFRS delas konvertibeln upp i ett skuldbelopp samt en konverteringsrätt varvid den senare redovisas inom eget kapital. En marknadsmässig ränta på skuldbeloppet har bedömts vara Stibor 180 och en marginal på 4,50.

19 Pensionsförpliktelser

Av koncernens totalt antal anställda vid årets slut är det cirka 3 procent som har förmånsbestämda pensioner. Övriga anställda inom ÅF har avgiftsbestämda pensioner.

Förmånsbestämda planer förekommer i Sverige, Schweiz och Finland. Förvaltningstillgångar förekommer i Schweiz och består i huvudsak av obligationer, aktier och fastigheter.

Koncernen

Förmånsbestämda planer

	2012	2011
Nuvärde av fonderade förpliktelser	806,2	798,5
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	-758,8	-722,7
	47,4	75,8
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	70,5	69,5
Netto redovisat avseende förmånsbestämda planer	117,9	145,3
Redovisat som tillgång	—	—
Redovisat som skuld	117,9	145,3
Netto	117,9	145,3

Förändringar i verkligt värde på förvaltningstillgångar under året

	2012	2011
Vid årets början	722,7	713,1
Förväntad avkastning	24,6	26,6
Inbetalningar	25,8	25,0
Utbetalda ersättningar	-13,6	-13,2
Aktuariella vinster (+) och förluster (-) redovisade i övrigt totalresultat	22,1	-40,3
Valutakursdifferenser	-22,8	11,5
Vid årets slut	758,8	722,7

Förändringar av nuvärdet på förpliktelserna under året

	2012	2011
Vid årets början	868,0	775,9
Inbetalningar	12,3	11,9
Utbetalda ersättningar	-17,4	-15,8
Aktuariella vinster (-) och förluster (+) redovisade i övrigt totalresultat	-0,8	47,9
Kostnad redovisad i resultaträkningen	39,5	36,5
Valutakursdifferenser	-24,9	11,6
Vid årets slut	876,7	868,0

Aktuariella vinster (-) och förluster (+) redovisade i övrigt totalresultat

	2012	2011
Redovisat i övrigt totalresultat per den 1 januari	97,4	9,0
Redovisat under året	-22,9	88,3
Valutakursdifferenser	-2,1	0,1
Redovisat i övrigt totalresultat per den 31 december	72,4	97,4

Kostnader i övrigt totalresultat

	2012	2011
Utfallsbaserade justeringar av pensionsskulden	-13,3	-10,3
Utfallsbaserade justeringar av förvaltningstillgångarna	-22,1	40,3
Effekter av ändringar av aktuariella antaganden	12,5	58,3
Aktuariella vinster (-) och förluster (+) netto för året	-22,9	88,3
Särskild löneskatt avseende aktuariella vinster och förluster	0,5	2,8
Total kostnad (+)/intäkt (-) för förmånsbestämda ersättningar redovisade i övrigt totalresultat	-22,4	91,1

Kostnad redovisad i resultaträkningen

	2012	2011
Kostnader för tjänstgöring innevarande period	16,9	15,0
Förväntad avkastning	-24,6	-26,6
Räntekostnad på förpliktelsen	22,6	21,5
Summa nettokostnad i resultaträkningen	14,9	9,9

Kostnader för tjänstgöring innevarande period ingår i resultaträkningen under rubriken Personalkostnader. Förväntad avkastning och räntekostnad på förpliktelsen redovisas i finansnettot. Kostnaden för förmånsbestämda planer 2013 beräknas ligga i nivå med kostnaden redovisad 2012.

Antaganden för förmånsbestämda förpliktelser

De väsentligaste aktuariella antagandena per balansdagen.

Sverige	2012	2011
Diskonteringsränta per den 31 december, %	3,0	3,5
Framtida ökning av pensioner, %	1,75	2,0
Årlig ökning av fribrev, %	1,75	2,0
Förväntad återstående tjänstgöringstid, år	—	—

Schweiz	2012	2011
Diskonteringsränta per den 31 december, %	2,1	2,6
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar, %	3,5	3,5
Framtida ökning av pensioner, %	0,0	0,0
Framtida löneökningar, %	1,0	1,0
Förväntad återstående tjänstgöringstid, år	9,7	8,6

För delar av koncernens anställda, tryggas åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR3, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2012 har bolaget inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen enligt ITP som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan.

Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 128,7 (117,5) MSEK. Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2012 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 129 (113) procent. Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkrings tekniska beräkningsantaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

forts not 19

Moderbolaget**Förmånsbestämda planer**

	2012	2011
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser ¹⁾	26,0	26,9
Netto redovisat avseendeförmånsbestämda planer	26,0	26,9
Härav kreditförsäkrat via FPG/PRI	26,0	26,9

¹⁾ Enligt svenska principer för beräkning av pensionsförpliktelser.**Förändringar av förpliktelserna under året**

	2012	2011
Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser vid ingången av året	26,9	26,2
Kostnad exklusive räntekostnad som belastat resultatet	0,4	1,7
Räntekostnad	1,1	1,2
Utbetalning av pensioner	-2,4	-2,2
Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser vid utgången av året	26,0	26,9

Kostnad redovisad i resultaträkningen

	2012	2011
Ändrade livslängdsantaganden	—	1,8
Övrigt	0,4	-0,1
Räntekostnad på förpliktelserna	1,1	1,2
Summa nettokostnad i resultaträkningen	1,5	2,9

Diskonteringsräntan för moderbolagets pensionsförpliktelse 2012 uppgår till 3,8 (3,8) procent.

Avgiftsbestämda planer

Avgiftsbestämda planer förekommer i koncernen i Sverige och utlandet. Betalning till dessa planer sker löpande enligt reglerna i respektive plan.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Kostnader för avgiftsbestämda planer	262,8	241,3	9,5	9,6

Av koncernens totala kostnad för avgiftsbestämda planer avser 128,7 (117,5) MSEK ITP-plan finansierad i Alecta, se ovan.

20 Avsättningar och tilläggsköpeskillningar

Koncernen**Avsättningar som är långfristiga skulder**

	2012	2011
Övrigt	12,4	4,9
Totalt	12,4	4,9

Avsättningar som är kortfristiga skulder

Kostnader för omstrukturingsåtgärder	2,0	4,5
Övrigt	2,6	0,4
Totalt	4,6	4,9

Summa avsättningar**17,0 9,8****Förändring omstrukturering**

	2012	2011
Redovisat värde vid periodens ingång	4,5	1,4
Avsättningar under perioden	4,5	16,0
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-7,1	-12,9
Redovisat värde vid periodens utgång	2,0	4,5

Förändring övrigt

	2012	2011
Redovisat värde vid periodens ingång	5,3	3,0
Avsättningar under perioden	10,2	3,4
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-0,5	-0,4
Belopp som återförts i resultaträkningen	—	-0,7
Redovisat värde vid periodens utgång	15,0	5,3

Förändring avsättningar

	2012	2011
Totalt redovisat värde vid periodens ingång	9,8	4,4
Avsättningar under perioden	14,7	19,4
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-7,5	-13,3
Belopp som återförts i resultaträkningen	—	-0,7
Redovisat värde vid periodens utgång	17,0	9,8

Tilläggsköpeskillningar

	2012	2011
Långfristig skuld	613,6	59,9
Kortfristig skuld	60,1	10,9
Totala tilläggsköpeskillningar¹⁾	673,7	70,8

Förändring tilläggsköpeskillningar

Redovisat vid periodens ingång	70,8	77,2
Avsättningar under perioden	610,3	16,1
Upplösning under perioden	—	-4,5
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-4,1	-17,3
Belopp som återförts i resultaträkningen	-3,3	-0,7
Redovisat värde vid periodens utgång	673,7	70,8

¹⁾ Varav 500 MSEK avser förvärvet av Epsilon, se även not 3.**Moderbolaget****Avsättningar**

	2012	2011
Avsättning för tilläggsköpeskillning	642,7	68,7
Övrigt	1,6	2,1
Totalt	644,3	70,8

Förändring avsättningar

Redovisat värde vid periodens ingång	70,8	69,8
Avsättningar under perioden	581,4	25,7
Upplösning under perioden	-3,7	-0,7
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-4,2	-23,8
Belopp som återförts i resultaträkningen	—	-0,2
Redovisat värde vid periodens utgång	644,3	70,8

De långfristiga avsättningarna och tilläggsköpeskillningarna förväntas betalas under de kommande tre åren.

21 Skatter

Redovisad i resultaträkningen

Koncernen	2012	2011
Aktuell skatt		
Periodens skattekostnad	-101,5	-119,3
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-0,7	1,6
Uppskjuten skatt		
Uppskjuten skattekostnad	-21,1	4,1
Totalt redovisad skattekostnad i koncernen	-123,3	-113,6
Moderbolaget	2012	2011
Aktuell skatt		
Periodens skattekostnad	-72,0	-90,2
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	4,8	0,5
Uppskjuten skatt		
Uppskjuten skattekostnad	0,2	—
Totalt redovisad skattekostnad i moderbolaget	-67,0	-89,7

Avstämning av effektiv skatt

Koncernen	2012 (%)	2012	2011 (%)	2011
Resultat före skatt		476,6		425,8
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	-26,30	-125,3	-26,30	-112,0
Effekt av andra skattesatser för utländska dotterföretag	0,73	3,5	0,84	3,5
Ej avdragsgilla kostnader	-1,45	-6,9	-0,92	-3,9
Ej avdragsgilla kostnader, vid förvärv	-0,72	-3,4	—	—
Ej skattepliktiga intäkter, övrigt	0,32	1,5	0,12	0,5
Effekter av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt	—	—	-0,15	-0,6
Effekt av ändrade skattesatser	1,58	7,5	—	—
Skatt hänförlig till tidigare år	-0,14	-0,7	0,36	1,6
Övrigt	0,11	0,5	-0,63	-2,7
Redovisad effektiv skatt	-25,87	-123,3	-26,68	-113,6
Moderbolaget	2012 (%)	2012	2011 (%)	2011
Resultat före skatt		410,8		400,5
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	-26,30	-108,0	-26,30	-105,3
Ej avdragsgilla kostnader	-0,17	-0,7	-0,09	-0,4
Ej skattepliktiga intäkter, övrigt	8,65	35,5	3,87	15,5
Skatt hänförlig till tidigare år	1,17	4,8	0,12	0,5
Övrigt	0,35	1,4	—	—
Redovisad effektiv skatt	-16,30	-67,0	-22,40	-89,7

Redovisad i balansräkningen

Aktuell skatteskuld, netto i koncernen uppgår till 42,6 (23,2) MSEK. I moderbolaget uppgår aktuell skattefordran till 11,9 MSEK (aktuell skatteskuld på 17,0 MSEK för 2011).

Redovisade uppskjutna skattefordringar och -skulder

Uppskjutna skattefordringar och -skulder hänför sig till följande:

Koncernen	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Anläggningstillgångar	0,1	—	-98,0	-22,1	-98,0	-22,1
Kortfristiga fordringar och skulder	4,2	7,7	-6,0	-5,3	-1,8	2,3
Avsättningar	15,2	17,3	-1,7	0,0	13,5	17,3
Obeskattade reserver	—	—	-47,4	-10,5	-47,4	-10,5
Underskottsavdrag	8,7	11,2	—	—	8,7	11,2
Skattefordringar/-skulder	28,2	36,2	-153,1	-37,9	-125,0	-1,7
Kvittning	-15,9	-2,0	15,9	2,0	—	—
Skattefordringar/-skulder, netto	12,3	34,2	-137,2	-35,9	-125,0	-1,7

forts not 21

Ej redovisade uppskjutna skattefordringar

Avdragsgilla temporära skillnader och skattemässiga underskottsavdrag för vilka uppskjutna skattefordringar inte har redovisats i resultat- och balansräkningarna:

Koncernen	2012	2011
Skattemässiga underskott	26,4	28,0
	26,4	28,0

Uppskjutna skattefordringar har inte redovisats för dessa skattemässiga underskott, då det ännu inte är sannolikt att koncernen kommer att kunna utnyttja dem för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster inom en tidsperiod som krävs för att man redovisningsmässigt ska kunna beakta dessa. Underskotten hänför sig till delar av den tyska och ryska verksamheten.

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

Koncernen	Balans per 1 januari 2011	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat i övrigt totalresultat ¹⁾	Redovisat i eget kapital	Förvärv/Avyttring av rörelse	Balans per 31 december 2011
Anläggningstillgångar	-22,1	0,5	-0,3	—	-0,2	-22,1
Kortfristiga fordringar och skulder	-0,1	2,6	-0,2	—	—	2,3
Avsättningar	1,9	-3,7	19,2	—	—	17,3
Obeskattade reserver	-15,5	5,0	—	—	—	-10,5
Underskottsavdrag	11,6	-0,3	-0,1	—	—	11,2
	-24,2	4,1	18,6	—	-0,2	-1,7

Koncernen	Balans per 1 januari 2012	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat i övrigt totalresultat ¹⁾	Redovisat i eget kapital	Förvärv/Avyttring av rörelse	Balans per 31 december 2012
Anläggningstillgångar	-22,1	3,0	0,2	—	-79,2	-98,0
Kortfristiga fordringar och skulder	2,3	-3,4	0,0	—	-0,7	-1,8
Avsättningar	17,3	2,1	-4,9	-2,0	1,0	13,5
Obeskattade reserver	-10,5	-20,4	—	—	-16,5	-47,4
Underskottsavdrag	11,2	-2,4	-0,1	—	—	8,7
	-1,7	-21,1	-4,8	-2,0	-95,4	-125,0

¹⁾Inkluderar årets förändring av omräkningsreserv.

22 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Personalrelaterade skulder	510,3	358,9	17,1	15,1
Upplupna kostnader underkonsulter	67,9	26,6	0,2	—
Övrigt	63,4	31,2	18,3	8,7
	641,6	416,7	35,6	23,8

23 Finansiella tillgångar och skulder

Verkligt värde och redovisat värde redovisas i balansräkningen nedan:

	Koncernen 2012						Koncernen 2011					
	Derivat som används i säkringsredovisning	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkning	Kund- och lånefordringar	Finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Derivat som används i säkringsredovisning	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkning	Kund- och lånefordringar	Finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella placeringar		0,7			0,7	0,7		0,7			0,7	0,7
Långfristiga fordringar			4,7		4,7	4,7			18,6		18,6	18,6
Kundfordringar			1 610,0		1 610,0	1 610,0			1 006,2		1 006,2	1 006,2
Upparbetade men ej fakturerade intäkter			608,2		608,2	608,2			556,5		556,5	556,5
Valutaderivat (nivå 2)	2,2				2,2	2,2	0,7				0,7	0,7
Likvida medel			497,7		497,7	497,7			345,3		345,3	345,3
Summa	2,2	0,7	2 720,6	—	2 723,5	2 723,5	0,7	0,7	1 926,5	—	1 927,9	1 927,9
Långfristig skuld till kreditinstitut				735,9	735,9	735,9				49,5	49,5	49,5
Övriga långfristiga skulder				82,3	82,3	82,3				1,3	1,3	1,3
Kortfristig skuld till kreditinstitut				441,1	441,1	441,1				19,6	19,6	19,6
Leverantörsskulder				620,4	620,4	620,4				320,0	320,0	320,0
Upplupna kostnader underleverantörer				67,9	67,9	67,9				27,5	27,5	27,5
Tilläggsköpeskilling (nivå 3)				673,7	673,7	673,7				70,8	70,8	70,8
Summa	—	—	—	2 621,3	2 621,3	2 621,3	—	—	—	488,7	488,7	488,7

	Moderbolaget 2012						Moderbolaget 2011					
	Derivat som används i säkringsredovining	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkning	Kund- och lånefordringar	Finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Derivat som används i säkringsredovining	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkning	Kund- och lånefordringar	Finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Kundfordringar			73,0		73,0	73,0			48,4		48,4	48,4
Valutaderivat (nivå 2)	0,2				0,2	0,2	0,1				0,1	0,1
Kassa och bank			39,3		39,3	39,3			41,7		41,7	41,7
Summa	0,2	—	112,2	—	112,5	112,5	0,1	—	90,1	—	90,2	90,2
Långfristig skuld till kreditinstitut				700,0	700,0	700,0					—	—
Övriga långfristiga skulder				79,9	79,9	79,9					—	—
Kortfristig skuld till kreditinstitut				427,0	427,0	427,0					—	—
Leverantörsskulder				76,8	76,8	76,8				69,5	69,5	69,5
Summa	—	—	—	1 283,7	1 283,7	1 283,7	—	—	—	69,5	69,5	69,5

Åldersanalys på kundfordringar som är förfallna men inte nedskrivna

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
< 30 dgr	103,6	87,9	0,3	—
30–90 dgr	27,2	31,7	0,3	—
91–180 dgr	17,2	39,8	—	—
> 180 dgr	15,0	21,0	—	0,2
Total	163,0	180,4	0,5	0,2

Koncernen har fastställda rutiner för att löpande hålla kapitalbindningen och kreditrisker på ändamålsenliga nivåer.

forts not 23

Förändring av osäkra fordringar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Avsättning för osäkra fordringar				
Avsättning vid årets början	21,4	12,7	—	—
Reservering för befarade förluster	19,7	11,6	—	—
Konstaterade förluster	-10,8	-1,9	—	—
Återvunna förluster	-1,5	-1,0	—	—
Valutakursdifferenser	-0,2	0,0	—	—
Avsättning vid årets slut	28,6	21,4	—	—

Beräkning av verkligt värde

Verkligt värde överensstämmer i allt väsentligt med redovisat värde förutom lång- och kortfristiga skulder till kreditinstitut med fast ränta (se not 17). För 2012 noterades ingen avvikelse.

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på koncernens finansiella instrument.

Derivatinstrument

Terminskontrakt är värderade till marknadsvärde enligt nivå 2, det vill säga verkligt värde fastställt utifrån värderingstekniker med observerbara marknadsdata, antingen direkt (som pris) eller indirekt (härlett från pris) och som inte inkluderats i nivå 1 (verkligt värde fastställt utifrån noterade priser på en aktiv marknad för samma instrument).

Lång- och kortfristiga skulder till kreditinstitut

Lång- och kortfristiga skulder är värderade genom att till aktuell låneskuld lägga den diskonterade ränteskillnaden mellan den avtalade låneräntan och marknadsräntan fram till förfallodag för motsvarande lån.

Tilläggsköpeskilling

Tilläggsköpeskillingar är värderade enligt nivå 3, vilket innebär verkligt värde fastställt med hjälp av värderingsteknik, med väsentliga inslag av indata som inte är observerbara på marknaden. För förändringar under året, se not 20.

24 Finansiella risker och finanspolicy

Koncernens övergripande finansiella riskhanteringspolicy syftar till att minimera de finansiella riskerna till en för ÅF AB rimlig kostnad. Målsättningen är att tillhandahålla en kostnadseffektiv finansiering samt att minimera negativa effekter på koncernens resultat av marknadsfluktuationer. Derivatinstrument används för att säkra viss riskexponering.

Koncernens riskhantering sköts centralt av moderbolagets treasuryavdelning enligt policys som fastställts av styrelsen. Group Treasury identifierar, utvärderar och säkrar finansiella risker i nära samarbete med koncernens operativa enheter.

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för olika finansiella risker såsom valutarisk, ränterisk, kreditrisk och finansieringsrisk.

Valutarisk

Valutarisk omfattar framtida affärstransaktioner, redovisade tillgångar och skulder i utländsk valuta samt nettoinvesteringar i utlandsverksamheter. Valutarisken är relativt begränsad inom ÅF.

Lån upptas och placeringar görs i respektive bolags lokala valuta.

Omräkningsexponering

Omräkningsexponering utgörs av utländska dotterbolags nettotillgångar och skulder i utländsk valuta. I linje med fastlagd policy kurssäkras inte omräkningsexponering inom ÅF.

Transaktionsexponering

Valutakursrisker är relativt begränsade genom att de flesta betalningarna sker i respektive bolags lokala valuta. Om så ej är fallet, görs vid större belopp säkringar genom derivat. Koncernen klassificerar de terminskontrakt som används för säkring av prognostiserade transaktioner som kassaflödessäkringar. Det verkliga värdet på sådana terminskontrakt uppgick till 1,5 (0,7) MSEK och redovisas i balansräkningen under rubriken Övriga fordringar och Övriga skulder.

Fordran	2012		2011	
	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde
Valutakontakt i EUR	1,5	1,5	0,5	0,5
Valutakontakt i DKK	0,7	0,7	0,2	0,2
Skuld				
Valutakontakt i NOK	-0,7	-0,7	—	—
Netto	1,5	1,5	0,7	0,7

Ränterisk

Koncernens likvida medel är placerade i centrala cash pooler eller på bankkonton i lokala banker. Några väsentliga räntebärande tillgångar i övrigt finns inte varför intäkter och kassaflöde från den löpande verksamheten i allt väsentligt är oberoende av förändringar i marknadsräntor.

Skulder till kreditinstitut är banklån med både fast och rörlig ränta. Information om lånevillkor, ränta och förfallostruktur återfinns i not 17.

Kreditrisk

Kreditrisken utgörs av att företaget vid varje tillfälle har en betydande mängd utestående kundfordringar samt upparbetat ej fakturerat arvode, det vill säga den kredit som ges till kunder. Denna risk begränsas genom koncernens fastställda principer för att säkerställa att försäljningen sker till kunder med lämplig betalningshistorik samt förskotts betalning. ÅFs tio största kunder, som står för 30 procent av koncernens omsättning, är flertalet stora börsnoterade företag med god kreditvärdighet eller statliga institutioner. Någon särskild kreditrisk mot en enskilt stor kund bedöms därför inte föreligga. Motparter i derivatkontrakt och kassatransaktioner begränsas till finansiella institutioner med hög kreditvärdighet. ÅF har historiskt sett haft små kreditförluster.

Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att finansiering inte alls kan erhållas, eller endast till kraftigt ökade kostnader. Försiktighet i hantering av finansieringsrisk innebär för ÅF att inneha tillräckliga likvida medel och avtalade kreditmöjligheter. ÅF AB har kreditfaciliteter uppgående till 989 MSEK varav 712 MSEK är outnyttjade per balansdagen.

Känslighetsanalys

Ränta

Av koncernens upplåning på balansdagen utgör lån med rörlig ränta 97 procent av total upplåning. En ränteförändring av den årliga genomsnittsräntan på dessa lån med +/- 1 procent påverkar räntekostnaderna med +/- 12 MSEK.

Valuta

Av koncernens resultat kommer 25 (25) procent från utländska enheter varav 4 (9) procent kommer från enheter med lokal valuta i EUR och 6 (6) procent med lokal valuta i CHF. En förändring av genomsnittskursen för EUR för 2012 med +/- 0,25 SEK hade påverkat resultatet före skatt +/- 0,5 MSEK och en förändring av CHF med +/- 0,25 SEK hade påverkat resultatet före skatt med +/- 0,9 MSEK.

Känslighetsanalys Påverkan	Förändring (allt annat lika)	Resultateffekt, EBIT, MSEK
Debiteringsgrad	1%	74
Timarvode	1%	56
Lönekostnader	1%	42
Omkostnader	1%	9
Antal årsmedarbetare	1%	7

25 Operationell leasing

Leasingavtal där företaget är leasetagare

I operationell leasing ingår hyresavtal för fastigheter, bil leasing avseende bilar för vilka samtliga ekonomiska fördelar och risker överförs till personen samt viss kontorsutrustning. Bilarna leasas huvudsakligen under tre år och den utestående leasingstocken uppgår till cirka 85 (49) MSEK.

Ikke uppsägningsbara leasingbetalningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Inom ett år	276,8	187,6	167,3	129,8
Mellan ett år och fem år	614,0	453,7	456,5	320,9
Längre än fem år	603,4	361,4	598,8	358,4
Summa	1 494,2	1 002,7	1 222,6	809,1

Leasingavgifter under året

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Lokaler	191,6	160,0	141,5	116,8
Övrigt	43,9	32,9	5,3	3,5
Summa	235,5	192,9	146,8	120,3

26 Ställda säkerheter, eventalförpliktelser och eventaltillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Ställda säkerheter				
I form av ställda säkerheter för egna skulder och avsättningar				
Fastighetsinteckningar	37,4	44,1	—	—
Företagsinteckningar	1,2	17,3	—	—
Ställda säkerheter övrigt	0,2	33,5	—	—
Summa ställda säkerheter	38,8	94,9	—	—
Eventalförpliktelser				
Garantiåtaganden, FPG/PRI	0,7	1,1	0,5	0,5
Borgensförbindelser till förmån för dotterföretag	—	—	65,3	71,5
Borgensförbindelser	138,9	115,2	41,0	43,0
Summa eventalförpliktelser	139,6	116,3	106,8	115,0

Borgensförbindelser avser framför allt utställda bankgarantier för anbud och fullgörande i projekt.

Eventaltillgångar

Koncernen har bedömt att eventaltillgångar inte föreligger.

27 Transaktioner med närstående

Moderbolaget har en närståenderelation med sina dotterföretag, se not 28.

Sammanställning över närståendetransaktioner

Som närstående till koncernen rubriceras Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse, som äger 36,4 procent av rösterna i ÅF AB, Danir AB som äger 11,0 procent av rösterna i ÅF AB och intresseföretag. Transaktioner med dessa har skett på marknadsmässiga villkor.

Koncernen	År	Försäljning av tjänster till närstående	Inköp av tjänster från närstående	Fordran på närstående per 31 dec	Skuld till närstående per 31 dec
Intresseföretag	2012	0,4	0,3	—	—
Intresseföretag	2011	0,4	—	0,2	—
Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse, Danir Koncernen ¹⁾	2012	1,8	1,4	3,8	500,0
Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse	2011	0,5	—	—	—

¹⁾ Avser tilläggsköpeskilling för förvärvet av Epsilon, se även not 3 och not 20.

Utöver ovanstående erhöll koncernen under 2012 anslag från Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse uppgående till 4,2 (3,2) MSEK. Dessa anslag går till projekt som administreras av koncernen.

Beträffande ersättning till ledande befattningshavare, se not 6.

Moderbolaget	År	Försäljning av tjänster till närstående	Inköp av tjänster från närstående	Fordran på närstående per 31 dec	Skuld till närstående per 31 dec
Dotterföretag	2012	357,2	21,6	580,7	531,9
Dotterföretag	2011	336,4	16,8	485,2	511,3
Intresseföretag	2012	0,2	—	0,3	—
Intresseföretag	2011	0,1	—	0,2	—
Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse, Danir Koncernen ¹⁾	2012	0,1	—	—	500,0
Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse	2011	0,1	—	—	—

¹⁾ Avser tilläggsköpeskilling för förvärv av Epsilon, se även not 3 och not 20.

28 Koncernföretag

Företag direktägda av moderbolaget

	Org. nummer	Säte	2012		2011	
			Andel procent ¹⁾	Bokfört värde	Andel procent ¹⁾	Bokfört värde
AB Ångpanneföreningen	556158-1249	Stockholm	100	0,2	100	0,2
ÅF-Industry AB	556224-8012	Stockholm	100	646,1	100	646,1
ÅF-Infrastructure AB	556185-2103	Stockholm	100	560,9	100	490,9
ÅF-Technology AB	556092-4044	Stockholm	100	122,3	100	116,3
ÅF-Consult AB	556101-7384	Stockholm	100	39,8	100	39,8
Energo AB	556551-7355	Stockholm	100	1,3	100	1,3
ÅF-Teknik & Miljö AB	556534-7423	Stockholm	100	10,5	100	10,5
Epsilon Holding AB	556421-6884	Malmö	100	2 232,6	—	—
ÅF-Funktionspartner AB	556099-8071	Malmö	100	0,6	100	0,6
Advansia AS	883889762	Oslo	100	469,2	—	—
ÅF Norge AS	955 021 037	Oslo	100	68,0	100	68
ÅF A/S	21 007 994	Köpenhamn	100	37,6	100	37,6
ÅF-Hansen & Henneberg A/S	13 59 08 85	Köpenhamn	90	38,3	90	38,3
ÅF-Consult Oy	1800189-6	Espoo	100	291,1	100	291,1
ÅF-Automaatika OÜ	11 297 301	Tallinn	100	8,2	100	8,2
OOO AF Lonas	1 117 847 417	St. Petersburg	—	—	100	97,1
AF Consult LLC	1 037 800 096 641	Moskva	100	96,9	100	0
ÅF-Engineering s.r.o.	263 66 550	Plzen	100	10,6	100	10,6
AF-Consult Czech Republic s.r.o.	453 06 605	Prag	100	75,3	100	78,2
CityPlan spol. s.r.o.	473 07 218	Prag	87	21,9	87	22,1
AF-Consult Switzerland AG	CH-400.3.924.101-4	Baden	100	418,7	100	418,7
Mercados Energy Markets International Investments SL	B-854 82 883	Madrid	100	68,4	100	69,5
			5 218,5		2 445,1	

¹⁾ Ägarandel avser både andel av röster och andel av totala antalet aktier.

Specifikation av årets förändring i bokförda värden

	Moderbolaget	
	2012	2011
Ingående bokfört värde	2 445,1	2 356,8
Förvärv	2 701,8	29,4
Försäljning	—	-2,4
Korrigerig av tilläggsköpeskilling	-4,4	7,1
Aktieägartillskott	76,0	54,2
Utgående bokfört värde	5 218,5	2 445,1

forts not 28

Sammanställning över koncernens samtliga dotterföretag

	Org. nummer	Säte	2012		2011	
			Andel procent ¹⁾	Bokfört värde	Andel procent ¹⁾	Bokfört värde
AB Ångpanneföreningen	556158-1249	Sverige	100	0,2	100	0,2
ÅF-Industry AB	556224-8012	Sverige	100	646,1	100	646,1
OrbiTec AB	556470-7015	Sverige	100	—	100	—
ÅF-Infrastructure AB	556185-2103	Sverige	100	560,9	100	490,9
VTB Kristianstad AB	556453-9228	Sverige	100	—	—	—
Bygganalys AB	556461-1050	Sverige	100	—	—	—
Demikon D-miljö AB	556878-2758	Sverige	100	—	—	—
CityPlan spol. s.r.o.	473 07 218	Tjeckien	13	—	13	—
ÅF-Technology AB	556092-4044	Sverige	100	122,3	100	116,3
ÅF-Consult AB	556101-7384	Sverige	100	39,8	100	39,8
ÅF-Process GmbH	218 403 818	Tyskland	100	—	100	—
Energo AB	556551-7355	Sverige	100	1,3	100	1,3
Energo Installation Mitt AB	556277-0684	Sverige	100	—	100	—
Energo Installation Syd AB	556215-2024	Sverige	—	—	100	—
Energo Konsult AB	556536-7918	Sverige	—	—	100	—
ÅF-Teknik & Miljö AB	556534-7423	Sverige	100	10,5	100	10,5
ÅF-Funktionspartner AB	556099-8071	Sverige	100	0,6	100	0,6
Epsilon Holding AB	556421-6884	Sverige	100	2 232,6	—	—
Epsilon AB	556866-4444	Sverige	100	—	—	—
Epsilon Solutions AS	997 671 651	Norge	100	—	—	—
Epsilon Utvecklingscentrum Mälardalen AB	556224-2882	Sverige	100	—	—	—
Epsilon Utvecklingscentrum Syd AB	556203-2465	Sverige	100	—	—	—
Epsilon Robotic Engineering AB	556262-2489	Sverige	100	—	—	—
Epsilon Technique AB	556055-4858	Sverige	100	—	—	—
Epsilon Design AB	556314-1380	Sverige	100	—	—	—
Epsilon Tekno AB	556123-2793	Sverige	100	—	—	—
Epsilon Utvecklingscentrum Bergslagen AB	556554-4227	Sverige	100	—	—	—
Epsilon Utvecklingscentrum Väst AB	556269-5881	Sverige	100	—	—	—
Epsilon Embedded Systems AB	556671-7244	Sverige	100	—	—	—
Epsilon Embedded Systems Mälardalen AB	556680-8845	Sverige	100	—	—	—
Epsilon Embedded Systems Öresund AB	556661-2197	Sverige	100	—	—	—
Epsilon Information Technology AB	556704-6353	Sverige	100	—	—	—
Epsilon Information Technology Mälardalen AB	556711-0183	Sverige	100	—	—	—
Epsilon Information Technology West AB	556704-6551	Sverige	100	—	—	—
Epsilon Arena AB	556761-2055	Sverige	100	—	—	—
Epsilon Polen Sp.z o.o.	9521980649	Polen	100	—	—	—
Advansia AS	883 889 762	Norge	100	469,2	—	—
Advansia AB	556742-2596	Sverige	100	—	—	—
ÅF Norge AS	955 021 037	Norge	100	68,0	100	68,0
ÅF A/S	21 007 994	Danmark	100	37,6	100	37,6
ÅF-Hansen & Henneberg A/S	13 59 08 85	Danmark	90	38,3	90	38,3
ÅF-Consult Oy	1800189-6	Finland	100	291,1	100	291,1
ÅF-Consulting AS	10 449 422	Estland	100	—	100	—
UAB AF-Consult	135 744 077	Litauen	100	—	100	—
Elron Oy	2120645-4	Finland	50	—	50	—
Enprima Engineering Oy	0477940-2	Finland	100	—	100	—
Oy Vesirakentaja	0115808-8	Finland	100	—	100	—
ÅF-Automaatika OÜ	11 297 301	Estland	100	8,2	100	8,2
OOO AF Lonas	1 117 847 417	Ryssland	—	—	100	97,1
AF Consult LLC	1 037 800 096 641	Ryssland	100	96,9	100	0
ZAO Lonas Technologia	1 037 808 021 228	Ryssland	75	—	75	—
LLC Lonas Technologia Ukraine	15 851 020 000 006 500	Ukraina	100	—	100	—
TOO AF Lonas Technologia Kazakhstan	620 200 351 121	Kazakstan	100	—	100	—
XO AF Lonas Technologia Turkmenistan	102 621 002 900	Turkmenistan	100	—	100	—
ÅF-Engineering s.r.o.	263 66 550	Tjeckien	100	10,6	100	10,6
AF-Consult Czech Republic s.r.o.	453 06 605	Tjeckien	100	75,3	100	78,2

¹⁾ Ågarandel avser både andel av röster och andel av totala antalet aktier.

forts not 28

Sammanställning över koncernens samtliga dotterföretag

	Org. nummer	Säte	2012		2011	
			Andel procent ¹⁾	Bokfört värde	Andel procent ¹⁾	Bokfört värde
CityPlan spol. s.r.o.	473 07 218	Tjeckien	87	21,9	87	22,1
AF-Consult Switzerland AG	CH-400.3.924.101-4	Schweiz	100	418,7	100	418,7
International Power Design Ltd.	CH-400.3.025.445-4	Schweiz	100	—	100	—
Colenco Engineering S.r.l.	17669779	Rumänien	51	—	51	—
AF-Consult Italia S.r.l.	MI-1808529	Italien	100	—	100	—
AF-Consult (Thailand) Ltd	3011879733	Thailand	100	—	100	—
AF-Consult India Pvt Ltd	U74140DL2009FTC197507	Indien	100	—	100	—
AF Consult do Brazil Ltda	08.307.539/0001-08	Brasilien	51	—	—	—
AF-Consult Ltd.	4080012527924	Makedonien	100	—	—	—
AF-Consult Energy doo Beograd	20 801 298	Serbien	100	—	—	—
Mercados Energy Markets International Investments SL	B-854 82 883	Spanien	100	68,4	100	69,5
AF Mercados Energy Markets International S.A.	A-82316902	Spanien	100	—	100	—
Mercados Energy Markets International Europé S.r.l.	06622220967	Italien	100	—	100	—
AF-MERCADOS EMI Enerji Mühendisligi, AR-GE, Kontrol ve Test Hizmetleri Ltd.Sti.	6 160 390 509	Turkiet	100	—	100	—
AF Mercados EMI Yates + Pope Ltd	111 1461 77	Storbritannien	100	—	100	—
Mercados Energy Markets India, Pvt Ltd	AAFCM5128DST001	Indien	100	—	100	—
			5 218,5		2 445,1	

¹⁾ Ägarandel avser både andel av röster och andel av totala antalet aktier.**29 Obeskattade reserver****Ackumulerade avskrivningar utöver plan**

Moderbolaget	2012	2011
Ingående balans 1 januari	29,6	28,4
Årets avskrivning, inventarier	5,5	1,2
Utgående balans 31 december	35,1	29,6

Avsättning till periodiseringsfond

Moderbolaget	2012	2011
Ingående balans 1 januari	—	—
Årets avsättning	91,3	—
Utgående balans 31 december	91,3	—
Totala obeskattade reserver	126,4	29,6

30 Kassaflödesanalys**Betalda räntor och erhållen utdelning**

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Erhållen utdelning	—	—	134,4	54,8
Erhållna koncernbidrag	—	—	392,1	260,3
Erhållen ränta	8,4	4,1	3,2	1,1
Erlagd ränta	-9,9	-10,7	-8,9	-8,7
	-1,5	-6,6	520,8	307,5

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet och övrigt

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Avskrivningar	57,6	54,6	13,6	12,7
Transaktionskostnader vid förvärv	12,9	0,7	—	—
Övrigt	10,5	0,8	1,3	0,2
	81,0	56,1	15,0	12,9

Förvärv av finansiella tillgångar i moderbolaget, -2 199 (-94) MSEK, avser erlagda köpeskillingar och tilläggsköpeskillingar för aktier i koncern- och intresseföretag samt aktieägartillskott.

2011 års siffror för moderbolaget är justerade pga ändrade regler gällande redovisning av koncernbidrag.

31 Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

32 Kritiska uppskattningar och bedömningar**Viktiga källor till osäkerheter i uppskattningar**

Koncernen gör uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet. Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden.

Nedan redovisas de uppskattningar och antaganden som kan medföra väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår ifall de visar sig vara felaktiga.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Vid beräkning av kassagenererande enheters återvinningsvärde har flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar gjorts. Ändringar av dessa antaganden och uppskattningar skulle kunna ha effekt på goodwillens redovisade värde, se not 11.

Använda prognoser avseende framtida kassaflöde baseras på den prognos som fastställts av företagsledningen för nästkommande år kompletterad med en individuell bedömning av ytterligare fyra år. Därutöver har

forts not 32

beräkningar baserats på en årlig tillväxttakt på 2 (2) procent. De prognostiserade kassaflödena har nuvärdeberäknats med en genomsnittlig diskonteringsränta på 11 (12) procent före skatt.

Årets nedskrivningsprövning har inte givit upphov till någon nedskrivning. En vikande tillväxttakt skulle ge ett lägre återvinningsvärde. Det omvända gäller om beräkningen av återvinningsvärdet skulle baseras på en högre tillväxttakt. Skulle diskonteringen av framtida kassaflöden göras med en högre ränta skulle återvinningsvärdet bli lägre. Omvänt skulle återvinningsvärdet stiga vid diskontering med en lägre diskonteringsränta.

Tilläggsköpeskillingar

En tilläggsköpeskillning i samband med förvärv är ofta beroende av framtida finansiell utveckling kopplat till den förvärvade verksamheten. För att fastställa tilläggsköpeskillningens storlek måste därför antaganden av framtida finansiella utveckling göras. Verkligt utfall kan komma att avvika från dessa antaganden vilket innebär att tidigare redovisade tilläggsköpeskillningar ändras.

Pensionsantaganden

Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning tidigare perioder. Denna ersättning diskonteras till ett nuvärde. Beräkningen av storleken på koncernens totala pensionsåtagande baseras på ett antal antaganden, se not 19. Diskonteringsräntan som har använts är 3,0 (3,5) procent i Sverige och 2,1 (2,6) procent i Schweiz. Beräkningen har utförts av en kvalificerad aktuarie med användande av den så kallade "projected unit credit" metoden. Skulle en lägre diskonteringsränta bli aktuell ökar skulden vilket skulle påverka

koncernens egna kapital negativt. Det omvända förhållandet föreligger vid diskontering med en högre ränta.

Bedömning av slutkostnadsprognos och färdigställandegrad i uppdrag

Huvuddelen av uppdragen utförs på löpande räkning och faktureras normalt kunderna månaden efter upparbetning. Vid fastprisuppdrag redovisas intäkterna i resultaträkningen baserat på färdigställandegraden på balansdagen. Färdigställandegraden fastställs genom att uppdragsansvarig gör en bedömning av utfört arbete i förhållande till återstående arbete. Intäkter redovisas inte om det råder betydande osäkerhet avseende värdet.

Twister

I ÄFs affärsverksamhet finns det risk för tvister. Tvister kan uppstå i uppdragen genom att ÄF blir oense med kunden om de villkor som gäller för uppdraget. Genomgång av pågående tvister görs kontinuerligt och reserveringar sker efter bästa bedömning.

33 Uppgifter om moderbolaget

ÄF AB är ett svenskt aktiebolag med säte i Stockholm. Moderbolagets aktier är registrerade på Nasdaq OMX Stockholm. Postadressen till huvudkontoret är ÄF AB, SE-169 99 Stockholm.

Koncernredovisningen för år 2012 består av moderbolaget och dess dotterföretag, tillsammans benämnd koncernen. I koncernen ingår även ägd andel av innehaven i intresseföretag.

Undertecknade försäkrar att koncern- och årsredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisnings-standarder IFRS, sådana de antagits av EU, respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och företagets ställning och resultat, samt att koncernförvaltningsberättelsen och förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och företagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 19 mars 2013

Ulf Dinkelspiel
Ordförande

Jonas Wiström
Verkställande direktör

Lena Treschow Torell
Vice ordförande

Johan Glennmo
Ledamot

Eva-Lotta Kraft
Ledamot

Anders Narvinger
Ledamot

Björn O. Nilsson
Ledamot

Dan Olofsson
Ledamot

Joakim Rubin
Ledamot

Kristina Schauman
Ledamot

Anders Snell
Ledamot

Fredrik Sundin
Personalrepresentant

Anders Toll
Personalrepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats den 19 mars 2013

Ernst & Young AB

Lars Träff
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i ÅF AB

Org nr 556120-6474

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för ÅF AB för räkenskapsåret 2012. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 58–101.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för ÅF AB för räkenskapsåret 2012.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 19 mars 2013
Ernst & Young AB

Lars Träff
Auktoriserad revisor

” ÅF ger mig erfarenheter som breddar mina professionella kunskaper. Jag känner stolthet när ett projekt är avslutat och kunden är nöjd.

Petr Šrámek är ingenjör från Prags Tekniska Universitet i Tjeckien.

Han arbetar som projektledare på ÅF i Prag och är chef för avdelningen för termisk energi. När han är ledig gillar han fysiska aktiviteter med familj och vänner, som att orientera, jogga, cykla, vandra, åka snowboard eller längdskidor.

”ÅF ger mig erfarenheter som breddar mina professionella kunskaper. Jag känner stolthet när ett projekt är avslutat och kunden är nöjd. Här får jag jobba i hjärtat av teknikvärlden med hög nivå på den tekniska utrustningen och ingå i team med ingenjörer som alla är experter inom sitt område och har varierande och även internationell bakgrund. Laganda och passion får oss att leverera framgångsrika lösningar. ÅF ger mig utrymme att leva det liv jag vill med min familj.”

Bolagsstyrning inom ÅF

Fungerar den strategi som har lagts fast för bolaget? Är de mål som har ställts upp realistiska? Fungerar den interna styrningen och kontrollen på ett tillfredsställande sätt? Detta är frågor som styrelsen löpande har att bevaka såsom den ytterst ansvariga för bolagets verksamhet.

Från alla dessa synpunkter får resultaten för det gångna verksamhetsåret betraktas som en framgång. Låt mig peka på några exempel.

Ett övergripande mål är att "ÅF ska vara mest lönsamt av de närmast jämförbara bolagen i branschen och uppnå en rörelsemarginal, EBIT, på minst 10 procent över en konjunkturcykel". Vi är på god väg. Trots ett besvärligt konjunkturläge har lönsamheten förbättrats avsevärt både i absoluta termer och i förhållande till våra viktigaste konkurrenter. Också rörelsemarginalen ligger väl i linje med det strategiska målet.

Ett annat mål är att ÅF ska fördubbla sin verksamhet under perioden 2010 till 2015, hälften genom organisk tillväxt och hälften genom förvärv. Vid motsvarande tid förra året kunde jag konstatera att den organiska tillväxten låg klart över målet, men att det hade varit lite trögare på förvärvssidan. Jag ställde samtidigt i utsikt att styrelse och ledning skulle ge just förvärvsfrågorna en högre prioritet framöver.

Så har också skett och resultaten har inte låtit vänta på sig. Samgåendet med Epsilon har gjort att ÅF blivit Nordens största noterade teknikonsultföretag. Köpet av det norska företaget Advansia har stärkt ÅFs ställning på den nordiska infrastrukturmarknaden samt i Norge, där vi nu har 250 medarbetare. Till detta kan läggas ytterligare ett antal mindre förvärv. Sammantaget innebär detta att ÅF med stormsteg har närmat sig det omsättningsmål – 1 miljard euro – som vi har ställt upp för 2015 och att vi redan i år kan få anledning att justera detta mål uppåt.

ÅF har också ambitiösa hållbarhetsmål med sikte på 2015. Vi ska alltid erbjuda kunden en mer hållbar lösning

på dess uppdragsförfrågningar och vara den teknikonsult som kunden anser bäst löser framtidens utmaningar. Och vi skall leva som vi lär: företagets CO-utsläpp skall halveras under en femårsperiod. ÅFs arbete för att bli ett än mer hållbart företag har under året intensifierats genom att företaget systematiskt utvecklat metoder och processer för att identifiera hållbarhetsmöjligheter i ÅFs affärer.

ÅFs starka ställning på arbetsmarknaden upprätthölls. I Universums årliga mätning "Karriärbarometern" placerade sig ÅF som Sveriges femte populäraste arbetsgivare, alla kategorier, bland yrkesverksamma ingenjörer. Över 3 000 svenska ingenjörer deltog i studien.

Den följande bolagsstyrningsrapporten tycker jag ger en god bild av hur verksamheten bedrivs. I sina formella delar är den praktiskt taget identisk med föregående års rapport. Det är ett uttryck för styrelsens uppfattning att bolaget leds på ett effektivt sätt och att samspelet mellan styrelsen och bolagets verkställande ledning fungerar väl.

Den uppmärksamme läsaren skall finna att intensiteten i styrelsearbetet har varit ovanligt hög under det gångna året. Skälet är framför allt att förvärvsfrågorna har tagit mer tid än vanligt. Men det ligger i sakens natur att dessa i sin tur har gjort att styrelsen också funnit anledning att mera ingående diskutera också andra strategifrågor.

En viktig slutsats är att de förvärv som genomförts, i förening med den goda organiska tillväxten, har gjort att ÅF har stärkt sin ställning på alla sina huvudområden – industri, teknologi, energi och infrastruktur. Genomgående är vi nu etta eller tvåa på våra huvudmarknader. Därmed har också en fastare grund lagts för den växande internationella verksamheten.

” ÅF ska vara mest lönsamt av de närmast jämförbara bolagen i branschen och uppnå en rörelsemarginal, EBIT, på minst 10 procent över en konjunkturcykel

En annan iakttagelse är att ÅFs kapitalposition har förändrats. Genom de senaste förvärven har ÅF gått från nettokassa till nettoskuld. Detta ligger i linje med vårt mål att ÅF över tid ska vara nettoskuldsatt men att nettoskulden inte skall överstiga 40 procent av det egna kapitalet. Enligt styrelsens mening finns det fortsatt utrymme för förvärv, men tonvikten under den närmaste tiden kommer att ligga på en konsolidering av bolagets verksamhet.

Utmaningar saknas inte. En central uppgift blir att integrera de nyförvärvade bolagen och förverkliga de synergier som ligger i korten. En annan att hantera de osäkerheter som präglar konjunkturläget. Bilden är splittrad men det finns tydliga tecken på att marknaden viker på några av företagets huvudområden.

Samtidigt kan konstateras att ÅF står väl rustat. Företaget har förstärkt sin ställning på marknaden och företagets ledning med VD i spetsen har skickligt axlat den i delar extraordinära arbetsbördan under det år som gick. Jag vill på styrelsens vägnar rikta ett varmt tack till VD, företagsledning och övriga medarbetare för väl förrättat värv. Det bådär gott för framtiden – för ett hållbart ÅF där nytänkande med erfarenhet fortsatt utgör en ledstjärna.

Ulf Dinkelspiel
Ordförande

Bolagsstyrningsrapport

Denna bolagsstyrningsrapport lämnas i enlighet med årsredovisningslagen och Svensk kod för bolagsstyrning. Rapporten redogör för bolagsstyrningen i ÅF under verksamhetsåret 2012.

ÅF har under 2012 inga avvikelser från koden. Det har inte förekommit några överträdelser av NASDAQ OMX Stockholms regelverk för emittenter eller god sed på aktiemarknaden.

Bolagsstyrningsrapporten har granskats av Ernst & Young.

Bolagsstyrning inom ÅF

ÅF AB är ett svenskt publikt aktiebolag med säte i Stockholm, vars B-aktie är noterad på Nasdaq OMX Stockholm. Styrning, ledning och kontroll fördelas mellan aktieägarna, styrelsen, verkställande direktören och företagsledningen i enlighet med gällande lagar, regler och rekommendationer samt ÅFs bolagsordning och interna regelverk.

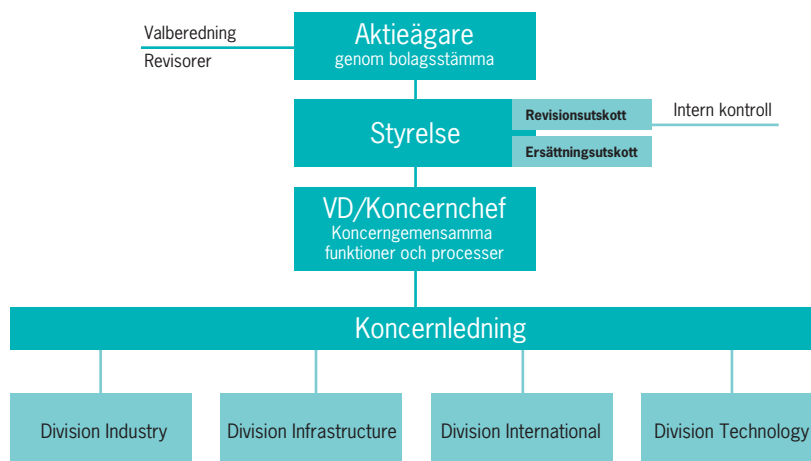
Det viktigaste interna styrimplementet är den av stämman fastställda bolagsordningen. Därtill finns styrelsens

arbetsordning och styrelsens instruktion för den verkställande direktören som styrelsen utser. ÅF har infört och utvecklat andra processer och styrmedel för att skapa en effektiv verksamhet och lönsam tillväxt.

För att effektivisera och fördjupa sitt arbete i vissa frågor har styrelsen inrättat Revisionsutskottet och Ersättningsutskottet. En viktig stödfunktion till revisionsutskottet är ÅFs interna revision och hållbarhetsfunktion.

Styrelsen och verkställande direktörens förvaltning samt företagets finansiella rapportering granskas av den externa revisor som utses av årsstämman.

Interna policys och instruktioner utgör väsentliga styrdokument för hela företaget som tydliggör ansvar och befogenheter inom speciella områden, till exempel informationssäkerhet, regelefterlevnad och riskhantering.

De tio största ägarna den 31 december 2012

Ägare	A-aktier	B-aktier	Innehav procent	Röster procent
Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse	1 602 876	3 832 576	13,6	36,4
Danir AB	0	5 985 915	14,9	11,0
Swedbank Robur fonder	0	2 731 024	6,8	5,0
CapMan Oyj	0	1 923 133	4,8	3,5
Nordea fonder	0	1 802 161	4,5	3,3
AFA Försäkring	0	1 347 593	3,4	2,5
SHB fonder	0	1 078 156	2,7	2,0
Odin fonder	0	981 307	2,5	1,8
SHB fonder (Finland)	0	952 000	2,4	1,7
SEB fonder	0	859 775	2,1	1,6

ÅFs årsstämma 2012

Årsstämma 2012 hölls på ÅFs huvudkontor i Solna den 7 maj. Totalt deltog 161 aktieägare representerande 54 procent av kapitalet och 69 procent av rösterna. Protokoll från årsstämman liksom allt underlag till årsstämman återfinns på ÅFs webb, avdelningen för bolagsstyrningsfrågor.

Extra bolagsstämma

Den 19 november ägde en extra bolagsstämma rum, föranledd av behovet av apportemission till Danir AB i samband med förvärvet av Epsilonkoncernen, ändring av bolagsordningen, samt utökning av styrelsen med två ledamöter. Protokoll och övriga handlingar avseende den extra bolagsstämman går att finna på ÅFs webb, avdelningen för bolagsstyrningsfrågor.

Valberedning

I enlighet med beslut vid ÅFs årsstämma den 7 maj 2012 ska ledamöterna i valberedningen inför årsstämman 2013 utses av minst tre och högst fem av de röstmässigt största aktieägarna. Därutöver ska valberedningen bestå av styrelsens ordförande. Namnen på ledamöterna ska offentliggöras senast sex månader före årsstämman 2013.

Valberedningen består av dess ordförande Staffan Westlin, utsedd av Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse, Annika Andersson utsedd av Swedbank Robur, Ulf Dinkelspiel i egen-skap av styrelseordförande, Jan Särllvik som är utsedd av Nordea Fonder, Karl Åberg, utsedd av CapManPublic Market Funds, samt tillkom i samband med förvärvet av Epsilon även Göran Larsson, styrelseordförande Danir AB.

Valberedningens uppgift

Valberedningens uppgift är att inför årsstämman fram-lägga förslag om antalet styrelseledamöter, styrelsens sammansättning och arvodering samt om eventuell sär-skild arvodering av utskottsarbete. Vidare ska valbered-ningen lägga fram förslag om styrelsens respektive års-stämmans ordförande samt om revisorer och deras arvodering. Valberedningen ska i samband med sitt upp-drag i övrigt fullgöra de uppgifter som enligt Svensk kod för bolagsstyrning ankommer på valberedningen.

Valberedningens arbete

Valberedningen har fram till och med februari 2013 haft 5 pro-tokollförda möten samt kontakt däremellan. För att bedöma i vilken grad den nuvarande styrelsen uppfyller de krav som kommer att ställas på styrelsen till följd av företagets läge och framtida inriktning har valberedningen diskuterat styrel-sens storlek samt sammansättning vad avser exempelvis branschfarenhet och kompetens. Som underlag för valber-redningens arbete har styrelsens ordförande informerat om styrelsens arbete under året samt arbetet i revisions- och ersättningsutskotten. Valberedningen har även tagit del av utvärderingen av styrelsen och dess arbete, samt intervjuat enskilda medlemmar av styrelsen.

Ingen ersättning har utgått för arbetet i valberedningen.

Samtliga aktieägare har rätt att vända sig till valbered-ningen med förslag på styrelseledamöter. Valberedningens förslag, redogörelseför valberedningens arbete inför års-stämman 2013 samt kompletterande information om före-slagna styrelseledamöter offentliggörs i samband med kal-lelsen och presenteras på årsstämman 2013.

Styrelse

Styrelsen i ÅF ska bestå av lägst sex och högst tio ledamöter med högst fem suppleanter som utses av bolagsstämman. Under 2012 var antalet styrelseledamöter valda av årsstämman åtta utan suppleanter. På en extra bolagsstämma den 19 november 2012, valdes ytterligare två ledamöter. Verkställande direktören ingår inte i styrelsen. De anställda är representerade i styrelsen.

Till ledamot av styrelsen nyvaldes vid årsstämman 2012 Kristina Schauman och Joakim Rubin. Patrik Enblad och Helena Skåntorp avböjde omval. Ulf Dinkelspiel, Anders Narvinger, Eva-Lotta Kraft, Björn O. Nilsson, Anders Snell samt Lena Treschow Torell omvaldes. Ulf Dinkelspiel valdes av årsstämman till styrelsens ordförande för tiden intill slutet av nästa årsstämma. Styrelsen utsåg Lena Treschow Torell till vice ordförande. Vid en extra bolagsstämma den 19 november valdes Johan Glennmo och Dan Olofsson till nya ledamöter. Verkställande direktören, Jonas Wiström, är inte ledamot men deltar på styrelsemötena som föredragande. Vidare deltar koncernens CFO, Stefan Johansson som föredragande. Styrelsens sekreterare är ÅFs informationschef Viktor Svensson. För närmare presentation av styrelsen, se sidorna 112–113.

Oberoende

Styrelsesammansättningen i ÅF uppfyller både Nasdaq OMX Stockholms regelverk och Svensk kod för bolagsstyrnings krav om oberoende ledamöter. Styrelseledamöterna Björn O. Nilsson, Anders Snell, Johan Glennmo och Dan Olofsson anses ha beroendeställning gentemot ÅFs större ägare. Johan Glennmo och Dan Olofsson anses även ha beroendeställning gentemot bolaget med hänsyn till den tilläggsköpskilling som kan komma att utgå till Danir i anledning av ÅFs förvärv av Epsilon.

Styrelsens arbete

Styrelsen fastställer årligen en skriftlig arbetsordning som klargör styrelsens ansvar och som reglerar styrelsens och ledamöternas inbördes arbetsordning, beslutsordningen inom styrelsen, styrelsens sammanträdesplan, kallelse, dagordning och protokoll för styrelsemötena samt styrelsens arbete med redovisnings- och revisionsfrågor. ÅFs styrelse håller ett konstituerande möte omedelbart efter årsstämman. Därefter ska styrelsen hålla minst fyra styrelsemöten per kalenderår. Vid varje ordinarie styrelsemöte följs en i styrelsens arbetsordning fastlagd dagordning som bland annat innehåller rapport från VD, ekonomirapporter och diverse strategiska frågor. Styrelsen har valt att utse ett ersättningsutskott och ett revisionsutskott.

Närvaro vid styrelse- och utskottsmöten 2012

		Styrelse	Ersättningsutskott	Revisionsutskott
Totalt antal möten		14	3	4
Ulf Dinkelspiel, ordförande		14	3 (ordf)	2
Patrik Enblad, ledamot	avgick årsstämman 2012	3		
Johan Glennmo, ledamot	fr o m 29 november 2012	1		
Eva-Lotta Kraft, ledamot		14		4
Anders Narvinger, ledamot		14	3	
Björn O. Nilsson, ledamot		13		
Dan Olofsson, ledamot	fr o m 29 november 2012	1		
Joakim Rubin, ledamot	fr o m årsstämman 2012	11		
Kristina Schauman, ledamot	fr o m årsstämman 2012	11		3 (ordf)
Helena Skåntorp, ledamot	avgick årsstämman 2012	3		1 (ordf)
Anders Snell, ledamot		14		
Lena Treschow Torell, vice ordförande		13	3	
Fredrik Sundin, pers. rep. ordinarie		12		
Anders Toll, pers. rep. ordinarie	suppl. till årsstämman 2012	11		
Anders Forslund, pers. rep. suppleant		2		
Magnus Forslund, pers. rep. suppleant	avgick årsstämman 2012	0		
Patrik Tillack, pers. rep. suppleant	ord. till årsstämman 2012	4		

Personalrepresentanternas suppleanter deltar endast vid ordinarie personalrepresentanternas frånvaro och på konstituerande mötet.

Arbetet under året

Styrelsens arbete har under året, utöver det konstituerande sammanträdet, innehållit 14 sammanträden, varav två hölls per capsulam och tre per telefon med i förväg utsänt material som underlag. Fyra av sammanträdena hölls i anslutning till att bolaget lämnade delårsrapport. I samband med styrelsesammanträde i september besöktes ÅFs kontor i Helsingfors.

Styrelsens arbete omfattar främst strategiska frågor, affärsplaner, budget, bokslut och förvärv samt andra beslut som enligt beslutsordningen ska behandlas av styrelsen. Redovisning av utvecklingen av bolagets verksamhet och ekonomi har varit en stående punkt på dagordningen. Vid septembersammanträdet genomfördes ett strategiseminarium med en grundlig genomgång av varje division. I samband med huvuddelen av de ordinarie sammanträdena sker en ingående presentation av en verksamhet eller avdelning inom ÅF.

En gång om året diskuterar styrelsen frågor som rör successionsplanering för ledande befattningshavare inom företaget.

Utvärdering av styrelsen och verkställande direktören

En gång per år initierar styrelseordföranden en utvärdering av styrelsens arbete genom att varje styrelseledamot anonymt besvarar ett detaljerat frågeformulär. Frågeformuläret omfattar bland annat samarbetsklimat, kunskapsbredd och hur styrelsearbetet har genomförts. Avsikten med utvärderingen är att få en uppfattning om styrelseledamöternas åsikt om hur styrelsearbetet bedrivs och vilka åtgärder som kan vidtas för att effektivisera styrelsearbetet. Resultatet av utvärderingen diskuteras i styrelsen och kommuniceras till valberedningen.

Styrelsen utvärderar fortlöpande verkställande direktörens arbete genom att följa verksamhetens utveckling mot de uppsatta målen. En gång per år görs en formell utvärdering som diskuteras med den verkställande direktören.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottet har till uppgift att behandla och lämna rekommendationer om VDs och företagsledningens lön, övriga anställningsvillkor samt incitamentsprogram. Utskottet ska även behandla övergripande anställningsvillkor och ersättningsfrågor som rör samtliga anställda i bolaget. Ersättningsutskottet rapporterar till styrelsen. Inför 2013 års årsstämma har ersättningsutskottet haft 3 möten. I ersättningsutskottet ingår Ulf Din-

kelspiel (ordförande), Anders Narvinger och Lena Treschow Torell. Verkställande direktören och personaldirektören deltar som adjungerade. Ersättning har utgått till styrelseledamöterna för arbetet i ersättningsutskottet.

Revisionsutskott

Revisionsutskottet utgör en viktig kommunikationsväg mellan styrelsen och företagets revisorer. Revisionsutskottet stödjer styrelsen i arbetet med kvalitetssäkring av den finansiella rapporteringen samt med uppföljning av resultaten av de externa revisorernas granskning. Stödfunktion till revisionsutskottet är funktionen för internrevision. Revisionsutskottet har från årsstämman 2012 bestått av Kristina Schauman (ordförande), Ulf Dinkelspiel och Eva-Lotta Kraft. Samtliga ledamöter är oberoende i förhållande till ägare och bolagsledning. Under 2012 har utskottet haft fyra protokollförda möten. Bolagets revisor har deltagit vid samtliga revisionsutskottsmöten. CFO deltar som adjungerad liksom chefen för koncernekonomi. Bolagets internrevisor deltar vid två möten per år. Ersättning till styrelseledamöterna har utgått för arbetet i revisionsutskottet.

Revisorer

I valberedningens uppgifter ingår att föreslå årsstämman revisor. Revisorererna har till uppgift att på aktieägarnas vägnar granska bolagets bokföring och årsredovisning samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Revisionsbolaget Ernst & Young AB, med Lars Träff som huvudansvarig revisor, omvaldes av årsstämman 2012 till bolagets revisor fram till slutet av årsstämman 2013. Ernst & Young genomför revisionen av ÅF AB samt av flertalet större enheter inom koncernen. Revision sker av årsbokslut. Samtidigt sker en översiktlig granskning av delårsbokslut per september. Dessutom sker en granskning av koncernens bolagsstyrningsrapport och en granskning huruvida årsstämmans riktlinjer om ersättningar till ledande befattningshavare har följts.

Verkställande direktör och koncernledning

Styrelsen har delegerat det operativa ansvaret för bolagets och koncernens förvaltning till bolagets verkställande direktör. Verkställande direktören leder verksamheten inom de ramar som styrelsen fastställt. Instruktioner för arbetsfördelning mellan styrelse och verkställande direktör har fastställts av styrelsen. Dessa uppdateras och fastställs varje år.

Verkställande direktören har utsett en ledningsgrupp som löpande ansvarar för olika delar av verksamheten.

Från och med augusti 2012 bestod ÅFs ledningsgrupp, förutom av VD, av divisionscheferna, CFO, bolagsjurist, informationschef, ansvarig för affärsutveckling och M&A, samt VDs assistent som är protokollförare i koncernledningen. För information om ledamöterna i koncernledningen se sidorna 114-115.

ÅFs koncernledning har som regel möte en gång per månad och avhandlar frågor som koncernens finansiella utveckling, förvärv, koncerngemensamma utvecklingsprojekt, ledarskaps- och kompetensförsörjning och andra strategiska frågor. Under 2012 har elva protokollförda koncernledningsmöten avhållits.

Varje månad har VD och CFO genomgång med respektive divisionsledning av divisionens resultat- och balansräkning, nyckeltal samt större projekt.

Styrelsens beskrivning av intern kontroll

Styrelsens ansvar för intern kontroll regleras i den svenska aktiebolagslagen och i Svensk kod för bolagsstyrning som innehåller krav på årlig extern informationsgivning om hur den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen är organiserad.

Styrelsen ska fortlöpande hålla sig informerad och utvärdera det interna kontrollsystemet. Intern kontroll i ÅF har utformats med målet att bolagets verksamhet är effektiv och ändamålsenlig, att den finansiella rapporteringen är tillförlitlig samt att tillämpliga lagar och förordningar efterlevs. ÅF delar upp Intern kontroll av den finansiella rapporteringen i beståndsdelarna Kontrollmiljö, Riskbedömning, Kontrollaktiviteter, Information & kommunikation och Uppföljning.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön utgör basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. En viktig del av kontrollmiljön är att beslutsvägar, befogenheter och ansvar är tydligt definierade och kommunicerade mellan olika nivåer i organisationen samt att styrande dokument i form av policys, riktlinjer och manualer finns tillgängliga.

Beskrivning av intern kontroll i ÅF finns i det processororienterade ledningssystem som används för verksamhetsstyrning och verksamhetsstöd. Här beskrivs organisationsstrukturen och de befogenheter och ansvar som följer med verksamhetens olika roller. Genom en processororienterad utformning av ledningssystemet styrs berörda till gällande

rutiner och verktyg för aktuellt arbetsmoment och därmed ges goda förutsättningar för att leva upp till uppställda krav och förväntningar på en god kontrollmiljö. Ledningssystemet finns tillgängligt för alla medarbetare via ÅFs intranät.

Riskbedömning

ÅFs riskbedömning avseende den finansiella rapporteringen syftar till att identifiera och utvärdera de väsentligaste riskerna som påverkar den finansiella rapporteringen i gruppens bolag, affärsområden, divisioner och processer. Riskbedömningen resulterar i kontrollmål som stödjer att de grundläggande kraven på den externa finansiella rapporteringen uppfylls och utgör underlag för hur riskerna ska hanteras genom olika kontrollstrukturer. Risker behandlas, bedöms och rapporteras av ÅF centralt tillsammans med divisionerna. Vidare behandlas risker i särskilda fora, till exempel risker kopplade till fastprisprojekt och förvärv.

Kontrollaktiviteter

För att säkerställa att verksamheten bedrivs effektivt samt att den finansiella rapporteringen vid varje rapporttillfälle ger en rättvisande bild, finns i varje process ett antal kontrollaktiviteter inbyggda. Dessa kontrollaktiviteter involverar alla nivåer av organisationen.

Hanteringen sker genom att riskerna accepteras alternativt reduceras eller elimineras. Inom ÅF består dessa kontrollaktiviteter dels av en organisation med tydliga roller som möjliggör en effektiv och, ur ett internkontrollperspektiv, lämplig ansvarsfördelning, dels av specifika kontrollaktiviteter som syftar till att upptäcka eller att i tid förebygga risker för fel i rapporteringen. För alla ÅFs enheter, inklusive de utländska enheterna, sker en kontinuerlig resultatanalys och andra kontrollaktiviteter genom divisionernas centrala ekonomifunktioner och genom ÅF ABs enhet Koncernekonomi. All redovisning och rapportering i ÅFs svenska enheter exklusive fd Epsilon är centraliserad till ÅF Business Services (ÅBS) placerad på huvudkontoret, där processerna har likformats och kontinuerligt stärks.

Exempel på kontrollaktiviteter inom ÅBS är bland annat resultatanalyser och andra kontrollaktiviteter inom processerna intäkter och fordringar, utbetalningar, anläggningstillgångar, pågående arbeten, lön, moms/skatt, löpande bokföring, konsolidering och rapportering samt registervård.

Information och kommunikation

Information och kommunikation av policys, processbeskrivningar, rutiner och verktyg gällande den finansiella rapporteringen återfinns i ledningssystemet som finns tillgängligt för alla berörda via ÅFs intranät. Uppdatering sker vid förändrade interna eller externa krav och förväntningar på den finansiella rapporteringen.

För kommunikation med interna och externa parter finns en kommunikations- och IR-policy som anger riktlinjer för hur denna kommunikation bör ske. Syftet med policyn är att säkerställa att alla informationsskyldigheter efterlevs på ett korrekt och fullständigt sätt. Den interna kommunikationen syftar till att varje medarbetare ska förstå ÅFs värderingar och affärsverksamhet. För att nå syftet med informerade medarbetare sker ett aktivt internt arbete, där information löpande kommuniceras via koncernens intranät.

Uppföljning

Efterlevnad och effektivitet i de interna kontrollerna följs upp löpande både av styrelse och ledning för att säkerställa kvaliteten i processerna. Företagets ekonomiska situation och strategi avseende den finansiella ställningen behandlas vid varje styrelsemöte. Styrelsen får dessutom utförliga månatliga rapporter avseende den finansiella ställningen och utvecklingen av verksamheten. Revisionsutskottet fyller en viktig funktion genom att säkerställa kontrollaktiviteter för väsentliga riskområden i processerna till den finansiella rapporteringen. Revisionsutskottet, ledningen samt funktionen intern revision följer regelbundet upp rapporterade brister.

ÅFs system för ekonomisk styrning och kontroll ger stora möjligheter till effektiv uppföljning av ekonomin i varje del av verksamheten. Rapporter tas ut månadsvis för varje resultatenhet och rapporter avseende uppdragens ekonomi präglas av tillförlitlighet och detaljrikedom. Konstaterade felaktigheter och vidtagna åtgärder rapporteras i linjeorganisationen till närmast högre nivå. ÅFs interna revision genomför oberoende revisioner i verksamheten för uppföljning av att intern kontroll och ledningssystem tillämpas i syfte att att leva upp till ÅFs interna ambitioner, externa krav och förväntningar. Prioriterade områden för ÅFs interna revision är ÅFs varumärke, värdegrund och etik, processer och system samt de uppdrag som ÅF åtagit sig att utföra. Rapportering sker till verkställande direktör och styrelsens revisionsutskott.

Hållbart företagande

ÅF arbetar strategiskt och långsiktigt för att bli ett mer hållbart företag. ÅFs hållbarhetsmål utgör ett fundament i arbetet. Företagets hållbarhetsarbete ska bidra till företagets tillväxt och följs upp av styrelse och koncernledning. För närmare information om ÅFs hållbarhetsarbete, se sidorna 42–47.

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till årsstämman i ÅF AB, org.nr 556120-6474

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för räkenskapsåret 2012 på sidorna 106–111 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vi har läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår lagstadgade genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Vi anser att en bolagsstyrningsrapport har upprättats, och att dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen.

Stockholm den 19 mars 2013

Ernst & Young AB

Lars Träff

Auktoriserad revisor

Styrelse

	Ulf Dinkelspiel	Lena Treschow Torell	Johan Glennmo	Eva-Lotta Kraft	Anders Narvinger	Björn O. Nilsson
	Styrelseordförande, ordförande i ersättningsutskottet och ledamot i revisionsutskottet	Vice ordförande och ledamot i ersättningsutskottet	Styrelseledamot	Styrelseledamot och ledamot i revisionsutskottet	Styrelseledamot och ledamot i ersättningsutskottet	Styrelseledamot
Invalid	2004	2006	nov 2012	2002	2011	2010
Född	1939	1946	1974	1951	1948	1956
Utbildning	Civilekonom, Handelshögskolan i Stockholm.	Fil.dr Fysik, Göteborgs Universitet, docent Fysik, Chalmers Tekniska Högskola.	Bachelor of Science, University of Tampa.	Civilingenjör Kemiteknik, Kungliga Tekniska Högskolan, MBA. Internationellt företagande, Uppsala Universitet.	Civilingenjör, Lunds Tekniska Högskola samt civilekonom, Uppsala Universitet.	Teknologie Doktor.
Nuvarande befattning/övriga uppdrag	Ambassadör E. Öhman Jor AB Styrelseledamot i Nordnet AB, Premiefinans K Bolin AB och Bockholmen Gruppen AB. Ledamot av Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA. Styrelsesuppleant i Ponte Fiore AB.	Styrelseordförande i MISTRA, Miljö/strategiska forskningsstiftelsen och i Euro-CASE, paraplyorganisationen för Europas ingenjörsvetenskapsakademier. Styrelseledamot i Saab AB, Investor AB, Aktiebolaget SKF och Stiftelsen Chalmers Tekniska Högskola.	Styrelseordförande i Epsilon samt styrelseledamot i Danir, Sigma Aktiebolag (publ) och FC Rosengård.	Styrelseledamot i Boule Diagnostics AB, Eva-Lotta Kraft Affärskonsult AB, NIBE Industrier AB, Opus Group AB och XANO Industri AB.	Styrelseordförande i Alfa Laval AB, Coor Service Management Group AB, Capio Holding AB, TeliaSonera, Trelleborg AB. Styrelseledamot i Anders Narvinger Consulting AB, JM AB och Pernod Ricard SA.	Professor, VD och ledamot i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, docent vid Kungliga Tekniska Högskolan. Ordförande i Biolinvent International AB, Vice ordförande i styrelsen för Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse. Styrelseledamot i Jubileum P 350 AB och SwedNanoTech AB.
Antal aktier 2012-12-31	61 000	4 000	5 985 915 B-aktier (genom Danir AB)	3 000	3 000	0

Dan Olofsson	Joakim Rubin	Kristina Schauman	Anders Snell	Fredrik Sundin	Anders Toll
Styrelseledamot	Styrelseledamot	Styrelseledamot och ordförande i revisionsutskottet	Styrelseledamot	Arbetstagarrepresentant	Arbetstagarrepresentant
nov 2012	2012	2012	2009	2009	2009
1950	1960	1965	1950	1972	1955
Civilingenjör, Lunds Tekniska Högskola.	Civilingenjör, Linköpings Tekniska Högskola.	Civilekonom, Handelshögskolan i Stockholm.	Civilingenjör Kemi, Kungliga Tekniska Högskolan.	Civilingenjör teknisk fysik Uppsala Universitet.	
Styrelseordförande i Sigma Aktiebolag (publ) och Innerstaden 10:14 Holding AB samt styrelseledamot i Danir och Epsilon.	Senior Partner på det finska riskkapitalbolaget CapMan. Styrelseledamot i Intrum Justitia AB och B&B TOOLS AB.	Styrelseledamot och ordförande i revisionsutskottet i Apoteket AB. Livförsäkringsaktiebolaget Skandia AB och Orexo AB. Ledamot av Rädda Barnens Advisory Board i Sverige.	Verksam inom Billerud AB. Styrelseordförande i Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse och i Wibax AB, styrelseledamot Värmeforsk AB och branschorganisationen Skogsindustrierna.	Verksam inom ÄF, Division Technology.	Verksam inom ÄF, Division Industry.
5 985 915 B-aktier (genom Danir AB)	0	0	0	1 400 2012 års konvertibelprogram: nominellt belopp SEK 60 000	0

Anders Forslund

Suppleant för arbetstagarrepresentant, **Invald:** 2012, **Född:** 1974, **Utbildning:** Högskoleingenjör Maskinteknik, Lunds Tekniska Högskola.

Övriga uppdrag: Verksam inom ÄF, Division Industry, **Antal aktier 2012-12-31:** 0. 2012 års konvertibelprogram: nominellt belopp SEK 60 000.

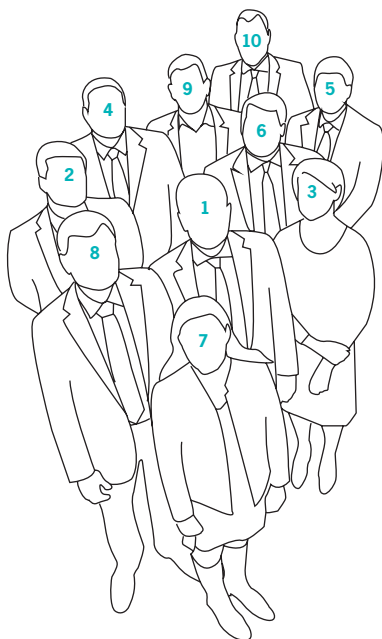
Patrik Tillack

Suppleant för arbetstagarrepresentant, **Invald:** 2008, **Född:** 1967, **Utbildning:** Gymnasieingenjör El/Tele.

Övriga uppdrag: Verksam inom ÄF, Division Industry, **Antal aktier 2012-12-31:** 32.

Ledning

1 Jonas Wiström

VD och koncernchef

Anställd: 2002 **Född:** 1960

Övriga uppdrag: Ledamot av Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA

Arbetslivserfarenhet: Philips, Saab-Scania Combitech AB, Sverigechef Sun Microsystems, VD norra Europa Silicon Graphics, VD/koncernchef Prevas AB

Utbildning: Civilingenjör, Kungliga Tekniska Högskolan

Innehav (inkl närstående): Aktier: 26 776

2012 års konvertibelprogram: nominellt belopp SEK 3 060 000

2 Mats Boström

Divisionschef Technology

Anställd: 2012 **Född:** 1966

Arbetslivserfarenhet: VD Epsilon AB, VD Sigma Innovation AB, Utvecklingsingenjör Siemens-Elma och St. Jude Medical

Utbildning: Civilingenjör, Lunds Tekniska Högskola, och civilekonomiska studier, Lunds Universitet

Innehav (inkl närstående): Kapitalförsäkring, innehållande 200 000 st köpoptioner B-aktier.

3 Marie Edman

VD-assistent

Anställd: 2010 **Född:** 1953

Arbetslivserfarenhet: VD-assistent Proffice, Electrolux Cleaning Appliances och Skandex

Utbildning: Chefssekreterutbildning, Affärskommunikation DIHM

Innehav (inkl närstående): Aktier: 600

2012 års konvertibelprogram: nominellt belopp SEK 1 500 000

4 Roberto Gerosa

Divisionschef International

Anställd: 2007 **Född:** 1965

Arbetslivserfarenhet: VD AF-Colenco Ltd, Schweiz, VD Colenco Power Engineering Ltd, Schweiz

Utbildning: Civilingenjör, Swiss Federal Institute of Technology, Zürich

Innehav (inkl närstående): Aktier: 9 911

5 Stefan Johansson

Ekonomi- och finansdirektör, CFO

Anställd: 2011 **Född:** 1958

Arbetslivserfarenhet: CFO Haldex och Duni, olika befattningar inom ABB-koncernen

Utbildning: Civilekonom, Linköpings universitet

Aktieinnehav (inkl närstående): 7 364

2012 års konvertibelprogram: nominellt belopp SEK 1 500 000

6 Jacob Landén

Bolagsjurist

Anställd: 2008 **Född:** 1965

Arbetslivserfarenhet: Advokatverksamhet

Utbildning: Jur kand, Uppsala universitet

Innehav (inkl närstående): Aktier: 1 575

2012 års konvertibelprogram: nominellt belopp SEK 1 500 000

7 Ulrika Lundgren

Mergers & Acquisitions

Anställd: 2012 **Född:** 1970

Arbetslivserfarenhet: M&A och strategisk affärsutveckling inom Saab, Gambro, Investor och Handelsbanken Capital Markets

Utbildning: Civilekonom, Handelshögskolan i Stockholm

Innehav (inkl närstående): Aktier: 650

8 Per Magnusson

Divisionschef Industry

Anställd: 2006 **Född:** 1954

Arbetslivserfarenhet: Anläggningsingenjör ASEA AB, konsult Rejlers Ingenjörer AB, konsultchef J&W AB, Sigma AB, VD Benima SydVäst

Utbildning: Ingenjör elkraftteknik, Polhems Tekniska Gymnasium, påbyggnadsutbildningar inom ekonomi, marknad, affärsutveckling, KTH Executive

Innehav (inkl närstående): Aktier: 3 620

2012 års konvertibelprogram: nominellt belopp SEK 1 500 000

9 Mats Pålsson

Divisionschef Infrastructure

Anställd: 2009 **Född:** 1954

Arbetslivserfarenhet: Arbetschef Skanska, VD SWECO VBB Viak och SWECO VBB, AO-chef ÄF Samhällsbyggnad

Utbildning: Civilingenjör V&V, Tekniska Högskolan i Luleå

Innehav (inkl närstående): Aktier: 2 015

2012 års konvertibelprogram: nominellt belopp SEK 1 500 000

10 Viktor Svensson

Corporate Resources

Anställd: 2003 **Född:** 1975

Arbetslivserfarenhet: Börsskribent Finanstidningen

Utbildning: Civilekonom, Högskolan Karlskrona/Ronneby

Innehav (inkl närstående): Aktier: 7 014

2012 års konvertibelprogram: nominellt belopp SEK 1 500 000

Årsstämma

Årsstämma i ÅF AB (publ) äger rum fredagen den 26 april 2013 kl 14.00 på bolagets huvudkontor, Frösundaleden 2, Solna.

Rätt att delta

Aktieägare som önskar delta i årsstämman ska

- dels vara införd i den av Euroclear Sweden förda aktieboken senast lördagen den 20 april.
- dels anmäla sitt deltagande till bolagets huvudkontor senast måndagen den 22 april.

Aktieägare, som har valt att förvaltarregistrera sina aktier, måste tillfälligt omregistrera sina aktier i eget namn för att ha rätt att delta i årsstämman. Aktieägare som önskar sådan registrering måste underrätta förvaltare om detta i god tid före den 20 april.

Anmälan

Anmälan om deltagande i årsstämman kan göras till:

ÅF AB

Legal

169 99 Stockholm

eller på koncernens webbplats

www.afconsult.com/arsstamma2013

Vid anmälan uppges namn, person- alternativt organisationsnummer, adress, telefonnummer samt registrerat aktieinnehav. Behörighetshandlingar, såsom fullmakt, registreringsbevis med mera, ska biläggas anmälan. En fullständig kallelse finns på koncernens webbplats www.afconsult.com.

Utdelning

Styrelsen föreslår att det till aktieägarna utdelas 5,50 kronor per aktie. Som avstämningsdag för rätt att erhålla utdelning föreslås den 2 maj. Utbetalning genom Euroclear Sweden beräknas ske den 7 maj.

Årsredovisningen som finns på svenska och engelska, distribueras till de aktieägare som beställer ett tryckt exemplar. Beställning kan göras på www.afconsult.com eller per telefon. På koncernens webbplats finns även PDF-filer av årsredovisningen och övriga finansiella rapporter för nedladdning.

Läs in QR-koden i din telefon eller surfplatta och kom direkt till Årsstämman 2013.